

SPOTKANIE Z TOMASZEM SAKIEWICZEM

Spotkanie z redaktorem naczelnym „GP” i „Codziennej” odbędzie się 3 października o godz. 18 w Białymstoku w Wyższej Szkole Wychowania Fizycznego i Turystyki przy ul. Mickiewicza 49. Serdecznie zapraszamy!

Czwartek
03/10/2019

cena **2,50 zł**
(w tym 8% VAT)

#231 (2448)
NAKLAD 52 549
INDEKS 100625
WYDANIE 1

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

POŻEGNANIE KORNELA MORAWIECKIEGO

s.5

KUMULACJA

8 000 000 zł

REKLAMA

Paragon hańby Koalicji Obywatelskiej

POLITYKA \ Za nami pierwsza debata przedwyborcza wszystkich komitetów ogólnopolskich. Największe kontrowersje wywołał „paragon hańby”, który pokazał milionom widzów Borys Budka. Dziennikarze i przedstawiciele resortu zdrowia szybko udowodnili, że reprezentant Koalicji Obywatelskiej ponad 300 razy zawyżył cenę leku, a rzeczywistość medialna różni się od realnego świata.

s.5

POLSKA

s.4

Zmarła Barbara Słowik

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy o śmierci przewodniczącej klubu „GP” w Dąbrowie Górniczej śp. Barbary Słowik. – Była to niezwykle zasłużona dla naszego środowiska osoba. Będzie jej nam bardzo brakowało – mówi Tomasz Sakiewicz, redaktor naczelny „GP”.

GOSPODARKA

s.11

Sieciówki wprowadzają w błąd

UOKiK sprawdził w marketach oznakowania warzyw i owoców nazwą kraju pochodzenia. Wśród nich znalazły się m.in. czosnek z Egiptu czy seler z Holandii oznakowane jako polskie. Nieprawidłowości znaleziono w co trzecim sklepie. Wprowadzanie klientów w błąd staje się coraz częstsze.

POLSKA

s.5

Do końca walczył o prawdę

W wieku 98 lat zmarł Karol Tendera, który w przeszłości był więźniem niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz. Do końca swojego życia niezłomnie walczył o prawdę historyczną, nie godząc się na przypisywanie tej straszliwej zbrodni Polsce.

ŚWIAT

s.7

Bezpieczeństwo, budżet, brexit

Wczoraj w czeskich Łanach rozpoczął się dwudniowy szczyt Grupy Wyszehradzkiej (V-4). Przywódcy Polski, Czech, Słowacji i Węgier rozmawiają o przyszłości Unii Europejskiej w kontekście brexitu i nowej perspektywy budżetowej. Omówiona ma być też kwestia bezpieczeństwa energetycznego.

SOLECKI \ Szczycący się swoją artystyczną niezależnością w III RP Kazimierz Kutz w PRL chodził na smyczy cenzury i komunistycznej propagandy, czego dowodzą jego filmy masakrujące niepodległościowe podziemie. Gdy się je widziało, jakoś nie przekonuje pozytywny wizerunek Żołnierzy Wyklętych wykreowany przez reżysera w szelmowskim „Pułkowniku Kwiatkowskim” (1995).

s.14

ZAMÓW PRENUMERATĘ: prenumerata.gpcodziennie.pl

30 września 2019 roku odszedł

KORNEL MORAWIECKI

Wielki polski patriota. Opozycjonista.
Twórca Solidarności Walczącej.
Kawaler Orderu Orła Białego.
Marszałek Senior Sejmu RP VIII kadencji.
Do końca wierny polskim sprawom
i zatroskany o losy Ojczyzny.

Prezesowi Rady Ministrów
Panu Mateuszowi Morawieckiemu
i Rodzinie Zmarłego

składam wyrazy serdecznego współczucia.

Piotr Gliński
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

KONDOLENCJE

Panu
Mateuszowi Morawieckiemu
Prezesowi Rady Ministrów
wyraży głębokiego współczucia
z powodu śmierci

ŚP

OJCA
składa
Krzysztof Tchórzewski
Minister Energii

KONDOLENCJE

Z wielkim smutkiem i żalem przyjęliśmy informację o śmierci
Pana **KORNELA MORAWIECKIEGO**
Na wieczną służbę Rzeczypospolitej odszedł niezłomny bohater opozycji niepodległościowej,
twórca Solidarności Walczącej,
a w wolnej Polsce poseł i Marszałek Senior Sejmu VIII kadencji.
Śp. Kornel Morawiecki na zawsze pozostanie
w naszej pamięci jako człowiek prawy, życzliwy,
w pełni oddany idei niepodległości i pomyślnego rozwoju naszej Ojczyzny.
Panu Premierowi i wszystkim bliskim Zmarłego
składamy najgłębsze wyrazy współczucia.

Tomasz Hinc
Wojewoda Zachodniopomorski

Marek Subocz
Wicewojewoda Zachodniopomorski

KONDOLENCJE

Z wielkim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszego
Przyjaciela, Wspaniałego Człowieka o wielkim sercu, który
poświęcił całe swoje życie służbie Naszej Ojczyźnie.

ŚP

**KORNELA
MORAWIECKIEGO**

Cześć i chwała Bohaterom!
Wyraży głębokiego współczucia dla Rodziny.
Żegnaj Drogi Przyjacielu!
Iwona Węgrzyn-Bocheńska z Rodziną
Zarząd Fundacji Rajd Katyński

KONDOLENCJE

Z wielkim smutkiem przyjąłem wiadomość o śmierci
KAROLA TENDERY

Byłego więźnia niemieckiego obozu koncentracyjnego
i zagłady Auschwitz-Birkenau, który od wielu lat podejmował działania
na rzecz zachowania pamięci o ofiarach zbrodni popełnionych
przez Niemców w okresie II wojny światowej.

Odnaczonego Medalem Stulecia Odzyskanej Niepodległości.

Żegnam zasłużonego Polaka, który wytrwale walczył
o prawdę historyczną dla przyszłych pokoleń.

Rodzinie i Bliskim
składam wyrazy współczucia

Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

KONDOLENCJE

Z wielkim smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

ŚP

**KORNELA
MORAWIECKIEGO**

Marszałka Seniora Sejmu RP, niestrudzonego działacza opozycji
antykomunistycznej, założyciela i przywódcy Solidarności Walczącej.
Nasz kraj poniósł niepowetowaną stratę.

Panu Premierowi Mateuszowi Morawieckiemu,
całej Rodzinie oraz wszystkim Bliskim Zmarłego składamy
wyraży głębokiego współczucia.

Maciej Biskupski
Przewodniczący Rady Miasta Katowice

Marcin Krupa
Prezydent Miasta Katowice

KONDOLENCJE

Premierowi
Mateuszowi Morawieckiemu
najgłębsze wyrazy współczucia
z powodu śmierci

OJCA
składa
Zarząd Banku Ochrony Środowiska

KONDOLENCJE

Wyraży najgłębszego współczucia
po śmierci

ŚP

**KORNELA
MORAWIECKIEGO**

człowieka, który jest symbolem i legendą
walki o wolną i suwerenną Polskę
nieodżałowanego Ojca

Mateusza Morawieckiego,
Prezesa Rady Ministrów
składają
Zarząd i pracownicy Banku Gospodarstwa Krajowego

SPOTKANIE Z TOMASZEM SAKIEWICZEM

ZAPROSZENIE \ Zapraszamy na spotkanie z redaktorem naczelnym „GP” i „Codzienniej”, które odbędzie się 3 października o godz. 18 w Białymstoku. Lider Strefy Wolnego Słowa będzie gościł w Wyższej Szkole Wychowania Fizycznego i Turystyki przy ul. Mickiewicza 49. Zapraszamy!

WYWIAD \ Z OLGĄ SEMENIUK, warszawską radną i kandydatką do Sejmu z listy PiS okręgu warszawskiego, rozmawia PAWEŁ TUNIA

Trzaskowski nie radzi sobie ze sprawami Warszawy

Pan Rafał Trzaskowski nie doprowadził do finalizacji żadnej swojej obietnicy z wyborów samorządowych od początku do końca. Nie radzi sobie ze sprawami lokalnymi, a nieustannie próbuje wchodzić w sprawy władz centralnych – mówi Olga Semenik.

Prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski dosyć niespodziewanie przed zbliżającymi się wyborami do parlamentu oświadczył, że zabraknie mu środków na wypłatę świadczenia 500+ na dzieci. Program istnieje od 4 lat. Czy zdarzało się, aby wcześniej zgłaszał podobny problem?

Nie, zrobił to pierwszy raz, bo za niecałe dwa tygodnie, 13 października, odbędą się wybory. Zorganizował tak naprawdę teatr polityczny. Chciał wystraszyć ludzi i zniechęcić do PiS. Mam nadzieję, że za kilkanaście dni ludzie dokonają właściwego wyboru, wiedząc, że pieniądze przychodzą regularnie. Na oświad-

czenie pana Trzaskowskiego od razu zareagował wojewoda mazowiecki, w którego gestii jest transfer środków na ten program. Zaintervenowały także Ministerstwo Finansów oraz resort polityki i pracy. Wszyscy wyrazili zdziwienie, bo żyjemy w XXI w., dostępne są bilanse, rachunki, wyciągi bankowe z datami i jesteśmy w stanie zweryfikować wszelkie dokumenty. Wszyscy potwierdzali, że pieniądze płyną do samorządu regularnie i bez opóźnień.

Słyszała Pani o przypadku, aby beneficjent świadczenia 500+ nie otrzymał środków?

Olga Semenik, kandydatka do Sejmu z listy PiS | fot. mat. pras./d

Nie ma takiej sytuacji. Sam prezydent Trzaskowski zdementował własny komunikat, ośmieszając się przy okazji i we wtorek rano w jednym z wywiadów stwierdził, że pieniądze są. Oznacza to, że pieniądze

w kasie były, stąd powstało pytanie, co chciał z nimi zrobić. Może wyrzucić presję na wyborców i strasząc ich, zachęcić do udziału w wyborach przeciw PiS? W poniedziałek wszyscy beneficjenci otrzymali swo-

je pieniądze. Czas wypłat to koniec miesiąca, więc nie ma żadnych opóźnień. Cała afeta z tym związana ośmiesza nie tylko pana prezydenta Trzaskowskiego, ale również Koalicję Obywatelską, na czele z jej kandydatem na premiera Małgorzatą Kidawą-Błońską.

Prezydent Trzaskowski od początku kadencji ma duże problemy z zarządzaniem miastem. Ciągłe pojawiają się kryzysy, m.in. z oczyszczalnią ścieków „Czajka”. Jak ocenia Pani przebieg jego prezydentury?

Pan Trzaskowski nie doprowadził do finalizacji żadnej obietnicy z wyborów samorządowych. Najpierw był problem z bonifikatą za przekształcenia użytkowania wieczystego, potem był problem żłobków, darmowych biletów dla licealistów, potem kryzys z wywozem śmieci i oczyszczalnią „Czajka”. Był strajk nauczycieli, w który bardzo mocno się zaangażował. Nie radzi sobie ze sprawami lokalnymi, a nieustannie próbuje wchodzić w sprawy władz centralnych. Uprawia dużą politykę na niekorzyść mieszkańców Warszawy. Tak naprawdę udowadnia, że jest niewiarygodny.

Ostatnia droga szefowej klubu „GP” w Dąbrowie Górniczej

POŻEGNANIE \ Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy o śmierci przewodniczącej klubu „Gazety Polskiej” w Dąbrowie Górniczej śp. Barbary Słowik. – Była to niezwykle zasłużona dla naszego środowiska osoba. Będzie jej nam bardzo brakowało. Chciałbym złożyć kondolencje i wyrazy współczucia mężowi i rodzinie zmarłej – mówi nam Tomasz Sakiewicz, redaktor naczelny „Gazety Polskiej”.

Była jedną z najprężniej działających przewodniczących klubów „Gazety Polskiej”. Za jej przewodniczenia odbyły się setki świetnie zorganizowanych spotkań, w których uczestniczyło wielu klubowiczów. To przede wszystkim bardzo ciepła, kontaktowa osoba. Nigdy nie odmawiała pomocy w zadaniach związanych z funkcjonowaniem. Miała dar jednoczenia klubowiczów, wszystkich wokół siebie. Zawsze uczestniczyła w zjazdach „GP” – wspomina Barbarę Słowik Ewa Wójcik z Fundacji Klubów „Gazety Polskiej”. W podobnym tonie wypowiada się również prezes klubów „GP” Ryszard Kapuściński. – Zapamiętałem panią Basię jako osobę uśmiechniętą, życzliwą dla wszystkich. Przede wszystkim podziwiałem jej kunszt organizatorski. Wszystkie spotkania, które organizo-

Śp. Barbara Słowik, przewodnicząca klubu „GP” w Dąbrowie Górniczej | fot. arch./d

wała w Dąbrowie Górniczej, przyciągały wielu gości, a potrafiła zaprosić bardzo ważne osoby. Ostatnio byłem zdziwiony, że nie przesyła mi relacji i zdjęć z różnych wydarzeń, spotkań, bo zawsze mi je przysyłała. Zapamiętam ją jako osobę niezwykle ciepłą, radosną oraz tę jej smykałkę organizatorską, a trzeba to w niej naprawdę podziwiać. „Gazeta Polska” z pewnością poniosła

dużą stratę z powodu śmierci Basi, bo tak utalentowane osoby rzadko można spotkać – mówi Kapuściński.

Nabożeństwo pogrzebowe zostanie odprawione w kaplicy cmentarnej w Dąbrowie Górniczej przy ul. 11 listopada w dniu 3 października 2019 r. o godz. 10, po nim zaś nastąpi odprowadzenie na cmentarz parafialny.

ZNP kontra nowy minister edukacji

PROTEST \ Związek Nauczycielstwa Polskiego 15 października rozpoczyna bezterminową akcję protestacyjną, polegającą na wykonywaniu tylko tych czynności, które mieszczą się w 40-godzinny wymiarze czasu pracy nauczyciela oraz są opisane w przepisach prawa oświatowego – zakomunikował wczoraj prezes ZNP Sławomir Broniarz.

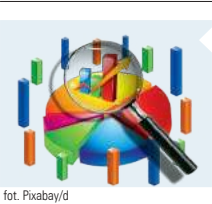
Członkowie Związku Nauczycielstwa Polskiego (ZNP) fundują rządowi wybranemu w nadchodzących wyborach twardy orzech do zgryzienia już na samym początku kadencji. Sławomir Broniarz oświadczył wczoraj, że nauczyciele zrzeszeni w związku 15 października rozpoczną akcję protestacyjną, polegającą na wykonywaniu tylko tych zadań, które „po pierwsze mieszczą się w 40-godzinny wymiarze czasu pracy nauczyciela, a po drugie, które są opisane w przepisach prawa oświatowego”.

– Nie będziemy wykonywali tego, co stało się pewną normą zwyczajową, prawem niepisany, co weszło w krew i przyzwyczajenia tych, którzy kierują polską edukacją – podkreślił Broniarz. – Nie chcemy być wolontariuszami. Przygotowaliśmy zestaw zadań, które naszym zdaniem

nie były do tej pory nam wynagradzane i nie chcemy ich wykonywać, mówię o sobotnio-niedzielnym konkursach, zajęciach organizowanych w dniu wolnym od pracy, sporządzaniu sprawozdań z pracy dydaktycznej szkoły, inwentaryzacji obiektów szkolnych, w tym także biblioteki – stwierdził szef ZNP. Poinformował również, że decyzją prezydium to wyznik sondażu, który związek przeprowadził we wrześniu wśród swoich członków. Wzięło w nim udział ponad 227 tys. nauczycieli i innych pracowników oświaty. – Za niewykonywaniem poza-statutowych zadań w swojej szkole, przedszkolu, placówce opowiedziało się 55,3 proc. biorących udział w sondażu – powiedział Sławomir Broniarz.

(mk)

(jp)

fot. Pixabay/d

POLACY ZWOLENNIKAMI RZĄDU

BADANIE CBOS \ 44 proc. badanych zadeklarowało się jako zwolennicy rządu Mateusza Morawieckiego, 29 proc. określiło się jako jego przeciwnicy, a 23 proc. wyraziło obojętność wobec jego działań.

fot. Tomasz Hamrat/Gazeta Polska

SOLIDARNOŚĆ NIE STRAJKUJE

PROTEST \ Na razie nie przystępujemy do strajku włoskiego. [...] chcemy, żeby rząd zrealizował postulaty zawarte w porozumieniu z 7 kwietnia – powiedział PAP przewodniczący Solidarności Ryszard Proksa.

POLSKA

5

POLITYKA \ Echa przedwyborczej debaty

Paragon hańby Koalicji Obywatelskiej

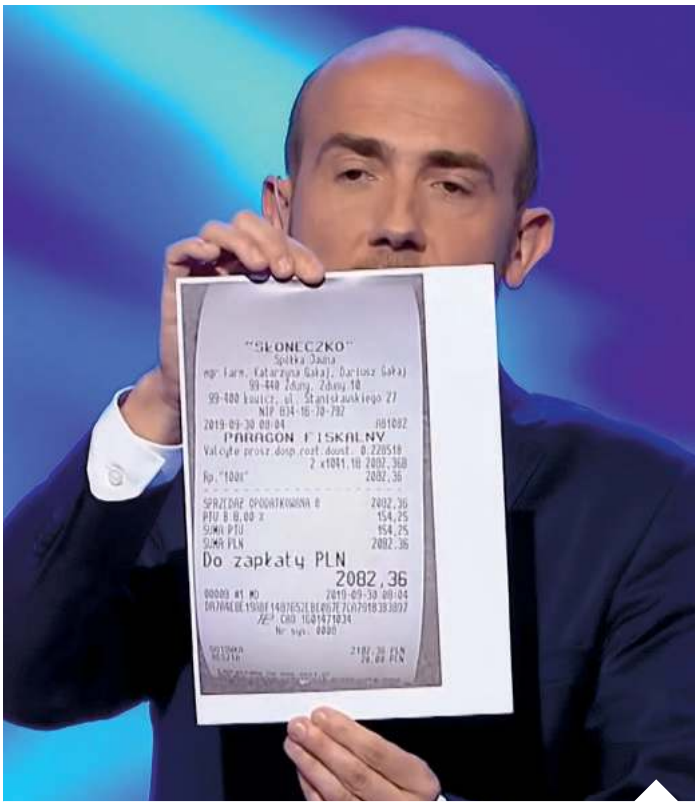
Za nami pierwsza debata przedwyborcza wszystkich komitetów ogólnopolskich. Największe kontrowersje wywołał „paragon hańby”, który pokazał milionom widzów Borys Budka. Dziennikarze i przedstawiciele resortu zdrowia szybko udowodnili, że przedstawiciel Koalicji Obywatelskiej ponad 300 razy zawyżył cenę leku, a rzeczywistość medialna różni się od realnego świata.

Maria Kobylińska

To jest paragon hańby tego rządu, ponad 2 tys. zł dla dziecka po przeszczepie, które rodzice muszą wydać tylko dlatego, że ten rząd, zamiast dofinansowywać służbę zdrowia, woli wydawać pieniądze na nagrody dla swoich ministrów – powiedział podczas debaty poseł Budka, pokazując paragon, na którym widać informacje o zakupie dokonanym w poniedziałek w aptece Słoneczko w Łowiczu. Na paragonie znalazły się dwie sztuki sztuk leku valcyte za 2082 zł. Lekarstwo to stosuje się m.in. po przeszczepach u dzieci. Paragon Borysa Budki od razu skomentował minister zdrowia Łukasz Szumowski, informując, że valcyte jest refundowany przez NFZ i od września kosztuje 3,20 zł.

– To, co zrobił Borys Budka, jest skandaliczne, i mówiąc

wprost to manipulacja. PO staje się coraz bardziej kłamliwe, tworzy i upublicznia fałszywe informacje. Politycy PO nawet nie pokuszają się, żeby sprawdzić wiarygodność wiadomości, na których się opierają. Świadczy to o niewiarygodności samej partii. Borys Budka wykorzystał informację trudną do zweryfikowania dla przeciętnych obywateli. Dlatego my jako ministerstwo wyjaśniamy, że lek valcyte jest refundowany i kosztuje 3,20 zł. Jest według prawa refundowany najmłodszym do 100 dni po operacji, a w szczególnych przypadkach nawet do 200 dni po operacji – mówi nam wiceminister zdrowia Józefa Szczurek-Żelazko. Zdaniem politologów wpadka sztabu KO będzie stanowiła duży problem dla opozycji. – To wydarzenie ma istotne znaczenie, ponieważ w tej kampanii chodzi o wiarygodność. Jeżeli Borys Budka pró-

Borys Budka ponad 300 razy zawyżył cenę leku dla dzieci po przeszczepach | fot. TVP Info/d

buje u wyborców wzbudzić lęk, a okazuje się, że wprowadził ich w błąd, ten nieudany zabieg zostanie głównie zapamiętany – skomentował debatę w rozmowie z naszą dziennikarką politolog prof. Norbert Maliszewski.

Mimo to politycy KO robią dobrą minę do złej gry. – Świetny Borys Budka, który tę debatę wygrał – to wszystko, co miał do powiedzenia naszej dziennikarce poseł PO Michał Szczęcha. Małgorzata Kidawa-Błońska również nie chciała przeprosić wczoraj za manipulację. – Rzeczywiście, ten lek od miesiąca jest refundowany dla dzieci do 110. dnia. I to jest też prawda. Ale paragon wczoraj był prawdziwy dla osoby, która potrzebowała ten lek, ale nie mieściła się w kategorii ani dziecka, ani 110 dni. Więc Borys Budka mówił prawdę – stwierdziła Małgorzata Kidawa-Błońska na konferencji prasowej w Lublinie.

Do końca walczył o prawdę

PAMIĘĆ \ W wieku 98 lat zmarł Karol Tendera, który w przeszłości był więźniem niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz. Do końca swojego życia niezłomnie walczył o prawdę historyczną, nie godząc się na przypisywanie tej straszliwej zbrodni Polsce.

„Odszedł Pan Karol Tendera. Był więźniem niemieckiego obozu Auschwitz o numerze 100430. Do ostatnich chwil swojego życia niezłomnie walczył o prawdę historyczną i zwyciężał. Więzień czasów wojny, Bohater naszych czasów. Cześć Jego pamięci! RiP” – napisał na Twitterze prezydent Andrzej Duda.

Karol Tendera urodził się w 1921 r. w Krakowie, 5 lutego 1943 r. trafił do niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz. Ostatnie lata swojego życia poświęcił walce z kłamliwym określeniem „polskie obozy koncentracyjne”. Wytoczył on proces w tej sprawie niemieckiej telewizji ZDF, która w 2013 r. użyła określenia „polskie obozy zagłady Majdanek i Auschwitz” w informacji na swoim por-

talu, która dotyczyła planowanej emisji programu dokumentalnego. W grudniu 2016 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie prawomocnie uznał, że sformułowanie „polskie obozy” jest kłamstwem historycznym oraz naruszeniem indywidualnych dóbr Karola Tendery. – Byłem w trzech obozach i we wszystkich wieszali, bili, katowali i palili Niemcy, nie Polacy. Nie wolno dać się zakrzywić, że to była pomyłka, ja tego nie zaakceptuję i nie zgadzam się na to. To świadome fałszowanie historii – mówił w ostatnim słowie po wyroku Karol Tendera.

ZDF złożyła skargę kasacyjną od wyroku krakowskiego sądu. Pod koniec września tego roku zespół prasowy Sądu Najwyższego poinform-

ował, że telewizja zdecydowała się ją wycofać.

– Pan Karol Tendera do końca postanowił walczyć o prawdę historyczną. Będąc byłym więźniem niemieckich obozów koncentracyjnych, nigdy nie zapomniał, kto był twórcą tychże obozów, kto te obozy założył, że założyli je nie Polacy, ale Niemcy i w momencie, kiedy ta prawda zaczęła być coraz bardziej fałszowana, wystąpił zdecydowanie przeciwko tym oszczerstwom. Dzięki swojej determinacji doprowadził sprawę do końca, do wygranej. To jest wielki sukces pana Tendery, wielki sukces prawdy historycznej, że zapadł wyrok dla niego i dla nas, dla Polski korzystny. Myślę, że po tym właśnie, jak doprowadził sprawę do końca, mógł odejść na wieczną wartę – mówił w rozmowie z „Codzienną” Tadeusz Płużański, publicysta, prezes Fundacji Łączka.

Adrian Siwek

Uroczystości pogrzebowe Kornela Morawieckiego

PAMIĘĆ \ W sobotę o godz. 12 w katedrze polowej Wojska Polskiego w Warszawie zostanie odprawiona msza pogrzebowa śp. marszałka seniora Kornela Morawieckiego. Następnie ok. godz. 15 na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach odbędzie się ceremonia pogrzebowa, która będzie miała charakter państwowy.

Uroczystości pogrzebowe zostały zaplanowane na sobotę 5 października. Rozpoczną się one mszą św. o godz. 12 w katedrze polowej Wojska Polskiego w Warszawie. Ceremonia pogrzebowa odbędzie się na Powązkach Wojskowych ok. godz. 15. Pogrzeb będzie miał charakter państwowy.

– Na wniosek, prośbę skierowaną do Kancelarii Sejmu przez Solidarność Walczącą, w piątek w Sali Kolumnowej zostanie wystawiona trumna z ciałem marszałka seniora – poinformował wczoraj wicemarszałek Sejmu Ryszard Terlecki.

Terlecki zapowiedział, że wcześniej odbędzie się pożegnanie marszałka seniora przez rodzinę i najbliższych współpracowników, a od godz. 13 Sala Kolumnowa będzie otwarta dla wszystkich chcących pożegnać Kornela Morawieckiego.

– Następnie o godz. 19 współpracownicy i przyjaciele, nasz klub, odprowadzą marszałka seniora do katedry polowej Wojska Polskiego – stwierdził wicemarszałek.

– Kornel Morawiecki był, jest bohaterem naszej niepodległości. Należy z pewnością do osób najbardziej zasłużonych dla wolności Polski. Polska pamięta o swoich bohaterach; będziemy chcieli jak najgodniej uczcić tego wybitnego działacza na rzecz wolności Polski – powiedział Terlecki pytany o powody takiej formy pożegnania marszałka seniora.

Od wtorku również na parterze, przy wejściu głównym do Sejmu wystawiona jest księga kondolencyjna po śmierci Kornela Morawieckiego. Będzie dostępna do czwartku do godz. 19.

(jp. PAP)

4-5

POLSKA

6-7

ŚWIAT

8-13

GOSPODARKA

14-15

PUBLICYSTYKA

16

NAUKA

17

KULTURA

18

TV/MOTO

20-19

SPORT

fot. Erin Scott/Reuters

TRUMP: IMPEACHMENT TO PRÓBA ZAMACHU STANU

WASZYNGTON \ Przywódca USA Donald Trump napisał na Twitterze, że mogące zakończyć się impeachmentem amerykańskiego prezydenta śledztwo Izby Reprezentantów w sprawie jego lipcowej rozmowy telefonicznej z prezydentem Ukrainy Wołodymyrem Zełenskim jest próbą zamachu stanu.

KONDOLENCJE

Panu
Mateuszowi Morawieckiemu
Prezesowi Rady Ministrów
wyrazy głębokiego współczucia i żalu
z powodu śmierci

ŚP
OJCA

składają
Rada Nadzorcza, Zarząd oraz Pracownicy
Centrali Zbytu Węgla „Węglzbyt” S.A.

KONDOLENCJE

W wieku 78 lat zmarł

ŚP.
**KORNEL
MORAWIECKI**

Działacz opozycji antykomunistycznej w PRL, założyciel
i przywódca Solidarności Walczącej, Marszałek Senior Sejmu RP,
Kawaler Orderu Orła Białego.

**PANU PREMIEROWI MATEUSZOWI MORAWIECKIEMU,
RODZINIE I BLISKIM**

Przekazujemy szczere wyrazy współczucia
Dyrektor Robert Kostro i zespół Muzeum Historii Polski

KONDOLENCJE

Premierowi RP

Mateuszowi Morawieckiemu

Wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

ŚP
OJCA

Kornela Morawieckiego,

twórcy Solidarności Walczącej, niezłomnego człowieka
w walce o prawdę i sprawiedliwość,
dla którego duma z Polski i troska o wolność
i bezpieczeństwo naszego Narodu były najważniejszym
motywy działalności społecznej i politycznej.

Grzegorz Pięta
Dyrektor Generalny
Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa
wraz z współpracownikami

WILNO \ Inauguracja roku akademickiego UwB

Wykształceni Polacy na wagę złota

W Domu Kultury Polskiej w Wilnie odbyła się inauguracja roku akademickiego 2019/2020 na Wydziale Ekonomiczno-Informatycznym Uniwersytetu w Białymstoku. Niestety, w tym roku bez studentów rozpoczynających studia magisterskie na kierunku ekonomia. Władze uczelni w Białymstoku zrezygnowały z niego, gdyż było zbyt mało chętnych studentów.

Ilona Lewandowska

Zebranych w czasie uroczystości przywitał nowy dyrektor Filii UwB w Wilnie dr hab. Adam Doliwa, prof. UwB. – Nasz wydział to pierwsza zagraniczna filia polskiej uczelni. Jesteśmy, sądzę, mogą tak powiedzieć, młodzi, nowocześni, ambitni, kształcimy praktycznie na kierunkach ekonomia, informatyka i europeistyka. Zapewniamy studentom stypendia zagraniczne i praktyki zawodowe. Programy studiów są dostosowane do potrzeb i wyzwań, jakie stoją przed społeczeństwami europejskimi w XXI w. – mówił przedstawiciel władz uczelni.

Niestety ten rok rozpoczął się skromniej niż poprzednie – bez pierwszego roku studiów magisterskich. Zwrócił na to uwagę w czasie uroczystości Czesław Okińczyc, sygnatariusz Aktu Niepodległościowego Republiki Litewskiej. – Na Wileńszczyźnie każdy Polak z wyższym wykształceniem jest na wagę złota, dlatego bardzo smuci mnie fakt nieuruchomienia w tym roku studiów magisterskich na kierunku ekonomia z powodu zbyt małej liczby kandydatów. Cieszę się, że udana była rekrutacja na studia licencjackie, ale

fot. Marian Paluszkiwicz/Gazeta Polska

na studia magisterskie na ekonomii podobno zgłosiło się tylko siedmiu kandydatów, gdy minimalna wymagana liczba to 12 studentów. Sądzę, że naszym wspólnym wysiłkiem należy tę sytuację naprawić, dokonać dodatkowej rekrutacji (jeżeli jest to możliwe) i kontynuować studia magisterskie na tym kierunku. Nie możemy pozwolić na zmniejszanie się naszego stanu posiadania – powiedział podczas uroczystości.

– Brak studiów magisterskich jest według mnie bardzo niepokojący. Decyzja o nie utworzeniu grupy wynika według mnie z nie do końca zrozumianych realiów, w jakich działa szkolnictwo wyższe na Litwie. Tu często grupy są znacznie mniejsze. Dla przykładu, polonistyka w Wilnie zaczęła działać przy zaledwie czterech studentach – powiedział „Codziennej” prof. Ja-

rosław Wołkonowski, wykładowca wileńskiej filii UwB.

Wydział Ekonomiczno-Informatyczny Uniwersytetu w Białymstoku rozpoczął swoją działalność w Wilnie w 2007 r. W 2019 r. filię jedynej wyższej uczelni na Litwie, gdzie można studiować w całości po polsku, ukończyła dziesiąta promocja absolwentów studiów licencjackich oraz czwarta promocja absolwentów studiów magisterskich. Od początku działalności Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego w Wilnie Uniwersytetu w Białymstoku studia na kierunku informatyki, ekonomii i europeistyki ukończyło 716 absolwentów. Uczelnia w Wilnie otrzymuje bardzo konkretne wsparcie ze strony polskiego państwa, co wyraża się m.in. w planach budowy gmachu wydziału z polskich środków.

Obrona Polski niemile widziana

SZWAJCARIA \ Polski ambasador w Szwajcarii jest atakowany za bronienie naszego kraju przed fałszowaniem historii II wojny światowej. „Zapewniam, że nadal będę bronił dobrego imienia Polski” – oświadczył na Twitterze Jakub Kumoch.

Dziennik „Neue Zürcher Zeitung” opublikował artykuł o polskim ambasadorze, w którym jest on krytykowany przez dwóch szwajcarskich deputowanych. Ich zdaniem Jakub Kumoch nie powinien interweniować i bronić interesów Polski w prasie. Politycy ci sugerują, że polski dyplomata nie respektuje wolności słowa i przenosi do tego kraju „polski spór wewnętrzny”. W szczególności krytykują jego artykuły i polemiki, w których bronił Polski przed oskarżeniami o udział w Holokauście.

Polski dyplomata wielokrotnie protestował m.in. przeciwko używaniu sformułowania „polskie obozy zagłady” i pisanie o tym, że Polacy przyczynili się do zamordowania 200 tys. Żydów, co zostało wymyślone przez historyka Jana Grabowskiego.

W ostatnim czasie „NZZ” trzykrotnie odmawiała Kumochowi prawa do repliki, po tym jak publikowała materiały fałszujące polską historię. Tak było m.in. w sprawie artykułu, w którym szwajcarski dyplomata Simon Geissbühler oskarżył nasz kraj

o współudział w tworzeniu gett i obozów koncentracyjnych.

„Dyplomata nie jest od tego, by lubił go wszystkie media. NZZ ma obsesję: dwa dni temu pisał, że Polska nie ma prawa do reparacji, a tydzień temu miał drugą wpadkę z »polskim obozem«. Byłbym zdziwiony, gdyby mnie lubili” – napisał na Twitterze Jakub Kumoch. „Zapewniam, że i ja, i polska ambasada nadal bronić będziemy Polski przed kłamstwem i przeinaczeniami. Taka jest nasza rola” – dodał.

.....
(pp)

4-5

POLSKA

6-7

ŚWIAT

8-13

GOSPODARKA

14-15

PUBLICYSTYKA

16

NAUKA

17

KULTURA

18

TV/MOTO

20-19

SPORT

WOJSKO LEPIEJ UZBROJONE

UKRAINA \ Kijów kupił od Stanów Zjednoczonych 150 pocisków przeciwpancernych Javelin – poinformowała agencja Reutersa, powołując się na źródła zbliżone do amerykańskiego Kongresu. Wartość zakupu to 39 mln dol.

WRACAJĄ DO PODZIEMIA

SZWECJA \ Z powodu zagrożenia ze strony Rosji dowództwo szwedzkiej marynarki wojennej po 15 latach wraca do swojej podziemnej kwatery, wykutej ze skał pod wyspą Muskö pod Sztokholmem.

CZECZY \ Szczyt Grupy Wyszehradzkiej

Bezpieczeństwo, budżet, brexit

Wczoraj w czeskich Łánach rozpoczął się dwudniowy szczyt Grupy Wyszehradzkiej (V-4). Przywódcy Polski, Czech, Słowacji i Węgier rozmawiają o przyszłości Unii Europejskiej w kontekście brexitu i nowej perspektywy budżetowej. Omówiona ma zostać także kwestia bezpieczeństwa energetycznego.

Konrad Wysocki

Czechy od lipca sprawują roczne przewodnictwo w Grupie Wyszehradzkiej. Prezydent RP Andrzej Duda przybył do Czech już we wtorek wieczorem. Wczoraj przed południem w Złotej Sali na zamku w Łánach rozpoczęła się pierwsza sesja plenarna z udziałem liderów Grupy Wyszehradzkiej. Ogółem w ciągu dwóch dni polski prezydent weźmie udział w trzech tego typu sesjach.

Panele dyskusyjne zostały poświęcone przede wszystkim sprawom europejskim, w związku z rozpoczęciem nowego cyklu instytucjonalnego Unii Europejskiej – wyboru nowego składu Komisji Europejskiej oraz nowej obsady najważniejszych stanowisk w instytucjach UE. Politycy zajęli się także kwestią ochrony klimatu, bezpieczeń-

fot. Igor Smirnow/KPRP/d

stwa energetycznego oraz procesem wyjścia Wielkiej Brytanii z UE. Nie zabrakło również tematu nowej unijnej perspektywy budżetowej. W kontekście ustalania wieloletnich ram finansowych UE na lata 2021–2027 prezyden-

ci przedstawili oczekiwania swoich państw wobec środków, jakie mają być przeznaczone na poszczególne dziedziny funkcjonowania unijnej wspólnoty.

Wczoraj wieczorem prezydent Duda spotkał się rów-

nież z przedstawicielami polskich firm i inwestorami działającymi w Czechach. Obrotu handlowe pomiędzy Polską a naszym południowym sąsiadem wynoszą ponad 20 mld euro rocznie, a Czechy są drugim najpopularniej-

szym krajem dla polskich inwestorów.

Dzisiaj do przywódców państw Grupy V-4 dołączą prezydenci Słowenii i Serbii. Jak poinformował prezydencki minister prof. Krzysztof Szczerski, w powiększonym gronie rozmowy będą dotyczyły przede wszystkim tzw. polityki otwartych drzwi, w szczególności perspektywy rozszerzenia UE o Bałkany Zachodnie. Szef prezydenckiego gabinetu zwracał uwagę, że w bieżącym roku zarówno aktywność prezydenta Andrzeja Dudy, jak i całej polskiej dyplomacji w sposób szczególny koncentruje się właśnie na regionie Bałkanów Zachodnich. – Warszawa wspiera europejskie aspiracje krajów tego regionu, widząc szansę na wzmocnienie jego stabilności oraz zwiększenie poziomu bezpieczeństwa i dobrobytu – dodał prof. Krzysztof Szczerski.

Zelenski: nie będzie głosowania pod lufami karabinów

UKRAINA \ Kijów zgodził się na zastosowanie na Donbasie tzw. formuły Steinmeiera. Ukraińskie władze inaczej jednak interpretują jej zastosowanie niż Kreml.

Do wyrażenia zgody na zastosowanie w Donbasie tzw. formuły Steinmeiera doszło podczas prac obradującej w Mińsku trójstronnej grupy kontaktowej do spraw uregulowania konfliktu na wschodniej Ukrainie. Zgodnie z tym planem w regionie tym mają zostać przeprowadzone lokalne wybory, a następnie ma mu zostać nadany specjalny status.

Ukraiński prezydent Wołodymyr Zelenski podkreślił, że ma do tego dojść w ramach konstytucji i prawa tego kraju, a także po raporcie OBWE, który musi ocenić, czy wybory są ważne i odpowiadają standardom prawa międzynarodowego. Zapewnił przy tym, że „nie będzie żadnego głosowania pod lufami karabinów”. Oznacza to, że do wyborów nie dojdzie dopóty, dopóki Kijów nie odzyska kontroli na granicy na Donbasie i będą tam stacjonowały jakiegokolwiek wojska.

Dodał, że obecne prawo o specjalnym statusie dla Don-

basu, które jest ważne do końca tego roku, zostanie zmienione na nowe, ale nie oznacza to „przekroczenia żadnych czerwonych linii” i kapitulacji.

Po przyjęciu formuły Steinmeiera ma dojść w najbliższym czasie do spotkania przywódców państw normandzkiej czwórki, czyli Ukrainy, Rosji, Niemiec i Francji.

Konflikt na Donbasie został wywołany w 2014 r. przez Rosję po zwycięstwie prozachodniej rewolucji w Kijowie, która zakończyła się obaleniem prorosyjskiego prezydenta Wiktor Janukowycza. Moskwa utrzymuje, że jest to spór wewnętrznoukraiński, w którym ona nie bierze udziału. W rzeczywistości zainicjowała ona walki i wciąż wspiera militarne oraz dyplomatycznie kontrolujących ten teren prorosyjskich separatystów. W wyniku walk w tym regionie zginęło ponad 13 tys. ludzi.

Celem Kremla jest zakończenie konfliktu, by Zachód

zniósł nałożone na Rosję sankcje, ale również uzyskanie przez Donbas na tyle szerokiej autonomii, by poprzez jego władze mógł on wpływać na procesy polityczne zachodzące w Kijowie. Jak zaznacza wielu ekspertów, wątpliwe jest, by Rosja zgodziła się wycofać swoje siły z Donbasu przed głosowaniem.

Ukraińska opozycja domaga się tymczasem od Wołodymyra Zelenskiego, by wyjaśnił w parlamencie, czy zgoda na podpisanie tzw. formuły Steinmeiera nie oznacza kapitulacji Ukrainy przed Rosją. Krytyczny jest również były prezydent Petro Poroszenko, który uważa, że podpisanie formuły Steinmeiera to faktyczna zgoda na rosyjską okupację ukraińskich terytoriów. Dodał przy tym, że formuła nie była zawarta w mińskich uzgodnieniach pokojowych.

Petar Petrović

Autor jest dziennikarzem Polskiego Radia

Kara śmierci za szpiegowanie dla USA

TEHERAN \ Irański sąd uznał trzy osoby za winne szpiegowania na rzecz Stanów Zjednoczonych, a jedną skazał za działalność szpiegowską na rzecz Wielkiej Brytanii. Jedna z nich została skazana na karę śmierci, natomiast pozostałe dwie na wieloletnie więzienie.

Rzecznik irańskiego sądu Gholamhossein Esmaili poinformował we wtorek o tym, że Ali Nafariyeh oraz Mohammadali Babapour zostali skazani na 10 lat pozbawienia wolności za współpracę z amerykańską agencją wywiadowczą CIA. Osoby te zostały ponadto zmuszone do oddania 55 tys. dol., które otrzymali za udzielanie informacji. Z kolei Mohammad Amin Nasab otrzymał taki sam wyrok za współpracę z brytyjskim wywiadem. Nie poinformowano natomiast o tożsamości osoby skazanej na śmierć za szpiegostwo. Powodem tej decyzji jest wystosowanie przez skazanego apelacji od wyroku. Rzecznik irańskiego sądu nie poinformował również o tym, czy skazane osoby były wśród 17 rzekomych szpiegów pracujących dla Centralnej Agencji Wywiadowczej USA, zatrzymanych w lipcu br. Gholamhossein

Esmaili zaznaczył, że władze w Teheranie są gotowe na wymianę więźniów ze Stanami Zjednoczonymi, jeśli ta odbyłaby się na sprawiedliwych warunkach. Strona irańska przyznała się ponadto do zatrzymania antropologa Kamelela Ahmady'ego, dysponującego brytyjskim oraz irańskim paszportem, za rzekome działania szpiegowskie. Informacje dotyczące skazania tych kilku osób za szpiegostwo zbiegły się z rosnącym napięciem na linii Waszyngton–Teheran, które możemy obserwować od momentu objęcia w 2017 r. urzędu prezydenckiego przez Donalda Trumpa. W maju 2018 r. zasiadający w Białym Domu Trump zdecydował się wypowiedzieć jednostronnie porozumienie nuklearne z Iranem z roku 2015, co skutkowało przywróceniem sankcji, którymi był objęty Teheran.

(pk)

KONDOLENCJE

Z wielkim smutkiem przyjąłem wiadomość o śmierci

ŚP

**KORNELA
MORAWIECKIEGO**Marszałka Seniora Sejmu RP,
działacza opozycji antykomunistycznej, przewodniczącego
Solidarności Walczącej, patriotę oddanego całym sercem Polsce.Panu Premierowi Mateuszowi Morawieckiemu,
Najbliższym i Znajomym,

składam wyrazy najgłębszego współczucia.

Marek Gróbarczyk
Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej
wraz z całym kierownictwem ministerstwa

KONDOLENCJE

Z głębokim smutkiem przyjąłem wiadomość o śmierci

ŚP

**KORNELA
MORAWIECKIEGO**Marszałka Seniora Sejmu RP, posła na Sejm RP,
Działacza opozycji antykomunistycznej,
założyciela i przewodniczącego Solidarności Walczącej,
Kawalera Orderu Orła Białego,
odznaczonego Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski
i Krzyżem Komandorskim Orderu Zasługi.
Całe życie poświęcił walce o wolną i niepodległą Polskę.

Cześć Jego pamięci!

Prezesowi Rady Ministrów oraz całej Rodzinie
składam szczerze wyrazy współczuciaMariusz Błaszczak
Minister Obrony Narodowej

KONDOLENCJE

Rodzinie Zmarłego

ŚP

**KORNELA
MORAWIECKIEGO**Marszałka seniora Sejmu RP,
działacza opozycji antykomunistycznej
oraz przywódcy Solidarności Walczącej

wyrazy głębokiego żalu i współczucia

składa

Szeł

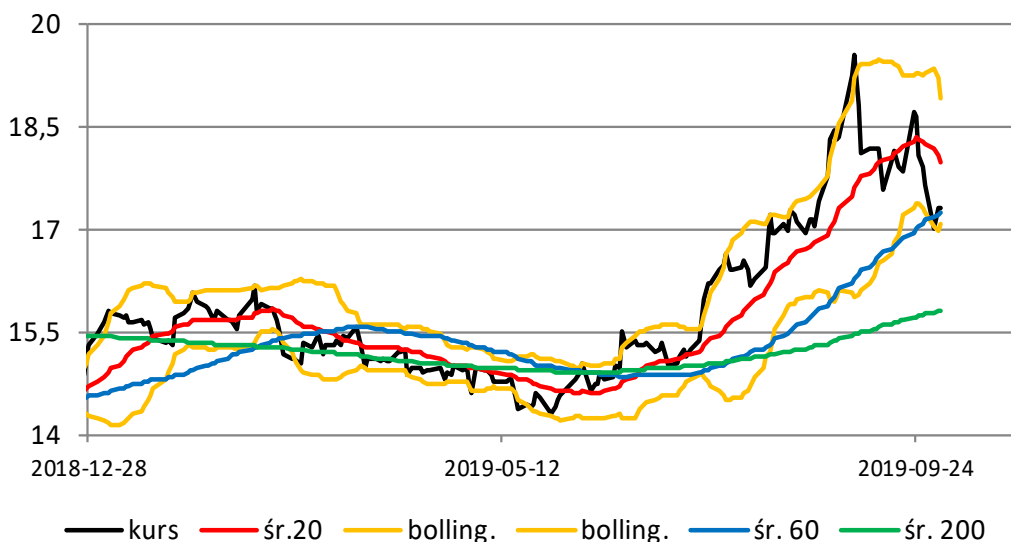
Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego
prof. dr hab. Piotr Pogonowski

KONDOLENCJE

ŚP

**KORNEL
MORAWIECKI**Marszałek Senior Sejmu VIII kadencji,
założyciel i przewodniczący „Solidarności Walczącej”, wielki patriota,
niezłomnie „podążający za Polską”,
bardzo skromny, serdeczny, otwarty na drugiego człowieka,
pochylony nad losem wykluczonych.

Cześć jego pamięci!

Wyrazy najgłębszego współczucia rodzinie i bliskim zmarłego
składaPrezes Trybunału Konstytucyjnego
Julia Przyłębska**ROZMAITOŚCI** \ Rada Ministrów przyjęła we wtorek projekt Strategii Rozwoju Rynku Kapitałowego. SRRK ma zwiększyć zainteresowanie rynkiem kapitałowym poprzez zachęty podatkowe dla emitentów i inwestorów. • Spółka Dino PL poinformowała, że od początku roku otworzyła prawie 140 placówek. W tym samym okresie akcje firmy zyskały ponad 60 proc.**Srebro kurs w USD za uncję****Ropa brent poniżej 60 USD****SUROWCE** \ Ropa w południe na minusie. Złoto i srebro bez odreagowania. Metale przemysłowe także tracą. Brak Chin jednym z decydujących czynników. Spory wpływ atmosfery giełdowej.

Ostatnie wrześniowe notowania to czas katastrofy. Ropa naftowa znalazła się poniżej wartości 59,3 USD, co zarazem oznaczało ponaddwuprocentowy spadek. Bardzo duże osłabienie notowały gaz ziemny, platyna, która straciła ponad 3 proc., a złoto, zniżkując przeszło o 2 proc., notowało kurs 1470 USD. Tak wyraźne osłabienie złota to efekt nie tylko mocnego dolara, ale widocznej poprawy na rynkach akcji, co niejako z natury zmniejszyło zainteresowanie złotem. Spadek ropy naftowej to przede wszystkim efekt zniwelowania produkcyjnych perturbacji po ataku na saudyjską rafinerię.

Wtorek w końcowym rozrachunku przyniósł kolejne osłabienie ropy naftowej i procentowe umocnienie złota, co współgrało z osłabieniem dolara. Ale złoto jeszcze przed godz. 16 traciło do tej waluty i za uncję płacono mniej niż 1465 USD. Kolejne, siódme z rzędu osłabienie notował za to gaz ziemny, co wyraźnie pokazywało, że sytuacja surowców energetycznych nie jest najlepsza. Spadek notował węgiel, a kurs ropy znalazł się najniższy od ponad trzech tygodni.

Opublikowane we wtorkowy wieczór dane o zapasach ropy na pewno zaskoczyły analityków. Zapasy spadły o prawie 6 mln baryłek, co przynajmniej w teorii powinno umocnić kurs paliwa. Ropa brent o godz. 9 rzeczywiście zareagowała zgodnie z oczekiwaniami, zyskując ponad 0,8 proc. Zdecydo-

wanie gorzej prezentowało się złoto tracące ponad 0,4 proc. Osłabienie złota może być o tyle zaskakujące, że we wtorek doszło do wyraźnego spadku na rynku akcji, a dolar nie stał się mocniejszy. Część ekspertów zwraca uwagę na korekcyjny charakter osłabienia, ale spadek od rekordu z początku września wynosi prawie 80 USD, co wydaje się zbyt dużą jak na korektę wartości.

Wtorek przyniósł spore, bo wynoszące 0,5 proc. osłabienie indeksu DJ IM. Wczorajszy poranek to już lekkie umocnienie, ale na minusie było aluminium, a nikiel i miedź notowały symboliczne wzrosty, co nie dawało dużych nadziei na kolejne godziny handlu. Pewien wpływ na notowania miała przerwa w Chinach, co z natury osłabiało stronę popytową.

Fatalny start w Europie przyniósł spore zmiany na rynku. Ropa naftowa zmieniła kierunek i zyskiwała zaledwie 0,3 proc., a niewielkie umocnienie notowało złoto. Także srebro było na plusie. Metal we wtorek zyskał ponad 1,7 proc., oddalając się od wartości 17 dol. Analitycy zwracają uwagę, że wpływ na taki obraz miały przede wszystkim słabsze wtorkowe odczyty ISM i silne przekonanie, że stopy procentowe będą w dalszym ciągu obniżane. Taki scenariusz umocniłby także złoto. Jednak w środę o godz. 10 trudno było zauważyć jego realizację.

Po godz. 10 ropa utrzymała wzrost. Równie mało,

bo zaledwie 0,2 proc. zyskiwał gaz ziemny, co dawało szansę na przerwanie fatalnego trendu, gdy w ciągu 10 dni surowiec stracił ponad 14 proc. Zupełnie inaczej prezentuje się notowany w grupie towarów soft cukier. Gwałtowne poniedziałkowe umocnienie o prawie 10 proc., potwierdzone wtorkowym wzrostem o 2 proc., pozwoliło na osiągnięcie najwyższego kursu od końca lutego. Tak duży wzrost jest o tyle zastanawiający, że jeszcze nie tak dawno cukier notował roczne minimum.

Po godz. 11 sytuacja na rynku była zdecydowanie gorsza. Ropa naftowa (brent) traciła ponad 0,3 proc., co oznaczało, że w ciągu kilku godzin paliwo zniżkowało o ponad 80 centów na baryłce. Kurs paliwa spadł poniżej 59 USD. Co ciekawe, ropa WTI nie zanotowała takiego osłabienia, utrzymując wzrost na poziomie 0,2 proc.

Złoto i srebro także były na minusie, a podobny kierunek był widoczny dla gazu ziemnego. W drugą część dnia rynek wchodził z widoczną przeceną, którą było widać także w wypadku metali przemysłowych.

Brak Chin to także jeden z destabilizujących elementów, ale wydaje się, że kluczem do słabej atmosfery są dane z gospodarki. Dziś inwestorzy otrzymają dane o PMI w sferze usług w Europie i w USA, co może przynajmniej chwilowo poprawić atmosferę.

.....
Rafał Grodowski

4-5

POLSKA

6-7

ŚWIAT

8-13

GOSPODARKA

14-15

PUBLICYSTYKA

16

NAUKA

17

KULTURA

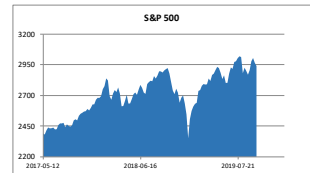
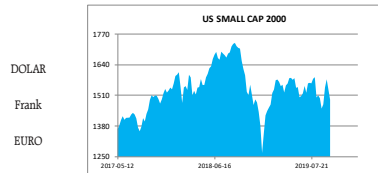
18

TV/MOTO

20-19

SPORT

↑ 0,9998	0,64%	USDCHF	↑ 17,308	0,05%	SREBRNO	↓ 3471,42	-1,33%	EURO STOKX	Kursy NBP	
↓ 107,621	-0,13%	USDJPY	↑ 1489,75	0,05%	ZŁOTO	↓ 21778,61	-0,49%	NIKKEI		
↓ 1,22347	-0,46%	GBPUSD	↓ 255,4	-0,25%	MIEDŹ	↓ 12110,24	-1,25%	DAX		
↓ 1,09137	-0,17%	EURUSD	↓ 58,66	-0,39%	ROPA BRENT	↓ 26573,04	-1,28%	DJIA POPRZEDNI		
									4,0152	0,01%
									4,0167	0,13%
									4,3788	0,12%

Czerwień w Azji, czerwień w Europie

GIEŁDA \ Trudny dzień giełdowych parkietów. W południe indeksy z procentowym osłabieniem. Na GPW spadki dużych i małych spółek. Stopy procentowe bez zmian.

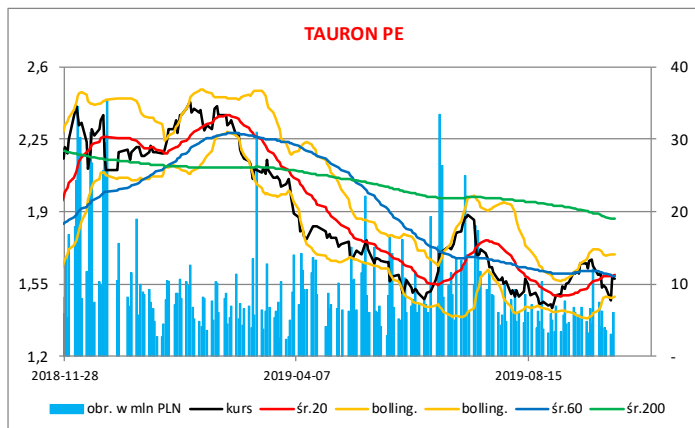
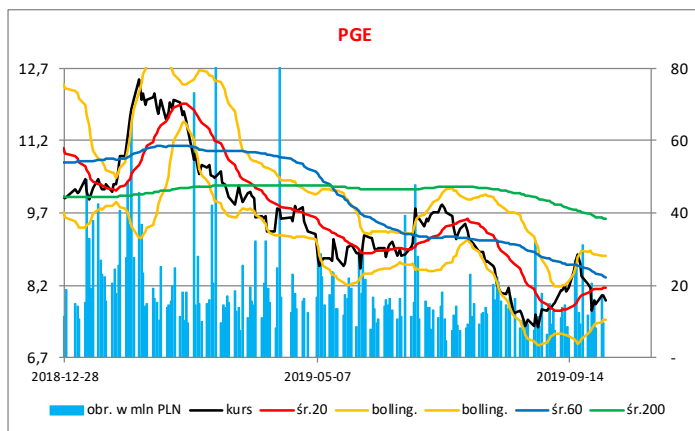
Rafał Grodowski

Wtorkowe publikacje PMI za-
ważyły na notowaniach

w Europie, które jedynie do południa nie sprawiały trudnego wrażenia. DAX30 był na plusie, a mocny był parkiet w Mediolanie. Potem sytuacja była już słabsza, a horyzontalny trend w oczekiwaniu na Nowy Jork wskazywał, że każdy scenariusz jest możliwy. Niestety ziścił się ten czarny i po godz. 16 indeksy zaczęły wyraźnie tracić. DAX30 na koniec dnia osiągnął spadek na poziomie 1,3 proc. W roli głównej wystąpiły odczyty ISM dla gospodarki amerykańskiej. WIG20 dzień również zakończył spadkiem, ale tu przebieg sesji był inny. Indeks bardzo szybko znalazł się na minusie i pod koniec dnia wraz z ogólnym trendem WIG20 zamknął dzień obniżką o 1 proc. W elicie tylko cztery spółki zyskały na wartości, a znaczne spadki zanotowały KGHM i CCC. Mniejsze spadki dotyczyły małych i średnich spółek, jednak indeks tych drugich spadł wyraźnie poniżej 3700 pkt.

USA, których początek wpłynął na wyniki całej Europy, dzień zamknęły równie wysoką, ponadprocentową przeceną na obu rynkach. Azja w środę otrzymała dane o japońskim indeksie zaufania konsumentów. Ten wypadł blado, podobnie jak indeks Nikkei, który na koniec dnia tracił 0,5 proc. Zdecydowanie gorzej zaprezentowały się akcje na innych parkietach. Indeks KOSPI stracił prawie 2 proc., a wskaźnik ASX z Sydney na koniec dnia niższkował o 1,5 proc.

Europa otrzymała więc fatalny sygnał, a brak danych ekonomicznych nie ułatwiał podejmowania decyzji. Start giełdowych parkietów na pewno nie był

udany, bo po kilku minutach indeksy podświetlone były na czerwono. Po kwadransie spadki były bardzo wyraźne i indeksy w Paryżu, Frankfurtzie i w Warszawie traciły ponad 0,7 proc. Warszawa niestety przyspieszyła i kolejne minuty ściągnęły wskaźnik do wartości niższej niż 2130 pkt. A WIG20 tak nisko nie był od ponad trzech tygodni. Fatalnie dzień rozpoczęło LPP niższkujące już o ponad 5 proc. Tak duży spadek to efekt słabszych wyników za III kwartał.

O godz. 10 obraz Warszawy i innych europejskich parkietów był jeszcze gorszy. WIG20, podobnie jak wskaźniki z Londynu czy Paryża, notował procentowe osłabienie. W elicie jedynie w wypadku Dino PL było widać symboliczny wzrost, a wyraźne spadki dotknęły banki i górnictwo. Najbardziej za sprawą LPP tracił sektor odzieżowy. Przecena była widoczna również w segmencie średnich spółek, gdzie mniej niż 10 pkt dzieliło indeks od kolejnego minimum.

Pół godziny później sytuacja na rynkach była już spokojniejsza i indeksy poruszały się w horyzontalnym trendzie. W grupie 50 firm indeksu Euro Stoxx

zaledwie trzy spółki zyskiwały na wartości. Na GPW sytuacja była podobna i w czołowej trzydziestce parkietu wzrost notowały dwie firmy – Cyfrowy Polsat i Dino PL.

Rodzacy się o godz. 10 trend horyzontalny czołowej dwudziestki niestety nie był widoczny dla średnich firm, gdzie indeks notował spadek o ponad 0,9 proc. i tylko symbolicznie był wyżej niż trzyletnie minimum. W drugim segmencie fatalnie prezentowały się Azoty, Ciech, Live Chat i PKP Cargo, które notowało kolejne minimum. Wyraźnie traciły także Energa oraz Kruk.

Zachód kontynentu to także widoczny od ponad godziny trend horyzontalny. Poniekąd przypominało to wtorkowe przedpołudnie, jednak wtedy obraz sytuacji był zdecydowanie lepszy.

O godz. 11.30 europejskie indeksy notowały kolejne minima, co wskazywało, że pomimo uspokojenia niewiele przemawia za zmianą kierunku. DAX był nawet blisko spadku poniżej 12 100 pkt.

Europa w drugą część dnia wchodziła w fatalnych nastrojach, których nie poprawiały kiepskie prognozy z Nowego Jorku.

KONDOLENCJE

Z wielkim żalem przyjąłem wiadomość o śmierci
jednego z najwybitniejszych współczesnych polityków

KORNELA MORAWIECKIEGO

znakomitego działacza na rzecz obalenia komunizmu w Polsce. Legendarnego i niezłomnego działacza antykomunistycznego w czasach PRL, założyciela i przewodniczącego „Solidarności Walczącej”, pośła i marszałka seniora, Kawalera Orderu Orła Białego

Panu Premierowi
wyrazy najgłębszego współczucia
z powodu straty
składa
Adam Glapiński
Prezes Narodowego Banku Polskiego

KONDOLENCJE

Z wielkim smutkiem żegnamy

KORNELA MORAWIECKIEGO

Kawalera Orderu Orła Białego,
bohaterskiego działacza opozycji antykomunistycznej,
przywódcę „Solidarności Walczącej”, wielkiego patriotę,
przez całe swoje życie oddanego sprawom Polski i Polaków.

**Prezesowi Rady Ministrów Mateuszowi Morawieckiemu,
Rodzinie i Bliskim**

składamy najszczerze i najgłębsze wyrazy współczucia oraz żalu.

Zarząd i pracownicy Polskiej Grupy Zbrojeniowej

KONDOLENCJE

Rodzinie, Bliskim, Współpracownikom,
wyrazy głębokiego współczucia oraz najszczerze kondolencje
z powodu śmierci

KORNELA MORAWIECKIEGO

Marszałka Seniora, Kawalera Orderu Orła Białego,
bohatera opozycji demokratycznej i męża stanu składa

Rada Nadzorcza, Zarząd Grupy LOTOS S.A.
oraz pracownicy Grupy Kapitałowej LOTOS

KONDOLENCJE

Z głębokim żalem i smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

KORNELA MORAWIECKIEGO

założyciela i działacza Solidarności Walczącej, odznaczonego Orderem Orła Białego za zasługi na rzecz przemian demokratycznych w Polsce.

**Panu Premierowi
Mateuszowi Morawieckiemu
oraz Najbliższym**

w tym trudnym momencie przekazujemy wyrazy szczerzego
współczucia i słowa otuchy.

Zarząd i Rada Nadzorcza
Jastrzębskiej Spółki Węglowej SA

fot. Tomasz Hamrat/Gazeta Polska

RPP POZOSTAWIŁA STOPY PROCENTOWE NA NIEZMIENIONYM POZIOMIE

POLITYKA PIENIĘŻNA \ RPP postanowiła utrzymać stopy procentowe na niezmienionym poziomie. Decyzja ta oznacza, że w skali rocznej referencyjna stopa NBP będzie wynosiła nadal 1,50 proc., lombardowa 2,50 proc., depozytowa 0,50 proc., zaś redyskonta weksli 1,75 proc.

Wczoraj, 2 października, do nowego magazynu wysokiego składowania na terenie Portu Gdynia trafiły pierwsze kontenery z 22 tonami sprzętu medycznego dla Zambii. – Jeszcze 20 lat temu korzystaliśmy z międzynarodowej pomocy, teraz to my pomagamy innym – powiedział Michał Woś, członek Rady Ministrów ds. pomocy humanitarnej.

Jan Kamieniecki

W zeszłym roku na szeroko rozumiane wsparcie rozwojowe innych krajów przeznaczyliśmy blisko 3 mld zł. Jeszcze 20 lat temu Polska była odbiorcą pomocy międzynarodowej. Teraz to my pomagamy innym – powiedział Woś podczas uroczystego otwarcia magazynu wysokiego składowania na terenie Portu Gdynia. Według niego jest to dowód na to, że polska gospodarka się rozwija. – Świadczy o tym otwarcie każdego nowego obiektu, zwłaszcza

POMOC HUMANITARNA \ Z Polski do Zambii trafią 22 tony sprzętu medycznego

Kiedyś pomagali nam, teraz my pomagamy

fot. YouTube/d

portowego. Jako członka rządu odpowiedzialnego za pomoc humanitarną cieszy mnie szczególnie wykorzystanie nowego obiektu w Porcie Gdynia właśnie do pomocy humanitarnej – podkreślił.

W środę do nowego gdyńskiego magazynu trafił

pierwszy transport pomocy humanitarnej, największy w historii polskiego rządu. – To 22 tony sprzętu medycznego, który kierujemy do Zambii, do 18 placówek medycznych w tym kraju, obsługiwanych głównie przez polskich misjonarzy – poinformował Woś. – Tak

dużego transportu rzeczowego sprzętów medycznych z Agencji Rezerw Materiałowych jeszcze nie było – dodał. Kontenery będą w Gdyni magazynowane, odprawione i potem wysłane do Afryki.

Anthony Lubinda Mukwita, ambasador Zambii w Polsce, powiedział, że transport

sprzętu medycznego do jego kraju nie jest przypadkowy, ponieważ jednym z największych sierocińców w Zambii w miejscowości Kasisi zawiadują Polacy. – Ta współpraca z Polską związana jest też z tym, że Zambia jest krajem chrześcijańskim – dodał. W tej chwili w Zambii jest ponad 300 polskich misjonarzy.

Justyna Janiec-Palczewska, prezes Fundacji Pomocy Humanitarnej „Redemptoris Missio”, która współpracuje z rządem, poinformowała, że fundacja wysyła na misję m.in. personel oraz sprzęt medyczny, m.in. narzędzia chirurgiczne. Do najbardziej potrzebujących regionów na świecie trafiają nadwyżki z medycznych rezerw strategicznych Agencji Rezerw Materiałowych.

Jak poinformowała Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, polski rząd przyjął politykę rozwiązywania problemów migracji u ich źródła, udzielania pomocy na miejscu. W organizację pomocy medycznej zaangażowane są polskie organizacje pozarządowe we współpracy z misjonarzami i KPRM.

(PAP)

Minister tworzy sieć szkół

ROLNICTWO \ Powiat mogieliński przekaze resortowi rolnictwa prowadzenie szkoły rolniczej w Bielicach, a powiat nakielski – szkołę rolniczą w Samostrzelu.

Rolnictwo znajduje się w centrum uwagi rządu. Aby szkoły odpowiednio kształciły kadry dla branży, wspierały rozwój nowoczesnego rolnictwa i sektora rolno-spożywczego, ministerstwo chce podnosić poziom kształcenia. – Szkoły rolnicze powinny stać się jednym z ogniw transferu wiedzy do praktyki oraz kreowania procesów innowacji gospodarczych służących

podnoszeniu poziomu konkurencyjności – uważa Jan Krzysztof Ardanowski, minister rolnictwa. Liczy też na szerszą współpracę szkół z wyróżniającymi się gospodarstwami rolnymi, pracodawcami i przedsiębiorcami, a także na wymianę doświadczeń z partnerami szkół zagranicznych.

(lus, PAP)

Miliardy płyną do górniczego regionu

PRZEMYSŁ \ W Katowicach rozpoczęła się wczoraj konferencja dotycząca rządowego Programu dla Śląska. Jak podkreśla minister inwestycji i rozwoju Jerzy Kwieciński, to jeden z najważniejszych programów rządu, przynoszący regionowi przechodzącemu trudną transformację przemysłową miliardy złotych na innowacyjne przedsięwzięcia oraz nowe miejsca pracy.

Premier Mateusz Morawiecki przedstawił program w pierwotnej formie już w grudniu 2017 r. Jak podkreśla Kwieciński, Program dla Śląska powstał, aby powstrzymać proces słabnącej konkurencji województwa śląskiego. W jego ramach zaangażowano już ok. 42–43 mld zł, a obejmuje on aż 87 przedsięwzięć o łącznej wartości ponad 55 mld zł.

– Transformacja gospodarcza z początku lat 90. ub. wieku przyniosła górnictwu wielką zapaść – z 800 czynnych ścian węglowych do dziś pozostało tylko 80, w 1989 r. zatrudnienie w branży wynosiło 420 tys. osób, a wydobyte prawie 180 mln t, dzisiaj to zaledwie 85 tys. górników i 60 mln t wydobywania – podkreśla związany od lat z górnictwem poseł PiS Grzegorz Matusiak. Doprowadzi-

ło to do zapaści wielu miast i ucieczki młodych ludzi do innych regionów. – Przez lata nikt nic z tym nie zrobił, dopiero rząd PiS uzdrowił sytuację w górnictwie – dodaje poseł. Przypomina, że Śląskie, które kiedyś było w czołówce najbogatszych w Polsce, zostało wyprzedzone nawet przez znacznie mniej liczącą Wielkopolskę. Region – kojarzony kiedyś jako główny gospodarczy motor kraju – pod względem wskaźnika PKB na mieszkańca jest obecnie czwarty w Polsce. Zdaniem marszałka województwa Jakuba Chęłstowskiego inwestycje dla Śląska teraz ruszyły z kopyta, bo po raz pierwszy od dłuższego czasu współpraca administracji rządowej z samorządem układa się wzorowo – PiS przejęło po wyborach samorządowych również władzę na poziomie wojewódzkim.

Jak twierdzi Dominik Kolorz, przewodniczący śląsko-dąbrowskiej Solidarności, mieszkańcy regionów górniczych ponoszą ogromne koszty związane z ochroną klimatu. Dlatego potrzebne są pieniądze na restrukturyzację przemysłu i tworzenie nowych miejsc pracy. – Dotychczas rewitalizacja kojarzyła się głównie z sadzeniem drzewek, tworzeniem parków i terenów rekreacyjnych na obszarach poprzemysłowych. W koncepcji Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego, która spotkała się z aprobatą pana premiera Morawieckiego, rewitalizacja powinna polegać na przekształcaniu zdegradowanych terenów poprzemysłowych w tereny przygotowane dla tworzenia nowych miejsc pracy – zaznacza Kolorz.

Mariusz Andrzej Urbanke

KONDOLENCJE

Z żalem przyjęliśmy informację o śmierci
ŚP.

**KORNELA
MORAWIECKIEGO**

Marszałka – Seniora Sejmu RP, działacza antykomunistycznej opozycji, założyciela Solidarności Walczącej, Kawalera Orderu Orła Białego

**Premierowi RP Mateuszowi Morawieckiemu
i Członkom Rodziny**

Składamy wyrazy głębokiego współczucia
Zarząd, Rada Nadzorcza i Pracownicy
PKP CARGO S.A.

4-5

POLSKA

6-7

ŚWIAT

8-13

GOSPODARKA

14-15

PUBLICYSTYKA

16

NAUKA

17

KULTURA

18

TV/MOTO

20-19

SPORT

POLSKA AGENCJA KOSMICZNA MA NOWEGO SZEFA

NOMINACJA \ Minister przedsiębiorczości i technologii Jadwiga Emilewicz powierzyła Michałowi Szaniawskiemu funkcję prezesa Polskiej Agencji Kosmicznej. Szaniawski jest absolwentem Katholieke Universiteit Leuven oraz Uniwersytetu Warszawskiego. Ukończył specjalistyczne kursy na International Space University w Strasburgu oraz Wirtschaftsuniversität w Wiedniu. Ma kilkunastoletnie doświadczenie w zarządzaniu spółkami prawa handlowego.

ROZWÓJ \ Przyszłość naszej gospodarki zależy od młodych, twórczych ludzi

Nowoczesna Polska potrzebuje innowacji

Bez innowacji nie będzie nowoczesnej Polski. To w znacznej mierze od młodych, twórczych ludzi zależy rozwój innowacyjności – powiedział minister finansów, inwestycji i rozwoju Jerzy Kwieciński. Dodał, że wprowadzone w tym roku ulgi podatkowe i zusowskie dla młodych przyczynią się do rozwoju przedsiębiorczości.

Jan Kamieniecki

Przed Polską stoją duże wyzwania związane z dalszym rozwojem gospodarczym – stwierdził minister, otwierając Ogólnopolskie Forum „Młodzież dla rozwoju”. – Bez innowacji nie będzie nowoczesnej Polski, a rozwój innowacyjności w znacznej mierze zależy od młodych, twórczych ludzi – podkreślił. Według Kwiecińskiego to właśnie młodzież powinna zdobywać wiedzę o tym, co się dzieje w Europie i na świecie, by w ten sposób pomóc Polsce w procesie doganiania najbardziej rozwiniętych krajów. – Chcemy, żebyście się czuli nie tyl-

ko obywatelami Polski, nie tylko Unii Europejskiej, ale obywatelami świata – dodał. Jak zaznaczył minister, celem realizowanej obecnie Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju jest m.in. harmonijny rozwój kraju, połączony z dbałością o środowisko, oraz zapewnienie równego startu młodym ludziom z wszystkich grup społecznych. Rząd stara się ułatwiać Polakom start na początku kariery, dlatego wprowadził w tym roku ulgi podatkowe dla młodych. Kwieciński przypomniał, że w przeszłości sam był przedsiębiorcą i ze swojego doświadczenia wie, że podatki i koszty ZUS dla młodych ludzi stanowią istotną ba-

rierę w usamodzielnieniu się czy w prowadzeniu własnego biznesu. – Mam nadzieję, że wprowadzony przez rząd zerowy PIT dla osób do 26. roku życia, a także ulgi dla małych przedsiębiorców zachęcą wielu młodych ludzi, by spróbować swoich sił w przedsiębiorczości – dodał. Minister przypomniał też o realizowanym obecnie programie Mieszkanie+. – W dużej mierze jest on adresowany do młodych, żeby mieli dostęp do tanich mieszkań na wynajem z możliwością dojścia do własności – podkreślił. Zerowy PIT dla pracowników do 26. roku życia obowiązuje od 1 sierpnia 2019 r. Szacuje się, że skorzysta

Jerzy Kwieciński, minister finansów, inwestycji i rozwoju
| fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

z niego ponad 2 mln młodych Polaków. Ponadto pod koniec września premier Mateusz Morawiecki przedstawił pakiet dla przedsiębiorców przewidujący ulgę w ZUS średnio 500 zł dla małych firm, ryczałtowy ZUS bez

zmian dla firm o przychodach powyżej 10 tys. zł, podniesienie limitu przychodów dla podatku ryczałtowego i 9-proc. CIT oraz ponad 1 mld zł dla inwestorów.
.....
(PAP)

Sieci handlowe wprowadzają w błąd

KONTROLA \ Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów sprawdził w marketach oznakowania warzyw i owoców nazwą kraju pochodzenia. Znalazł m.in. czosnek z Egiptu czy seler z Holandii oznakowane jako polskie. Nieprawidłowości znaleziono w co trzecim sklepie. Wprowadzanie klientów w błąd staje się coraz częstszą praktyką.

Informacja o kraju pochodzenia jest istotna dla wielu konsumentów, często wpływa na decyzję o zakupie i nie powinna wprowadzać w błąd. Do UOKiK docierały liczne sygnały o nieprawidłowościach w tym zakresie, dlatego zleciłem Inspekcji Handlowej przeprowadzenie kontroli – tłumaczy prezes Urzędu Marek Niechciał. Inspekcja sprawdziła 96 sklepów należących do 18 sieci handlowych. Nieprawidłowości znalazła w blisko co trzecim (31 sklepów, 32,3 proc.). Placówki te należały do sieci: Aldi, Auchan, Biedronka, Dino, Hipermarket Bil, Intermarché, Kaufland, Lewiatan, Lidl, Netto, Polo Market, Stokrotka i Tesco. 10,2 proc. partii warzyw i owoców było błędnie oznakowanych nazwą kraju pochodzenia. 5,2 proc. było oznakowanych inną, połowa zaś niezgodnie z prawdą jako produk-

ty z Polski. Znalaziono rzekomo polski seler, który w rzeczywistości pochodził z Holandii, o czym informowało opakowanie. Wywieszka przy czosnku mówiła, że pochodzi on z Polski, ale z faktury wynikało, że jest z Egiptu. Zdarzało się też, że oznakowanie mówiło o kilku krajach pochodzenia. – Nieprawidłowa informacja o kraju pochodzenia lub jej brak to wprowadzanie konsumentów w błąd. Polacy coraz częściej zwracają na to uwagę, starają się wybierać produkty polskie. Sprzedawcy i dostawcy mniej lub bardziej świadomie wykorzystują ten fakt, przypisując polskie pochodzenie zagranicznym warzywom i owocom – powiedział wiceprezes UOKiK Tomasz Chróśtny. Kontrole są kontynuowane w kolejnych sklepach. UOKiK zapowiada, że mogą się pojawić kary pieniężne.

Zgodnie z unijnymi regulacjami nazwą kraju pochodzenia powinny być oznakowane m.in. świeże owoce i warzywa, wołowina i cielęcina, ryby i owoce morza, miód, wino, oliwa z oliwek, jaja, pakowana wieprzowina, mięso kozie, baranina i drób. W Polsce wymagane jest także podawanie kraju pochodzenia wieprzowiny, mięsa koziego, baraniny czy drobiu sprzedawanego na wagę. Dodatkowo ziemniaki muszą mieć informację o kraju pochodzenia wraz z wizerunkiem flagi tego kraju. Z kolei znakowanie produktów informacją „Produkt polski” jest dobrowolne. Do ich wytworzenia można użyć do 25 proc. składników importowanych, jeśli są to surowce nieprodukowane w Polsce.
.....
(p.woz.)

Mniejsze uzależnienie Polski od Niemiec

HANDEL MIĘDZYNARODOWY \ Od 30 lat Niemcy zajmują 1. miejsce w polskim eksporcie i imporcie towarów oraz usług. Polska dla Niemiec również staje się ważnym partnerem, w pierwszych pięciu miesiącach 2019 r. awansowaliśmy na szóste miejsce pod tym względem. Z raportu Polskiego Instytutu Ekonomicznego wynika, że nasz eksport jest uzależniony od koniunktury w gospodarce niemieckiej w mniejszym stopniu, niż wynikało to z dotychczasowych analiz.

W 2017 r. popyt odbiorców końcowych w Niemczech generował w Polsce 1,4 mln miejsc pracy. Według danych GUS eksport za Odrę stanowił w 2018 r. 28,2 proc. polskiego eksportu towarów, a import – 22,4 proc. Nadwyżka w obrotach z Niemcami sięgnęła w 2018 r. 13,7 mld euro. – W pierwszych pięciu miesiącach 2019 r. Polska stała się szóstym partnerem handlowym Niemiec pod względem wielkości – komentuje Łukasz Ambroziak, analityk w Zespole Handlu Zagranicznego PIE. Wyprzedziliśmy Wielką Brytanię. Spośród państw unijnych Niemcy miały większe obroty handlowe tylko z Holandią, Francją i Włochami.
.....
(p.woz.)

Polski eksport do Niemiec zależy w dużym stopniu od zagranicznego popytu na niemieckie towary i usługi, w których jest zawarty polski komponent. Według ostatnich dostępnych danych popyt ten kreował blisko 29 proc. polskiego eksportu brutto do Niemiec. Nasz zachodni sąsiad był zatem ważnym eksporterem polskiej wartości dodanej do USA, Chin, Wielkiej Brytanii i Włoch. Zmiany popytu importowego w tych krajach wpływają więc nie tylko na ich bilateralny handel z Polską, lecz oddziałują pośrednio również na polski eksport do Niemiec.
.....
(p.woz.)

POD NASZYM PATRONATEM \ Energy Summit 2019 w Warszawie

Transformacja energetyczna musi być sprawiedliwa

Wspólne stanowisko uczestników międzynarodowej konferencji Energy Summit 2019 w Warszawie jest jednoznaczne: nasze oczekiwania w odniesieniu do polityki gospodarczej i klimatycznej realizowanej przez UE jest takie, że obecnie nie ma warunków, które pozwoliłyby Polsce na przyspieszenie transformacji energetycznej, rozumianej jako szybkie odchodzenie od węgla.

W Warszawie odbył się kongres na temat uczciwej i zrównoważonej transformacji energetycznej w Unii Europejskiej. Jego program był niezwykle bogaty i różnorodny. Przyniósł bardzo ważne wnioski nie tylko dla polskiego górnictwa, ale i polityków, którzy negocjują warunki transformacji regionów górniczych w Brukseli.

Ewolucja uchroni przed drastycznym wzrostem cen

– Dzisiejsza debata wyznaczy kierunki dyskusji związane z transformacją energetyczną. Na proces transformacji potrzebne są jednak dodatkowe środki – podkreślił 1 października br. podczas inauguracji międzynarodowej konferencji Energy Summit 2019 w Warszawie wiceminister energii Adam Gawęda. Jego zdaniem w obliczu dużej zależności Polski od paliw kopalnych nieunikniona transformacja w sektorze energetycznym musi zachować ewolucyjny charakter, zabezpieczający przed drastycznym wzrostem cen energii i kosztami społecznymi dla regionów górniczych. – Prognozowanie miksu energetycznego musi opierać się na realnej ocenie możliwości technologicznych i ekonomicznych, uznając za priorytet pewność dostaw energii do odbiorców. Dlatego dużą rolę w przyszłości mogą odegrać nowe technologie – powiedział wiceminister. Według niego przy wykorzystaniu nowoczesnych i bezemisyjnych technologii jesteśmy w stanie wciąż podnosić sprawność wytwarzania energii z węgla. – Warto tu wspomnieć o technologii węglowych ogniw paliwowych, których sprawność może sięgać nawet 80 proc. – dodał.

Zdaniem resortu energii do technologii, które mogą Polsce pomóc osiągnąć cele klimatyczne przy jednoczesnym wykorzystywaniu węgla jako surowca energetycznego, należy zaliczyć m.in. zaawansowane, wysokosprawne technologie produkcji energii elektrycznej z węgla.

Tomasz Rogala, prezes Polskiej Grupy Górniczej S.A., oraz prezydent Europejskiego Stowarzyszenia Węgla Kamiennego i Brumatnego Euracoal | fot. Tomasz Hamrat/ Gazeta Polska

Kapitał ludzki w procesie przeobrażenia przemysłu

Zdaniem prezesa Polskiej Grupy Górniczej Tomasza Rogala polski sektor górnictwa węgla kamiennego w ostatnich 30 latach przeszedł ogromne zmiany. Od 1989 r. emisja gazów cieplarnianych z sektora energetyki spadła o ponad 33 proc., a sprawność bloków węglowych wzrosła o 10 proc. W tym czasie nastąpiły duże zmiany w wydobywaniu surowca i zatrudnieniu. W 1989 r. zatrudnienie wynosiło prawie 420 tys. osób, a wydobyte prawie 180 mln ton. Dzisiaj jest to odpowiednio 85 tys. osób i 60 mln ton. Podczas sesji podsumowującej pierwszy dzień kongresu pt. „Społeczeństwo i kapitał ludzki” prezes Rogala podkreślił, że Polska wykonała już ogromną pracę w zakresie przeobrażania swojego przemysłu i dążenia do gospodarki, która nie szkodzi środowisku naturalnemu. Jak jednak zaznaczył Jarosław Grzesik, przewodniczący Krajowego Sekretariatu Górnictwa i Energetyki NSZZ „Solidarność”, obecnie nie ma warunków, które pozwoliłyby Polsce na przyspieszenie transformacji energetycznej, rozumianej jako odchodzenie od węgla. – Od wielu lat mamy do czynienia z hasłami i sloganami, takimi jak: zrównoważony rozwój, sprawiedliwa

transformacja, neutralność klimatyczna, bezemisyjna gospodarka, dekarbonizacja – mówił Grzesik. – Konia z rzędem temu, kto wytłumaczy, co to wszystko znaczy. Pytam zatem, co będziemy transformować i jak ta sprawiedliwość przełoży się na pracowników. Od 1989 r. przeżywamy cały czas transformację. Ludziom kojarzy się jednak ona jednoznacznie z likwidacją kopalń i miejsc pracy – mówił związkowiec. Przywołał jednocześnie przykład Bytomia, z którego pochodzi, jako miasta, gdzie tzw. transformacja całkowicie się nie udała. – To miasto kiedyś miało 250 tys. mieszkańców, siedem kopalń i mnóstwo innych dużych zakładów. Po transformacji w latach 90. niewiele z tego zostało. Bytom to jedno z miast, które najbardziej zostały dotknięte transformacją, tak jak cały Śląsk, a teraz ten region ponownie miałby zostać ofiarą transformacji – ocenił przewodniczący.

Depopulacja regionu skutkiem przemian

Członek zarządu województwa śląskiego Beata Białowąs zauważyła jednak, że jest wiele przykładów miast na Śląsku, gdzie zmiany w przemyśle nie przebiegały tak dramatycznie jak w Bytomiu czy Wałbrzychu – do tych miejsc zaliczyła Zabrze, Rudę Śląską czy Katowice, w których udało się na bazie terenów poprzemysłowych

czy też kopalń zbudować nowe obiekty handlowe, kulturalne i muzealne, dające dziś nowe miejsca pracy. Jednocześnie przyznała, że transformacja energetyczna to dla woj. śląskiego poważny problem, bo jest największym regionem górniczym w Europie. – To skupisko 4,5 mln ludzi z jedyną funkcjonującą w Polsce metropolią – zaznaczyła. Niestety region boryka się obecnie z depopulacją, co jest skutkiem likwidacji hut i kopalń – do 2050 r. liczba mieszkańców województwa śląskiego ma spaść o 25 proc. – Mieszkańcy Śląska przeżyli już wiele reform i obawiają się kolejnych zmian – stwierdziła. Dodała, że Ślązakom trudno jest sobie wyobrazić sytuację, że kopalni nagle nie ma, bo górnictwo jest rodzajem tradycji, swego rodzaju etosem pracy. O problemach samorządów mówił też zastępca prezesa Agencji Rozwoju Regionalnego w Koninie Krzysztof Gubański. Przyznał, że w subregionie konińskim zmniejsza się liczba mieszkańców, co jest związane z zamknięciem elektrowni i kopalni węgla brunatnego.

Zastępca dyrektora Głównego Instytutu Górnictwa Jan Bonadruk przyznał, że podobne problemy ma Wałbrzych, który po zamknięciu kopalni nie potrafił się początkowo odbudować. – Dziś jest jednak miasta,

które wyciągnęło z tego lekcję – podkreślił. – Podobnie było ze stanem Pensylwania, który uznawano za budowniczo Ameryki. Tam też pogodzono się z tym, że czas na zmiany – powiedział.

Analiza transformacji w innych krajach pomoże znaleźć receptę na kryzys

Członek Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (EKES) Dumitru Fornea przypomniał, że podobne bolesne procesy dotknęły też górników w Wielkiej Brytanii i innych krajach. Dodał, że platforma wsparcia regionów górniczych jest narzędziem, które trzeba umiejętnie wykorzystać, aby pracownicy nie popadali w bezrobocie, a regiony górnicze w ruinę. Warto też wykorzystywać doświadczenia takiej instytucji, jak Climate Strategies. Jej dyrektor zarządzający Andrzej Błachowicz powiedział podczas wspomnianego panelu, że kierowana przez niego organizacja analizuje przebieg transformacji w różnych krajach świata i przedstawił przykład udanych transformacji w Holandii, gdzie postawiono na gaz, oraz w Belgii, która miała także silnie rozwinięte górnictwo.

Podsumowujący sesję Jarosław Grzesik zaznaczył jednak, że unijne oczekiwania wobec Polski są wyższe od tych zadeklarowanych przez nasz kraj w dziedzinie energii i klimatu. Jak zauważyli inni uczestnicy kongresu, transformacja energetyczna w Polsce będzie zależała w dużej mierze od tego, w jakim zakresie Unia Europejska zechce nam pomóc. Bo, jak podkreślił prezes Rogala, to są bardzo duże koszty. – 5 mld euro, które mają być przeznaczone z unijnego budżetu na wsparcie transformacji regionów górniczych w UE, to kwota znacząco zaniżona – podkreślił prezes PGG. – To, przeliczając na jeden region górniczy, ok. 18 mln euro. Tymczasem tylko PGG co trzy dni wprowadza do gospodarki ok. 20 mln euro – w postaci płac, zamówień i innych płatności. To obrazuje, jak wielkie znaczenie dla całego przemysłu ma polskie górnictwo i jak znikome są na razie fundusze planowane na jego transformację – zaznaczył.

– Jeżeli mamy cokolwiek przyspieszyć, to trzeba powiedzieć górnikom, za czyje pieniądze, bo transformacja to nie tylko restrukturyzacja kopalni i terenów pogórnicznych, to przede wszystkim stworzenie nowych miejsc pracy – podsumował przewodniczący Grzesik.

Mariusz Andrzej Urbanke
Tekst powstał we współpracy z Polską Grupą Górniczą S.A.

RUSZYŁA BUDOWA MIESZKAŃ+ W ŚWIDNIKU

RZĄDOWY PROGRAM \ Dwa trzypiętrowe bloki liczące łącznie 108 mieszkań powstaną w Świdniku (lubelskie) w ramach programu Mieszkanie+. W środę symbolicznie rozpoczęto ich budowę, mają być gotowe w 2021 r. Większość lokali będzie 2-pokojowa o powierzchni średniej 42 mkw. i 3-pokojowa o powierzchni 58 mkw. Obok zbudowany zostanie parking naziemny ze 162 miejscami postojowymi.

fol. Filip Błażejowski/Gazeta Polska

GOSP...

13

SYSTEM EMERYTALNY \ Pierwsze wpłaty do PPK

Dobry wynik uczestnictwa w pracowniczych planach kapitałowych

Ten wynik jest obiecujący – skomentował prezes Polskiego Funduszu Rozwoju Paweł Borys pierwsze dane o uczestnictwie Polaków w Pracowniczych Planach Kapitałowych. Zdaniem ekspertów partycypacja w programie będzie podstawowym wskaźnikiem jego sukcesu.

Paweł Woźniak

Jak podał Borys na Twitterze, we wrześniu pojawiły się już pierwsze wpłaty do PPK. – W pierwszych ośmiu firmach większość pracowników uczestniczy w PPK – średnia partycypacja wynosi w nich 62 proc. Oczywiście to tylko początek, ale ten wynik jest obiecujący. Pełne upowszechnienie programu to praca na lata – napisał prezes PFR.

Paweł Borys, prezes Polskiego Funduszu Rozwoju, jest zadowolony ze startu PPK | fot. Tomasz Hamrat/Gazeta Polska

Jak zauważył, program się rozpędza. Poinformował, że na koniec września już 1560 firm utworzyło PPK dla swoich pracowników, a w samym wrześniu przybyło 772 pracodawców. – W kolejnych tygodniach spodziewamy się 2,5 tys. firm – ocenił i przypomniał, że dla dużych firm termin na utworzenie PPK mija 25 października.

Zdaniem ekspertów powodzenie programu PPK w głównej

mierze będzie zależało od tego, jak licznie Polacy z niego skorzystają. Według Piotra Żochowskiego, prezesa zarządu PKO TFI, partycypacja będzie syntetycznym i miarodajnym wskaźnikiem skuteczności programu. PFR, który jest odpowiedzialny za uruchomienie i wdrożenie PPK, zakłada, że systemem docelowo zostanie objętych nawet 7–8 mln osób.

Jeszcze kilka tygodni temu Borys mówił, że początkowo

liczy na 50-proc. udział Polaków w programie. – W ciągu kilku lat wskaźnik ten może sięgnąć 60–70 proc. – ocenił prezes PFR. Dodał, że w bogatych krajach udział w tego typu programach waha się od 60 do nawet 90 proc. Przypomniał też, że rocznie Polacy tracą ok. 10 mld zł, trzymając pieniądze w gotówce i na nieoprocentowanych rachunkach. – PPK są znacznie bardziej efektyw-

nym sposobem na oszczędności. Myślę, że mogą wchłonąć ok. 30 proc. całości prywatnych oszczędności – wskazał Borys.

Systemowi PPK mogą pomóc obecnie panujące w Polsce trendy. Jak wynika z badania Głównego Urzędu Statystycznego, w tym roku, po raz pierwszy od 30 lat, więcej Polaków oszczędza, niż nie oszczędza. Od kiedy GUS zaczął badać koniunkturę konsumencką w Polsce w 1997 r., wskaźnik dotyczący oszczędzania zawsze był na minusie. Najniższy poziom zanotowano w 2003 r., gdy tylko 17,3 proc. badanych deklaroowało, że oszczędza. Od 2012 r. wskaźnik ten co roku ulegał systematycznej poprawie. Wreszcie w czerwcu tego roku przełamana została pewna bariera – saldo ocen dotyczące oszczędzania pieniędzy po raz pierwszy było dodatnie i wyniosło 3,1.

KONDOLENCJE

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

ŚP

KORNELA MORAWIECKIEGO

Niezlomnego działacza
antykomunistycznej opozycji
Marszałka Seniora Sejmu RP
Kawalera Orderu Orła Białego

Panu Premierowi Mateuszowi Morawieckiemu
oraz Rodzinie i Bliskim składamy najszczerze
wyrazy współczucia.

Zarząd, Rada Nadzorcza oraz pracownicy
Polskiego Funduszu Rozwoju.

KONDOLENCJE

Z głębokim żalem przyjęłam wiadomość o śmierci

ŚP

KORNELA MORAWIECKIEGO

To wielka strata dla Rodziny, ale też i dla Polski.
Odszedł Człowiek, który dalej widział, głębiej czuł i więcej pragnął.
Wymagał od nas, ale też i od siebie,
był wzorem patrioty, który był zawsze wierny ideałom.
Bez takich ludzi, jak On, nasza Ojczyzna byłaby dziś inna
- mniej wolna, mniej sprawiedliwa, mniej solidarna.
Niech odpoczywa w pokoju.

Bożena Borys-Szopa
Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
oraz członkowie Kierownictwa Ministerstwa

KONDOLENCJE

Z wielkim żalem żegnamy

KORNELA MORAWIECKIEGO

Wybitnego Polaka – działacza opozycji antykomunistycznej,
założyciela i lidera Solidarności Walczącej,
aktywnego uczestnika życia naukowego i społecznego,
który poświęcił się idei wolności,
za co otrzymał najwyższe polskie odznaczenie
Order Orła Białego.

Zarząd i Rada Nadzorcza PKO Banku Polskiego

4-5

POLSKA

6-7

ŚWIAT

8-13

GOSPODARKA

14-15

PUBLICYSTYKA

16

NAUKA

17

KULTURA

18

TV/MOTO

20-19

SPORT

foto: Wikipedia/d

Zygmunt Szendzielarz „Łupaszka”

(1910–1951) major kawalerii Wojska Polskiego i Armii Krajowej, po wojnie zamordowany przez komunistów

\\ Dlatego też wypowiedzieliśmy walkę na śmierć lub życie tym, którzy za pieniądze, ordery lub stanowiska z rąk sowieckich mordują najlepszych Polaków domagających się wolności i sprawiedliwości. \\

KULTURA \ Na marginesie retrospektywy filmów Kazimierza Kutza w Katowicach

Ofensywa Kazimierza Kutza przeciwko Żołnierzom Wyklętym

Powoli dobiega końca „Rok z Kazimierzem Kutzem”, którego najważniejszą częścią jest pełna retrospektywa filmów reżysera w katowickim kinie studyjnym Kosmos. Kazimierz Kutz był człowiekiem pełnym sprzeczności, rozdartym między śląskimi kompleksami a parciem na warszawkę. Impulsywny z natury, potrafił się zaciętrzewić i postawić władzy ludowej, szkoda tylko, że nie w swoich filmach. Trzy fabuły, które nakręcił w PRL, godziły w dobre imię podziemia niepodległościowego: „Nikt nie woła” (1960), „Znikąd donikąd” (1975) i „Wkrótce nadejdą bracia” (premiera w 1986 r.). Dwa pierwsze widzowie katowickiego Kosmosu już obejrzeni, przed nimi jeszcze ostatni tytuł, którego pokaz odbędzie się za kilka dni.

Mariusz Solecki

Film Kutza „Nikt nie woła” od samego początku zestawiano z „Popiołem i diamentem” (1958) Wajdy, zawsze na niekorzyść dzieła wywodzącego się ze Śląska reżysera (np. recenzja T. Zwierzchowskiej w „Odgłosach” 1960/46). „Nikt nie woła” to opowieść o członku podziemia, który zachował się inaczej niż Maciek Chełmicki.

Enigmatyczni „oni”

Bohater Kutza uciekł z terenów powojennych walk o niepodległość na tzw. Ziemię Odzyskane (w istocie: rozszabrowane przez Sowietów i rzucone przywiślańskim komunistom na otarcie łez za odcięcie od Polski Kresów), gdyż nie zamierzał konfrontować się zbrojnie z uzurpatorami. Chłubił się swoim wyborem, komunikując go widzowi już w pierwszych sekundach filmu (technika uzewnętrznionego monologu wewnętrznego), rozpoczynającego się od sceny przedstawiającej podróżnych jadących na dachu pocią-

gu: „Nie strzeliłem do czerwonych, dlatego siedzę tu, na dachu. Dlaczego niby miałem strzelić? Po co? Tu, na dachu, jestem bezpieczny. Może lepiej było strzelić? Dla spokoju... Spokojny. Teraz właśnie jestem spokojny. Ja wojnę skończyłem”. Ale samozwańcy dopiero ją rozpoczęli z własnymi rodakami: terrorem, fałszerstwem wyborczym, rozdawaniem cudzego mienia. Kwestie te nie obchodzą byłego żołnierza ruchu oporu, bo nie dojdą do głosu w „Nikt nie woła”.

Uciekinier Bożek (w jego roli Henryk Boukołowski) nie czuje się bynajmniej zagrożony przez UB czy NKWD. Niebezpieczeństwo czyha na niego ze strony kolegów wciąż pozostających w podziemiu, tym razem w wyklętym podziemiu. Osobliwe to, gdyż nieznane są przypadki, by antykomunistyczny ruch oporu represjonował kolegów, którzy nie chcieli kontynuować walki po zmianie okupantów. Likwidowano, owszem, ale zdrajców. A „Nieczuja” przecież nikogo nie synął bezpiecie.

Polecenie fizycznej eliminacji reżimowca wydał dezerterowi enigmatyczni „oni” – zapewne jakaś organizacja wolnościowa, niewymienio-

na z nazwy w filmie. Zaczepiony w ponemieckiej Polsce chłopak żyje w ciągłym napięciu, że poniesie konsekwencje niewykonania rozkazu. Kiedy już powoli zaczął oswajać nową rzeczywistość, zbliżył się do Lucy (kreacja Zofii Marcinkowskiej), przypadkowo zderzył się na ulicy z „Zygmuntem”, kolegą z podziemia (w tej roli Ryszard Pietruski). Incydent ten wprowadził „Nieczuję” w popłoch. Dał młodzianowi pewność, że konspiratorzy znaleźli go, by wystawić mu rachunek za niesubordynację. Jednak „Zygmunt” nie okazał się „karzącą ręką podziemia”, przyjechał na zachód prywatnie, by szukać tam rodzinnego szczęścia.

Zaakcentujmy tu absurd zarysowanej w filmie sytuacji: ani za Niemca, ani za Sowietów nikogo nie przymuszano do wykonania wyroku. Tego typu akcje wymagały specjalnych predyspozycji psychicznych, dlatego też rezerwowano je dla ochotników. Przykładowo problem strzelania do zdrajców w wileńskiej AK był tak wielki, że dowództwo okręgu do likwidacji osób skazanych na śmierć przez podziemne sądownictwo zatrudniło fachowca z zewnątrz – Sergiusza Piaseckiego – największego pistoletę wśród pisarzy i największego pisarza wśród pistoletów.

W zakończeniu filmu obserwujemy scenę spotkania Bożka z wysłannikami niezidentyfikowanego podziemia. Do konfrontacji ma dojść w szczerym polu, widok zamazuje ulewa. „Nieczuja” melduje się pierwszy. Stojąc, spostrzega nadbiegających dwóch mężczyzn w cywilnych ubraniach. Odnosi wrażenie, że zamierzają go zabić. Ucieka. Niedaleko. Pakuje się na teren zamieniany. Następuje eksplozja. Konspiratorzy oddalają się, przekonani o agonii chłopaka. Tymczasem on ocalał...

Wrócił cały, choć przeziębiony, do miasteczka będącego miejscem akcji „Nikt nie woła”, Zielna, gdzie czekała na niego Lucyna z darem spełnienia erotycznego. Dokonało się ono w mieszkaniu rozhisteryzowanego „Zygmunta”, który – zaskoczony najściem przez kochanków – w kółko powtarzał: „Wymordują nas wszystkich!”, mając na myśli swoich kolegów trwających w niepodległościowym ruchu oporu. Gdyby ta eksklamacja padła pod adresem UB, nabrałaby ciężaru prawdy. Tymczasem zamiast niej dostajemy propagandową wydumkę.

Nawet akt miłosny z Lucyłą nie jest w stanie skłonić Bożka do pozostania w Zielnie. Chłopak tak boi się zemsty Wyklętych, nie będąc przecież jednym z nich, że opuszcza miasteczko, odjeżdżając pociągiem w nieznaną. Zamyka się pierścień kompozycyjny dzieła. Sytuacja w Polsce 1945 r., oczywiście spowodowana przez przeciwników władzy ludowej, skazuje kochanków na rozłąkę. Katalog występów antykomunistycznych powstańców poszerza się o nową zbrodnię – o zbrodnię przeciwko miłości damsko-męskiej.

Błędni akowcy

Po obejrzeniu „Znikąd donikąd” Armia Krajowa może niektórym, mniej wyrobionym historycznie widzom, przestać się dobrze kojarzyć. Komendę nad partyzantami poakowskiego podziemia, szukającymi schronienia w górskiej wsi jesienią 1946 r., sprawuje ppor. „Groźny”, grany przez Jerzego Trelę tak, jak nakazuje pseudonim jego bohatera. „Groźny” straszy skutecznie i chłopów w świecie przedstawionym, i amatorów kinematografii, trzęsących się w swoich fotelach przed ekranem. Jedyną osobą nielekającą się wzmiankowanego podporucznika jest

jego niesubordynowany podwładny „Fabian” (w tej roli Leonard Pietraszak) – bandyta kuty na cztery nogi, wirtuoz samowolki, gwałciiciel, pijak – nawet na trzeźwo rzucający mięsem z ekranu. Takich to synów miałaś, Polsko Wyklęta, przekonuje reżyser. Przed zbrodniami kaprysami takich uchroniła cię, rodaku, władza ludowa – dodaje artysta przez duże „A” jak agitacja (komunistyczna, rzecz jasna).

Pierwsza reakcja mieszkańców wsi na kontakt z niepodległościowcami świadczy o wybitnej świadomości socjalistycznej włościan: „Nieszczęście! Banda idzie do nas!”. Ku większemu zaskoczeniu widza mają ją także antykomunistyczni partyzanci – krnąbrny „Fabian” nazywa „bandą” podkomendnych „Groźnego”...

Z cytowanym na początku poprzedniego akapitu ostrzegawczym komunikatem przybiegł do proboszcza jeden z parafian. Na szczęście duchowny (w tej roli Czesław Jaroszyński) okazał się tym, kim miał być w państwie komunistycznym – księdzem patriotą – i zdecydowanie opowiedział się przeciwko Wyklętym, nazywając ich „bandą złoczyńców”.

Kluczowe dla filmu wydarzenia rozgrywają się w karczmie. Tu wprowadzani są przez ludzi „Groźnego” wszyscy, którzy nieopatrznie trafili do miejsca postoju oddziału. Na deskach tego wiejskiego teatru powojennej Polski reżyser postawił: błędnych akowców, przedstawicieli alianckiej misji wojskowej, trupe wędrownych artystów, oficerów sowieckich, jednego kabewistę. Teatralizacja sceny jest posunięta do granic historycznego nonsensu: ppor. KBW, były aelowiec, znajomy „Groźnego”, ucina sobie z nim pogawędkę o polityce i o zbydlęceniu „Fabiana”. O wiele ciekawszy dia-

KONDOLENCJE

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy o śmierci
Przewodniczącej Klubu Gazety Polskiej
w Dąbrowie Górniczej

BARBARY SŁOWIK

Wyrazy szczerego współczucia i słowa otuchy

dla całej Rodziny

Składa Prezes Klubów „Gazety Polskiej” Ryszard Kapuściński,
Biuro Klubów „Gazety Polskiej”
wraz z Członkami Klubów „Gazety Polskiej”.

4-5

POLSKA

6-7

ŚWIAT

8-13

GOSPODARKA

14-15

PUBLICYSTYKA

16

NAUKA

17

KULTURA

18

TV/MOTO

20-19

SPORT

fot. Wikipedia/d

Jan Rybkowski

(1912–1987) polski reżyser i scenarzysta, m.in. seriale „Kariera Nikodema Dyzmy”, „Rodzina Połanieckich”, „Chłopi”

\ Film nie może być narzędziem propagandy, są inne, lepsze. Z takim założeniem realizowany film źle się propagandzie przysłuży. Dotyczy to w takim samym stopniu filmów pozostających w opozycji do władzy. Tam, gdzie polityka dominuje działanie artystyczne, nie ma sztuki. \

Szczycący się swoją artystyczną niezależnością w III RP Kazimierz Kutz w PRL chodził na smyczy cenzury i komunistycznej propagandy | fot. Piotr Galant/Gazeta Polska

log toczy się przy stole, wokół którego siedzą „Fabian”, Anglicy i Sowietci. Jego przesłanie po polsku brzmiałoby skrajnie nieprawdopodobnie, więc Kutz inteligentnie zaciemnił przekaz, wypuszczając go w kanał języków obcych. Po stwierdzeniu Anglika, że w Polsce panuje anarchia, pada jego pytanie do Sowietów o to, dlaczego Armia Czerwona nie robi w naszym państwie porządku. „Pułkownik” na taką podłą insynuację wyraża swoje oburzenie soczystym: „A on szto, durak? ”, dopowiadając, że gościom nie wypada robić porządków w cudzym domu... Zanim Anglika zamurowało, zdążył wykrztusić zapewnienie, że brytyjskie wojska poradziłyby sobie z polską anarchią w „ten minutes”.

Kutz konsekwentnie kreuje „Groźnego” na – delikatnie rzecz ujmując – błędnego rycerza. Totalne zagubienie akowca ujawnia się w scenie, kiedy ten kładzie trupem z pistoletu niewinnego człowieka, biorąc handlarza dewocjonaliami za peperowca... Łatwość zabijania przemawia przeciwko oficerowi. A może jeszcze bardziej rozpasanie „Fabiana”, nad którym nie potrafi zapanować. Do czasu. Albowiem zdesperowany „Groźny” doprowadza do hazardowej rozprawy z „Fabianem”, proponując mu rozgrywkę karcianą. Przegrany przykładą sobie do skroni rewolwer z jedną kulą w bębnie. Ten diabelski pojedynek, pomyślny dla jego inicjatora, odbywa się w karczmie. „Ren”, znieśmaczony widowiskiem,

opuszcza oddział, rzucając na odchodne do wartownika: „To już nie jest to wojsko”. Strażnik, bynajmniej nie zatrzymując go, potwierdza opinię dezertera.

Po śmierci „Fabiana” i odejściu „Rena” „Groźny” zostaje zupełnie sam. Bierze na swoje barki krzyż akowskiego losu i wysyła swoich chłopców w góry, by walczyli dalej, czyli, jak sugeruje tytuł – podążali drogą „donikąd”. Żeby nie wyszło za bardzo patetycznie, Kutz poprzedził decyzję „Groźnego” o kontynuowaniu walki trywialną sceną. Partyzanci wyklęci na moment przed odmarszem dosłownie rzucają się na papierosy rozsypane na śniegu przez brytyjskiego oficera. Widząc to, „Groźny” wystrzałami z rewolweru doprowadza podkomendnych do porządku, Anglika (sojusznika!) zaś tłucze gazetą po głowie.

Kino absurdu

Akcja filmu „Wkrótce nadejdą bracia” dzieje się w poniemieckim miasteczku Kamieniec, na Ziemiach Rozszbrowanych. Przybywa tam kapitan niezidentyfikowanej organizacji antykomunistycznej (kreacja Jerzego Kamasa) z zadaniem wykonania wyroku śmierci na niejakej Adzie (rola Jadwigi Jankowskiej-Cieślak), oskarżonej o składanie donosów na przeciwników władzy ludowej. Likwidacja nie doszła do skutku, ponieważ egzekutora ośwładnęły obiekty moralne. Na pewno nie jest on mięczakiem, co potwierdza scena przed napisami końcowymi filmu, w której ob-

serwujemy, jak kapitan bez skrupułów strzela w czoło mężczyźnie siedzącemu na sedesie. Kto ginie tak podle i za co? – fabuła nie wyjaśnia. Domniemywać można, że to jakiś działacz „demokracji ludowej”. Gorsze jest co innego – dubeltowe zohydzenie Żołnierzy Wyklętych: mordują człowieka w ubikacji, prowadzą wojnę z bezbronnymi kobietami.

Przełożony kapitana – zagadkowy „Konstanty” – zniecierpliwiony przedłużaniem się akcji likwidacyjnej, wysłał do Kamieńca „Małego” (gra go Tadeusz Chudecki) i „Wysokiego” (rola Jarosława Grądką). Mieli oni zmotywować kapitana do wykonania rozkazu, a gdyby odmówił – zastrzelić go. Postać odtwarzana przez Jerzego Kamasa jest gotowa ponieść konsekwencje swojej niesubordynacji. Wstaje i odwraca się, mówiąc: „Najpewniejszy strzał w tył głowy”. „Mały” i „Wysoki” ani drgnęli, oficer spokojnie opuścił lokal kontaktowy. W jego mózgu od dawna kłębiły się już inne plany, przestało go interesować zabijanie dla idei niepodległości.

Teatr absurdu to kierunek znany w kulturze. Jeśli nie istnieje kino absurdu, to na potrzeby klasyfikacji przywoływanego filmu Kutza należałoby taki nurt stworzyć. Nieudolność Wyklętych, ich zagrywki, miotanie się, wybory pokazane są we „Wkrótce nadejdą bracia” właśnie w konwencji absurdu. Zdrajczynie nie potrafią zastrzelić wytrawnego, emanującego pewnością się-

bie egzekutor. Gdy w wiadomym celu odwiedzają Adę dwaj likwidatorzy z pistoletami maszynowymi, wychodzą, spłoszeni przez wyżej wymienionego, podając się za zegarmistrzów. Pojawia się jeszcze raz, by... odczytać skazanej fragment Ewangelii i chwilę potrzymać ją na muszce odbezpieczonej pepeszy – bez dalszego ciągu, którego mamy prawo się spodziewać.

Eskalację nonsensu stanowi scena odwiedzin Ady przez „Małego” i „Niezlomnego” (rola Jerzego Kryszaka). Bynajmniej panowie nie przychodzą jej zabić. „Mały” błaga kobietę o proszki od bólu głowy, pada przed nią na kolana, rozpaczliwie czepia się jej ręk, odwa-
 la monodram tchórzostwa, domaga się udzielenia pomocy w ucieczce do wolnego świata. Po swoim żenującym występie zostaje postrzelony i skuty kajdankami przez „Niezlomnego”. Czy w 1986 r. naprawdę trzeba było aż tak poniewierać ludzi zmiażdżonych przez tryby terroru komunistycznego kilka dekad wcześniej? A przyłożył rękę do tego nigrwania się z osobami, które są rozsiane po licznych Łączkach naszego udręczonego

przeszłością kraju, nie tylko reżyser, ale i scenarzysta, autor literackiego pierwowzoru filmu – Janusz Krasiński – uchodzący za w miarę przyzwoitego pisarza nieprzyzwoitych czasów, w III RP zaś zabiegający o dobrą pamięć bohaterów powojnia (choćby w powieści „Na stracenie” z 1992 r.). Wspomnijmy jeszcze o niechlubnej roli Wojciecha Kilara, autora muzyki do filmu Kutza, kompozytora uświetniającego swoim talentem proceder kompromitowania niepodległościowego ruchu oporu we „Wkrótce nadejdą bracia”.

***

Szczycący się swoją artystyczną niezależnością w III RP Kazimierz Kutz w PRL chodził na smyczy cenzury i komunistycznej propagandy, czego dowodzą jego trzy filmy masakrujące niepodległościowe podziemie: „Nikt nie woła” (1960), „Znikąd donikąd” (1975), „Wkrótce nadejdą bracia” (1986). Gdy się je widziało, jakoś nie przekonuje pozytywny wizerunek Żołnierzy Wyklętych, wykreowany przez reżysera w szelmowskim „Pułkowniku Kwiatkowskim” (1995).

KONDOLENCJE

Panu Premierowi Mateuszowi Morawieckiemu i jego Rodzinie

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

OJCA

składają
Rada Nadzorcza Enei,
Zarząd Enei,
Pracownicy Grupy Enea

ZAMÓW PRENUMERATĘ: prenumerata.gpcodziennie.pl

PUBL...

15

4-5

POLSKA

6-7

ŚWIAT

8-13

GOSPODARKA

14-15

PUBLICYSTYKA

16

NAUKA

17

KULTURA

18

TV/MOTO

20-19

SPORT

fol. Pixabay/d

MIĘDZYGWIEZDNA KOMETA?

KOSMOS \ Społeczność astronomiczna jest podekscytowana w tym miesiącu nowo odkrytą kometa, ponieważ wydaje się, że pochodzi ona spoza Układu Słonecznego. Oficjalnie nie potwierdzono, że kometa C/2019 Q4 jest kometa międzygwiazdową. Jeśli tak się stanie, byłby to drugi wykryty międzygwiazdowy obiekt po odkrytej w zeszłym roku asteroidzie Oumuamua.

OGŁOSZENIE PŁATNE

OBWIESZCZENIE

sprzedaży prawa wieczystego użytkowania nieruchomości
PKS Nowy Targ Spółka z o.o. w upadłości likwidacyjnej

Działając na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Nowym Sączu (Sygn. akt V GU 9/13) z dnia 14 czerwca 2013 roku o ogłoszeniu upadłości likwidacyjnej oraz na podstawie postanowienia Sędziego Komisarza z dnia 10 maja 2019 roku (Sygn. akt V GU 9/13) wyrażającemu syndykowi zgodę na sprzedaż nieruchomości z wolnej ręki za najwyższą cenę, nie niższą od cen oszacowania, syndyk masy upadłości ogłasza pisemny przetarg ofertowy, polegający na wyborze najkorzystniejszej oferty na sprzedaż: **prawa wieczystego użytkowania nieruchomości stanowiących własność masy upadłości** za cenę nie niższą niż:

I) **387 256,82 PLN (słownie: trzysta osiemdziesiąt siedem tysięcy dwieście pięćdziesiąt sześć 82/100)** – w odniesieniu do nieruchomości oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki ewidencyjne: nr 1888/21, nr 1888/24, oraz nr 1888/23 z posadowionymi na niej budynkami i budowlami wraz z przynależnymi udziałami w nieruchomościach gruntowych oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki: nr 1888/20, nr 1888/22, 1888/12, stanowiących drogę dojazdową w Myślenicach przy ulicy Przemysłowej 4 (obręb 1, gmina Myślenice, woj. Małopolskie). Wymienione w tym punkcie działki ewidencyjne z uwagi na wzajemne położenie są sprzedawane łącznie, w związku z czym oddzielne oferty na poszczególne działki będą odrzucone.

II) **264 555,80 PLN (słownie: dwieście sześćdziesiąt cztery tysiące pięćset pięćdziesiąt pięć 80/100)** – nieruchomość gruntowa, oznaczona w ewidencji gruntów jako działka ewidencyjna. Nr 1888/19 wraz z przynależnymi udziałami w nieruchomościach gruntowych oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki: nr 1888/20, nr 1888/22, 1888/12, stanowiących drogę dojazdową w Myślenicach przy ulicy Przemysłowej 4 (obręb 1, gmina Myślenice, woj. Małopolskie).

Dla przedmiotowych nieruchomości prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Myślenicach, Wydział Ksiąg Wieczystych Księga Wieczysta nr KR1Y/00018956/6.

Podane ceny są cenami netto i zostaną powiększone o obowiązujący w momencie przeniesienia własności podatek od towarów i usług.

Szczegółowe informacje dotyczące sprzedaży wyżej wymienionej nieruchomości w drodze niniejszego przetargu wskazane są w Regulaminie Przetargu dostępnym w biurze syndyka, tj. siedzibie spółki Sanacja A. Kurowski, T. Łabuda Spółka z o.o., ul. Powstańców 25A, 31-422 Kraków (po wcześniejszym uzgodnieniu terminu).

Przystępując do przetargu winien, pod rygorem niedopuszczenia do udziału w nim, wpłacić przelewem na rachunek bankowy masy upadłości w Pekao SA nr 29 1240 5136 1111 0010 5192 8303 przed terminem zakończenia składania ofert, wadium w wysokości 10% ceny netto oszacowania nieruchomości.

Ostateczny termin składania ofert wyznacza się na 31 października 2019 roku do godziny 12⁰⁰. Za datę złożenia oferty przesyłanej pocztą uważa się jej datę wpływu do siedziby syndyka.

Rozpoznanie ofert nastąpi w biurze syndyka w dniu 4 listopada 2019 roku, o godzinie 10⁰⁰.

Zastrzega się możliwość odwołania w całości lub w części przetargu lub też jego unieważnienia na każdym etapie postępowania przetargowego bez podania przyczyny.

Wszelkich informacji udziela syndyk pod nr tel. 506 084 830 lub 608 491 870, lub e-mailem pod adresem: biuro@sanacja.biz. Za pośrednictwem wyżej wskazanych danych kontaktowych, można uzgodnić termin na obejrzenie przedmiotu przetargu i zapoznanie się z regulaminem przetargu.

KONDOLENCJE

Z wielkim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

KORNELA MORAWIECKIEGO

Zasłużonego działacza opozycji antykomunistycznej
Założyciela Solidarności Walczącej
Marszałka Seniora Sejmu RP
Posła
Kawalera Orderu Orła Białego

Łącząc się w żalobie po stracie Człowieka wartości
i odwagi
wyrazy głębokiego współczucia

Premierowi RP Mateuszowi Morawieckiemu

oraz
Najbliższym i Przyjaciołom

składają

Rada Nadzorcza, Zarząd i Pracownicy
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

fol. Pixabay/d

TECHNOLOGIA \ Nowe elektrody EEG

Sterowanie komputerem za pomocą fal mózgowych?

To brzmi jak prawdziwe science fiction. A jednak jesteśmy coraz bliżej, by sterowanie urządzeniami elektronicznymi za pomocą fal mózgowych stało się możliwe. Naukowcy opracowali właśnie nowy typ elektrody elektroencefalograficznej (EEG), który może to zrobić bez kleistego żelu wymaganego w przypadku konwencjonalnych elektrod.

C o więcej, jak się okazało, by to urządzenie działało, nie trzeba smarować włosów specjalnym żelem i przyczepiać do nich elektrody, gdyż urządzenie odbiera fale również w przypadku bujnej fryzury. Opracowane właśnie elastyczne elektrody pewnego dnia mogłyby zostać wykorzystane w interfejsach mózg-komputer na przykład do prowadzenia samochodów lub poruszania sztucznymi kończynami. Artykuł na ten temat ukazał się niedawno w czasopiśmie „Nano Letters” wydawanym przez American Chemical Society.

Elektrody EEG to urządzenia śledzące i rejestrujące wzorce fal mózgowych. Są one często używane do diagnozowania zaburzeń napadowych i innych schorzeń neurologicznych. Aby przeprowadzić EEG, technicy zwykle używają bardzo lepkiego żelu do przymocowania elektrod do różnych obszarów skóry głowy pacjenta. Jednak wykorzystywany do tego żel jest trudny do zmycia z włosów i czasami podrażnia skórę. Ponadto włosy zakłócają sygnały elektryczne. Naukowcy: Ming Lei, Bo Hong, Hui Wu, oraz ich współpracownicy

\\ Wolontariuszka
nosząca czapkę
mogła za pomocą
umysłu sterować
samochodzikiem,
przesuwając go
do przodu, do tyłu,
w lewo lub w prawo.
Według naukowców
elektrody
są stabilne
mechanicznie przy
różnych ruchach,
a także odporne
na ciepło i pot. \\

chcieli opracować elektrodę EEG, która będzie elastyczna, wytrzymała i nie będzie wymagała korzystania z żelu. Taka elektroda może pomóc pacjentom, ale może także pozwolić ludziom pewnego dnia kontrolować urządzenia za pomocą mózgu.

Aby wykonać elektrody, naukowcy umieścili srebrne nanoprzewody w szeroko dostępnej w handlu gąbce melaminowej. Wytworzenie elektrod kosztuje tylko ok. 12 centów każda i można je produkować masowo. Zespół zmontował 10 elektrod w elastyczną silikonową nasadkę i zmierzył ich wydajność w przypadku osób z ogolonymi głowami i z owłosionymi. Okazało się, że w przeciwieństwie do obecnych urządzeń elastyczność elektrod pozwoliła im na działanie w obu przypadkach. Wolontariuszka nosząca czapkę mogła za pomocą umysłu sterować samochodzikiem, przesuwając go do przodu, do tyłu, w lewo lub w prawo. Według naukowców elektrody są stabilne mechanicznie przy różnych ruchach, a także odporne na ciepło i pot.

Jacek Szpakowski
źródło: American Chemical Society

POŻEGNANIE \ Nie żyje Karel Gott, popularny czeski muzyk nazywany przez wielu „złotym głosem z Pragi”. Podczas długiej kariery wydał ok. 300 płyt, które sprzedały się w dziesiątkach milionów egzemplarzy. Łącznie, według różnych szacunków, mógł sprzedać nawet 100 mln albumów. Artysta zmagiał się z białaczką, o czym poinformował fanów we wrześniu tego roku. Gott odszedł od nas w wieku 80 lat.

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl CZWARTEK 3 PAŹDZIERNIKA 2019

KULTURA

17

PRASA \ Wpadki opozycji, zdrowie na jesień i kolejna premiera bajki Sakiewicza

„Niecodzienna” kiełbasa wyborcza

Co poszło nie tak? W zasadzie wszystko! Tak o słynnym już spocie Koalicji Obywatelskiej pisze Piotr Łuczuk w „Niecodziennej Liście Przebojów”. I znajduje powiązanie KO z... Kabaretem Starszych Panów! Jak to możliwe? O tym już w weekendowym magazynie „Niecodzienna Gazeta Polska” dołączonym do „Gazety Polskiej Codziennie”.

Sylvia Kołodyńska

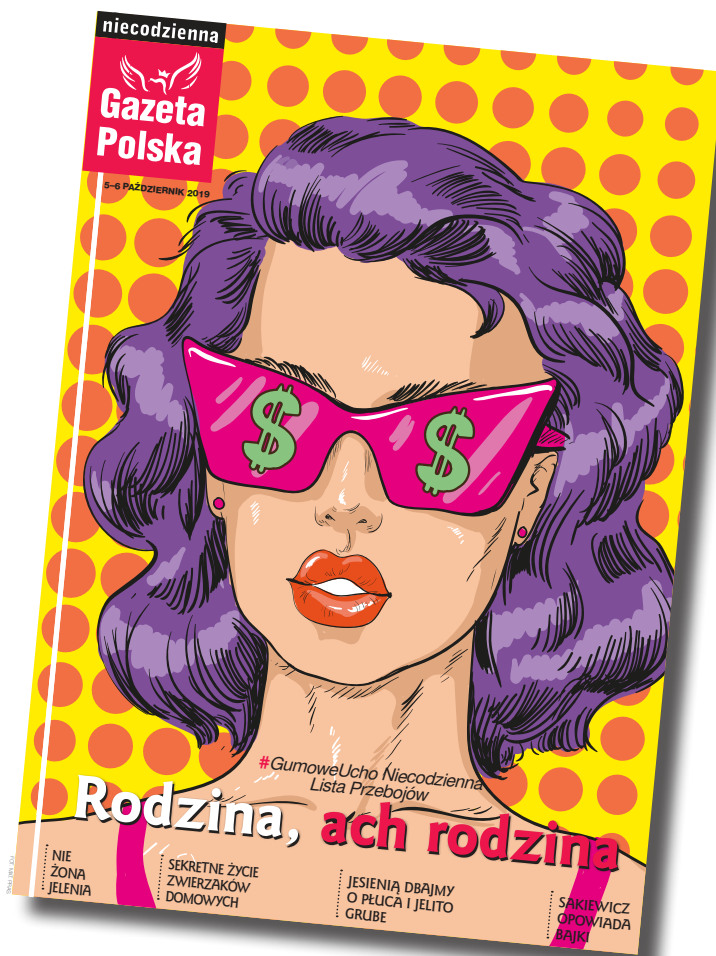
Z pewnością Grzegorzowi Schety nie jest do śmiechu, bo w promocję spotu zaangażował się osobiście. To właśnie na niego spada najwięcej słów krytyki w kontekście nowego spotu. Powstają już nawet przeróbki i parodie krótkiego filmu. Śledząc całe pasmo nieścisłości i wpadek w wyborczym spocie Koalicji Obywatelskiej, można odnieść wrażenie, że wpadką jest sam film – i to jedną z największych w historii kampanii wyborczych – analizuje Piotr Łuczuk. Nasz błyskotliwy dziennikarz znalazł utwór muzyczny, który znakomicie oddaje atmosferę wokół pechowego klipu opozycji. A w poszukiwaniach z pomocą przy-

szedł mu Kabaret Starszych Panów.

Naturopata Justyna Pietrzykowska przygotowuje nas do jesiennych chłódów. Podpowie, jak zadbać o płuca i jelito grube i dlaczego według uznanej za naukę tradycyjnej medycyny chińskiej właśnie te organy warto jesienią wzmocnić. „Jesienna dieta według tradycyjnej medycyny chińskiej to dieta z dominującym smakiem kwaśnym, dlatego nie powinno w niej zabraknąć w rozsądnych ilościach chleba na zakwasie, kapusty kiszzonej, oliwek, ogórków kiszonych, pora, fasolki adzuki, marynowanych śliwek, octu organicznego, kwaśnych odmian jabłek, śliwek i winogron, a także cytrusów oraz herbaty z owocu róży” – przeczytamy w tekście. Dowiemy się

też, jak w naturalny sposób radzić sobie z przewianiem i infekcjami. Wśród porad wiele z tych, które pochwałyłyby nasze babcie. Są też cenne wskazówki na temat snu i potrzeb naszego organizmu dotyczących regeneracji.

Zoolog Natalia Osten-Sacken w tekście „Nie żona jelenia” opisze przepiękną leśną zwierzynę, którą możemy spotkać na grzybobraniu. Nie należy jej płoszyć, spuszczając choćby psy ze smyczy. O jakie stworzenie chodzi? O tym już w sobotnio-niedzielnym wydaniu. Tradycyjnie Tomasz Sakiewicz napisze bajkę specjalnie dla czytelników „Niecodziennej Gazety Polskiej”, a filmowi recenzenci, jak co tydzień, pożartują z filmu, który zawitał na duże ekrany. Gorąco polecamy!

Zapraszamy na rocznicowy koncert

NASZ PATRONAT \ Dziś o godz. 19 w Teatrze Palladium w Warszawie upamiętnimy ważne dla Polski i Polaków wydarzenie, którym jest 100. rocznica podpisania traktatu wersalskiego. Patronat Honorowy nad koncertem objął prezydent RP Andrzej Duda.

Wystąpią znakomici artyści: Dominika Zamara (sopran) oraz Piotr Latoszyński (fortepian), którzy wraz z Płocką Orkiestrą Symfoniczną pod batutą Anny Duczmal-Mróż wykonają utwory najwybitniejszych światowych kompozytorów: Ignacego Jana Paderewskiego („Gdy ostatnia róża zwiędła”, „Piosenka dudarza”, „Polały się lzy me”), Maurice’a Ravela („Pawana na śmierć infantki”) oraz George’a Gershwina („Błękitna rapsodia”). Koncert, objęty naszym patronatem medialnym, poprowadzi Tadeusz Deszkiewicz. Wydarzenie zostało dofinansowane ze środków Narodowego

Centrum Kultury, a jego organizatorem jest Fundacja Universitatis Varsoviensis.

Dominika Zamara pochodzi z Wrocławia, gdzie w 2007 r. ukończyła z wyróżnieniem Akademię Muzyczną. Otrzymała stypendium na roczną naukę w konserwatorium muzycznym w Weronie, gdzie kształciła swój głos u wielu wybitnych mistrzów sztuki i techniki belcanto. Ukończyła także Uniwersytet Mozarteum w Salzburgu. Występuje w najbardziej prestiżowych salach koncertowych na całym świecie.

Piotr Latoszyński ukończył z wyróżnieniem Akademię Muzyczną w Łodzi.

Dominika Zamara
| fot. Facebook/d

Studia pianistyczne kontynuował w Robert Schumann Hochschule w Düsseldorfie oraz w Akademii Muzycznej w Krakowie. Jest laureatem Ogólnopolskiego Konkursu im. F. Chopina w Warszawie i Międzynarodowego Konkursu Muzyki Kameralnej w Łodzi. W 2006 r. wygrał Konkurs im. F. Chopina w Mariańskich Łaźniach, a w 2007 r. Konkurs im. Miłosza Magina w Paryżu.

(AnKraj)

(Nie)grzeczni abonenci

KINO \ Dam Ci swoją komórkę, a w końcu dowiesz się, kim jestem. O ile na pewno chcesz poznać prawdę... Polska produkcja „(Nie)znajomi”, rozślawiona dzięki koprodukcji Dawida Podsiadły, to mała historia wielkiego kłamstwa.

A każdy z naszych bohaterów ma coś na sumieniu. Siedmioro znajomych spotyka się wieczorem na domówce. Zwykła impreza zamienia się w dramatyczny wieczór, po którym nic już nie będzie takie, jak wcześniej. Ktoś bowiem wpada na pomysł, by na głos czytać SMS-y i odbierać telefony w systemie głośnomówiącym. Reszta towarzyszy zgadza się na tę zabawę, choć wszyscy niechętnie. Wkrótce okaże się, że zamieni się ona w istną tragedię, a tylko prawda okaże się ciekawa. Sposób na film i utrzymanie napięcia jest dość prosty,

bo jak wiadomo, najprostsze rozwiązania są najlepsze. A szczerść bywa bolesna. Jednak w tym całym dramacie ujawnionych prawd o swoich najbliższych, nasi bohaterowie mają ogromne szczęście. Może nie bawią się tak świetnie, jak zakładali, ale za to dowiadują się, kto jest kim. W dzisiejszych czasach bezcenne. Na ekranie: Maja Ostaszewska, Łukasz Simlat, Tomasz Kot, Katarzyna Smutniak, Aleksandra Domańska, Michał Żurawski i Wojciech Żołądkowicz.

Sylvia Kołodyńska

| fot. Jarosław Sosiński/mat. pras./d

4-5

POLSKA

6-7

ŚWIAT

8-13

GOSPODARKA

14-15

PUBLICYSTYKA

16

NAUKA

17

KULTURA

18

TV/MOTO

20-19

SPORT

ZAMÓW PRENUMERATĘ: prenumerata.gpcodziennie.pl

fot. mat. pras./d

Programy autorów „Codzienniej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono. Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

	TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	REPUBLICA	TRWAM
RAMO	08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda 08:15 Kwadrans polityczny 08:40 Korona królów - serial 09:20 Ranczo 2 (34) - serial 10:15 Komisarz Alex (20) - serial 11:05 Ojciec Mateusz (188) - serial 12:00 Wiadomości 12:15 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:55 Natura w Jedyńce 14:00 Elif (574) - serial 15:00 Wiadomości	07:15 Pytanie na śniadanie 11:00 Panorama 11:10 Pytanie na śniadanie 11:25 Rodzinka.pl (5) - serial 11:55 Barwy szczęścia (2105) - serial 12:30 Kolo fortuny - telet. 13:05 Teściowie i synowe. Kto tu rządzi? (14) - reality show 13:35 Gotowi do gotowania. Start! - pr. rozryw. 14:10 Na dobre i na złe (750) - serial 15:10 Na sygnale (236) - serial	06:20 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw. 07:30 Dzień Dobry TVN 11:00 Cofnij czas - pr. rozryw. 12:00 Ukryta prawda (1080) - serial 13:00 Szkoła (732) - serial 14:00 19+ (433) - serial 14:30 Szpital (448) - serial 15:30 Szkoła (733) - serial 16:30 19+ (434) - serial 17:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw. 18:00 Ukryta prawda (1081) - serial	06:00 Nowy dzień z Polsat News 09:00 Malanowski i partnerzy (122) - serial 09:30 Malanowski i partnerzy (123) - serial 10:00 Dzień, który zmienił moje życie (85) - serial 11:00 Dlaczego ja? (728) - serial 12:00 Gliniarze (279) - serial 13:00 Trudne sprawy (895) - serial 14:00 Pierwsza miłość (2923) - serial 14:45 Dlaczego ja? (941) - serial 15:50 Wydarzenia 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 (384) - serial 17:00 Gliniarze (374) - serial 18:00 Pierwsza miłość (2924) - serial 18:50 Wydarzenia 19:20 Sport, pogoda 19:30 Świat według Kiepskich (12) - serial 20:05 Nasz nowy dom (152) - reality show 21:10 Przyjaciółki (163) - serial 22:15 Love Island. Wyspa miłości (24) - reality show 23:20 Różyczka - dramat obycz., Polska 2010. Zasklepiona uczuciem do agenta tajnych służb dziewczyna rozkochuje w sobie na jego polecenie znanego pisarza. Jej zadaniem jest inwigilowanie kochanka. Chirurgzy (193) - serial	07:00 Polska na dzień dobry 08:52 Kalendarz historyczny 09:10 Telezakupy 09:40 W punkt 10:00 Telezakupy 10:30 Na pomoc! 10:55 Ekonomia raport 11:10 Telezakupy 11:25 Dziennikarski poker - zaprasza Dorota Kania 11:50 Telezakupy 12:05 Polska na dzień dobry 14:05 Telezakupy 14:20 Kalendarz historyczny 14:30 Telezakupy 15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego 15:20 Republika po południu 17:15 Wolne głosy - popołudnie 17:30 Republika - flash 17:35 Wolne głosy - popołudnie 18:00 Z Wiejskiej na gorąco 18:15 Ekonomia raport flash 18:30 Dzisiaj - serwis inform. 18:52 Prognoza pogody 18:55 Kulisy manipulacji - flesz 19:00 Oddaję Państwu głos 19:45 Przekaz dnia 20:00 W punkt 20:25 Mówi się... 21:00 Biznes Polska 21:30 Otwartym tekstem 22:00 Poland Daily 22:10 Poland Daily - Weather 22:15 Poland Daily - Business 22:25 Poland Daily - Weather 22:30 Ekonomia raport 22:50 Suma dnia 23:25 Poland Daily - Culture 23:35 Poland Daily - History 23:50 Poland Daily - Travel 00:00 Poland Daily 00:10 Poland Daily - Weather	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:40 Słowo życia 08:45 Przygody Mobilków 09:00 Na zdrowie 09:30 Regal: Święta Księga 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Po stronie prawdy 13:25 Dziękować Bogu za ten czas 13:50 Mój brat papież 14:05 Ewolucja - nauka czy ślepa wiara? 15:45 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wędką nad wodę 16:35 Porady medyczne bonifratrów 17:00 Modlitwa w intencji rodzin i obrony życia poczętego w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu 19:30 Super Księga 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Kolory świętości 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Polski punkt widzenia 22:00 Przyroda i ludzie 22:30 Z wędką nad wodę 23:00 Florence Nightingale 00:00 Słowo Życia 00:05 Świat w obrazach 00:10 Informacje dnia
PO POŁUDNIU	15:10 Pogoda 15:15 Alarm! 15:35 Gra słów. Krzyżówka (19) - teleturniej 16:05 Przysięga (22) - serial 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Jaka to melodia? - pr. rozryw. 18:00 Klan (3524) - serial 18:30 Korona królów (261) - serial 18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:25 Sport	15:40 Audycje komitetów wyborczych 16:00 Kolo fortuny - telet. 16:35 Familiada - teleturniej 17:10 Wieźni miłości (154) - serial 18:00 Panorama 18:20 Pogoda, sport 18:30 Gotowi do gotowania. Start! - pr. rozryw. 18:55 Teściowie i synowe. Kto tu rządzi? (19) - reality show 19:35 Barwy szczęścia (2105) - serial	19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:50 Uwaga! 20:15 Na Wspólnej (2953) - serial 20:55 Milionerzy - teleturniej 21:30 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw. 22:35 Zróbmy sobie wnuka - komedia, Polska 2003. W centrum jednego z wielkich miast wśród biurowców stoi domek otoczony ogródkiem. Jego mieszkańcy, Maniek i Gienia Koselowie, nie marzą o przeprowadzce do nowoczesnych apartamentów. Mańkowi sen z powiek spędza los dwójki dorosłych dzieci - Zosi i Janka. Żadne z nich nie wstąpiło jeszcze w związek małżeński. Pulapka (5) - serial 01:25 Kobieta na krańcu świata - dok.	20:10 Barwy szczęścia (2106) - serial 20:40 Kulisy seriali „Na dobre i na złe” i „Na sygnale” 20:50 Najgorszy kucharz - pr. rozryw. 21:40 Wkręcenie w randkę - pr. rozryw. 22:50 Kobieta na skraju dojrzałości - komediodramat, USA 2011 00:35 Bullitt - film sensacyjny, USA 1968 02:35 Kobieta podjeżdżających (4) - serial	20:05 Pogoda 20:10 Alarm! 20:35 Ojciec Mateusz (280) - serial 21:30 Sprawa dla reportera 22:30 Audycje komitetów wyborczych 22:45 Magazyn śledczy Anity Gargas 23:25 Magazyn kryminalny 997	00:15 Okupowani (2) - serial 01:10 Tanie dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat
WIECZOREM						

Strefa Wolnego Słowa

„GAZETA POLSKA” \ Tygodnik

Miliony utopione w oczyszczalni

W numerze 40/2019 polecamy Państwu tekst Huberta Kowalskiego i Grzegorza Wierchołowskiego „Ścieki Trzaskowskiego w całej Polsce”. Osady ściekowe z Czajki od 9 miesięcy trafiają do sześciu województw. Jak ustaliła „GP”, cuchnące odpady wywożone są m.in. na tereny objęte programem Natura 2000 i obszary chronionego krajobrazu. Miesięczny koszt ich wywozu przez wynajętą prywatną firmę to aż 1,7 mln zł. Prezydent Rafał Trzaskowski nie ma jednak sobie nic do zarzucenia.

Sylwetka przyciągnie wzrok ludzi lubiących drapieżne kształty | fot. Tomasz Hamrat/Gazeta Polska (x3)

Trochę tu nudno...

Bagażnik pojemny, tylko te zawiasy przeszkadzają

MOTORYZACJA \ Hyundai Elantra 1,6 MPI 128 KM Comfort

Dużo tańszy i dużo lepszy

Igor Szczęsnowicz

Hyundai Elantra to w skali światowej najchętniej wybierany model koreańskiej marki. Efektowna sportowa sylwetka, której dynamikę pogłębiało przez wprowadzone ostatnio zmiany, które objęły pas przedni, reflektory i nadkola. To po prostu ładny i symetryczny samochód. W środku auta wszystko jest uporządkowane, eleganckie i ma swoje miejsce. Niedaw-

no testowaliśmy wersję z automatyczną skrzynią biegów, której poświęciliśmy sporo cierpkich słów. Dzisiaj czas na tę samą elantrę (z tym samym benzynowym 128-konnym silnikiem, zresztą innego nie ma), tylko w wersji wyposażeniowej o stopień niższej, bez automatu. Różnica w cenie na korzyść manuala to ok. 15 tys. zł. Trzeba przyznać, że to po prostu złoty interes. Naprawdę rzadko się zdarza, aby auto o tyle tańsze było tak zdecydowanie lepsze od droższego.

W przypadku wersji z automatem pisaliśmy o problemach z przyspieszaniem, słabej współpracy skrzyni z silnikiem. W tej wersji ta wada nie występuje. Auto raźnie przyspiesza, w potrzebie nie brakuje mu mocy, a spalanie w teście wyniosło ok. 7,5 litra benzyny w mieście i ok. 6,3 litra w trasie (oczywiście na każde 100 km). Jeździ się bardzo przyjemnie, zwłaszcza że elastyczność samochodu, jego przyspieszenie, jak i prędkość maksymalna są zdecydowanie lepsze od droższej wersji z automatem.

Elantra oferuje swojemu nabywcy duży 458-litrowy bagażnik, którego przestrzeń ładunkową ograniczają

DANE TECHNICZNE	
Silnik/pojemność (ccm)	1591
Moc (kW/kM/obr./min)	94/128/6300
Maks. mom. obr. (Nm/obr)	155/4850
Przyspieszenie 0-100 km/h (s)	10,1
Prędkość maks. (km/h)	200
Zużycie paliwa (średnie) l/100 km	6,8
Masa własna/Dopuszczalna masa kg	1250/1800
Wymiary (dł./szer./wys. mm)	4620/1800/1450
Pojemność bagażnika (l)	458
Cena od (classic plus benzyna 1,6 128 KM):	64 900 zł
Samochód testowy 1,6 128 KM Comfort:	ok. 80 000 zł

Wypożyczenie m.in.: 6 poduszek, klima aut. dwustrefowa, ABS, ESP, lakier metalizowany, alarm, system audio z komputerem pokładowym, kamera cofania, podgrzewana kierownica i podgrzewane fotele

\\ Ceny elantry rozpoczynają się już poniżej 65 tys. zł w wersji classic plus z tym samym 128-konnym napędem. To rzucające się w oczy, ładne i nieźle wyposażone auto. Dziwi tylko, że seryjnej nawigacji nie można w nim mieć nawet za dopłatą. \\

neco wnioskując do wnętrza zawiasy, a próg załadunkowy jest posadowiony wysoko. Wkładanie ciężkich bagaży może być w związku z tym utrudnione, szczególnie że otwór bagażnika też nie jest zbyt duży.

NIESMACZNA KŁÓTNIA

PIŁKA NOŻNA \ Cardiff City nie zgadza się z decyzją FIFA, która nakazała mu zapłacenie FC Nantes 6 mln euro za transfer Emiliana Sali, i zamierza się odwołać do Międzynarodowego Trybunału ds. Sportu – zapowiedział walijski klub. Argentyńczyk miał kosztować walijską drużynę łącznie 17 mln euro. Nie zdążył jednak podpisać kontraktu, bo zginął w katastrofie lotniczej.

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl CZWARTEK 3 PAŹDZIERNIKA 2019

SPORT

19

LEKKA ATLETYKA \ Dziś późnym wieczorem Iga Baumgart-Witan i Justyna Święty-Ersetic pobiegą po medale

Czekając na finał

Justyna Święty-Ersetic i Iga Baumgart-Witan dokonały wielkiej sztuki, awansując do dzisiejszego finału biegu na 400 m podczas lekkoatletycznych mistrzostw świata. Największe słowa uznania należą się Idze, która w półfinale o 0,1 sekundy poprawiła swój rekord życiowy.

Baumgart-Witan w swoim półfinale zajęła trzecie miejsce, ale czas 51,02 dał jej awans. Do samego końca obserwowała na stadionie, co zrobią rywalki, a gdy się dowiedziała, że się udało, nie posiadała się z radości. – Łydki bolały mnie bardzo, ale na szczęście w środę mam wakacje. Chwilowe. Jednodniowe, ale dużo pomogą. Cieszę się, że jestem ósmą zawodniczką na świecie i każde miejsce wyżej będzie teraz sukcesem. Teoretycznie powinnam podejść teraz do finału na luzie i cieszyć się tym, co jest. Ale pewnie będę musiała założyć kolejne pampersa... – powiedziała cytowana przez PAP za-

\\ Finał biegu na 400 m będzie ostatnim akcentem kolejnego dnia lekkoatletycznych mistrzostw świata. Polki wprawdzie zapowiadają walkę do upadłego, ale miejsce na podium którejś z naszych byłoby gigantyczną niespodzianką.\\

wodniczka. Baumgart-Witan miała nadzieję, że udało się jej złamać granicę 51 sekund, ale zabrakło trzech setnych. – Było mi trochę przykro, bo tak niewiele zabrakło, ale poprawiłam rekord życiowy 51,02, więc jest mega. Myślę, że mogę złamać 51 sekund w finale, choć nie wiem, jak to będzie w turniejowej rywalizacji. Jeszcze nigdy nie startowałam w czterech biegach w tak krótkim czasie – powiedziała. Większe nadzieje wiązałyśmy ze startem Justyny Święty-Ersetic. W końcu mistrzyni Europy, przyjeżdżając do Dauhy, mówiła, że jej marzeniem jest awans do finału. To się już spełniło, ale Polka pozostaje re-

alistką i wie, że o medal będzie trudno nawiązać walkę, bo rywalki biegają poniżej 50 sekund. Ona w eliminacjach miała czas 50,96. – Kompletnie nic nie pamiętam z tego biegu. Emocje wzięły górę. Już wychodząc na ostatnią prostą, gdy byłam druga, myślałam sobie, że coś jest nie tak. Nie spodziewałam się takiego obrotu spraw. Obstawiałam, że będę miała trochę straty na tym etapie. Wtedy już wiedziałam, że żadna dziewczyna nie zdoła mnie zaatakować, bo ja nie oddałabym tej pozycji – podkreśliła. Na razie jeszcze dużego zmęczenia nie czuła, ale wiedziała, że to przyjdzie, jak położy się do łóżka. Z emocji będzie miała

– jak powiedziała – trudności z zaśnięciem. – Nie przypuszczałam, że dwie Polki znajdą się w finale. Wiedziałam, że obie mamy szansę, żeby powalczyć. Cieszę się, że jesteśmy we dwie. Może pod kątem sztafety to trudniejsze i może trener niekoniecznie będzie z tego powodu zadowolony, ale będzie trochę czasu na regenerację – uspokoiła. Finał biegu na 400 m będzie ostatnim akcentem kolejnego dnia lekkoatletycznych mistrzostw świata. Polki wprawdzie zapowiadają walkę do upadłego, ale miejsce na podium którejś z naszych byłoby gigantyczną niespodzianką. .... (zwr)

Linetty nie przyjedzie

REPREZENTACJA \ Karol Linetty nie przyjedzie na rozpoczynające się w poniedziałek zgrupowanie reprezentacji Polski przed eliminacyjnymi spotkaniami do Euro 2020 z Łotwą i Macedonią Północną.

Dla pomocnika Wisły Płock informacja o nominacji do kadry była sporym zaskoczeniem. Furman na początku piłkarskiej kariery był uważany za wielki talent. W kadrze debiutował chwilę po skończeniu wieku nastolatka. W 2013 r. zagrał po raz ostatni w drużynie narodowej, gdy za kadencji Waldemara Fornalika Polacy grali towarzyski mecz z Rumunią podczas zgrupowania w Maladze. Kariera Furmana nie nabrała oczekiwanego tempa, ale uczciwie trzeba powiedzieć, że w PKO Ekstraklasie należy do najlepszych na swojej pozycji. Gdyby nie jego gole i asysty, Wisła Płock płatałaby się w ogniu ligi, a w poprzednim sezonie nie udałoby się jej uchronić przed spadkiem. 27-letni Furman wchodzi do drużyny w miejsce Karola Linetty'ego. Jego nieobecność nie jest dla Brzeczka wielkim zmartwieniem. Pomocnik Sampdorii Genua praktycznie

od samego początku nie miał najwyższych notowań u selekcjonera, a kompletnie popadł w rozegranym w październiku ub.r. meczu Ligi Narodów z Włochami. Brzeczek dał mu wtedy szansę gry od początku, ale szybko pożałował swojej decyzji, zdejmując go z boiska tuż po przerwie. Linetty wypadł z kadry wskutek urazu mięśnia przywodziciela, którego doznał na wtorkowym treningu Sampdorii Genua. We wtorek podobny uraz wykluczył Dawida Kownackiego z Fortuny Düsseldorf, a wcz-

ściej z powodów zdrowotnych szansę na występ w październikowych meczach stracili bramkarz West Ham United Łukasz Fabiański i pomocnik Wisły Kraków Jakub Błaszczykowski. Po raz pierwszy w seniorskiej reprezentacji znalazł się zaś inny bramkarz, Radosław Majecki z Legii Warszawa. Polska z 13 pkt prowadzi w grupie G po sześciu kolejkach eliminacji. O dwa wyprzedza Słowenię, a o trzy Austrię. Dalej sklasyfikowane są Macedonia Północna i Izrael – po 8 pkt. Tabelę zamyka Łotwa z zerowym dorobkiem. .... (zwr)

KONDOLENCJE

Panu Premierowi RP
Mateuszowi Morawieckiemu
kondolencje i wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci
Ś.P.
OJCA
Kornela Morawieckiego,
założyciela i przewodniczącego Solidarności Walczącej,
Marszałka Sejmu i Kawalera Orderu Orła Białego
składają
Dyrektor i Zespół
Polskiej Opery Królewskiej

KONDOLENCJE

Z głębokim żalem i smutkiem
przyjęliśmy wiadomość o śmierci
Ś.P.
KORNELA MORAWIECKIEGO
Posła i Marszałka Seniorsa Sejmu VIII Kadencji,
Założyciela i Przewodniczącego Solidarności Walczącej
Rodzinie i Najbliższym
wyrazy głębokiego współczucia
składają
Dyrekcja i Pracownicy
Polskiej Żeglugi Morskiej P.P. w Szczecinie.

KONDOLENCJE

Z głębokim smutkiem przyjęłam wiadomość o śmierci
Ś.P.
KORNELA MORAWIECKIEGO
legendarnego przywódcy Solidarności Walczącej.
Najgłębsze wyrazy współczucia
dla Pana Premiera Mateusza Morawieckiego
i wszystkich bliskich zmarłego
składają
Barbara Bartuś
Poseł na Sejm RP

4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-13 GOSPODARKA
14-15 PUBLICYSTYKA
16 NAUKA
17 KULTURA
18 TV/MOTO
20-19 SPORT

CYTAT DNIA

PIOTR LISEK \ W skoku o tyczce najbardziej kręci mnie wystrzeliwanie w górę. To jest coś jak na kolejce górskiej – jedziesz i cię wciska w fotel. A tu czuję takie odejście jak w sportowym samochodzie. To chyba najfajniejsze i potem ta faza wlotu, przy najlepszych skokach to nawet metr dwadzieścia.

SIATKÓWKA \ Bartosz Kurek wrócił do reprezentacji Polski

Cztery sety z Japonią

Dwa mecze i dwa zwycięstwa. Oto bilans reprezentacji Polski na rozpoczęcie Pucharu Świata. Po wygranej 3:0 z Tunezyjczykami czoraj aktualni mistrzowie świata rozprawili się w czterech setach z gospodarzami turnieju, Japończykami. Kolejnym przeciwnikiem Polaków będą Amerykanie. Mecz w piątek o godz. 8 rano.

Krzysztof Oliwa

Z naszej perspektywy wydarzeniem numer jeden był powrót na parkiet Bartosza Kurka. Najlepszy siatkarz ubiegłorocznych mistrzostw świata nabawił się poważnej kontuzji kręgosłupa pod koniec ubiegłego sezonu Plus Ligi. Operacja i rehabilitacja zajęły mu pół roku. Kurkowi koło nosa przeszedł udział w turnieju kwalifikacyjnym do igrzysk w Tokio i zakończone dopiero co mistrzostwa Europy, z których Polacy przywieźli pierwszy po ośmiu latach medal.

Powrót Kurka trzeba zaliczyć na plus, pamiętając, że przeciwnik nie należał do najbardziej wymagających. Atakujący był najlepiej punktującym zawodnikiem na placu gry, zdobywając 15 pkt. W pierwszym secie wyraźnie „nie siedziała” mu zagrywka. Co rusz serwował piłkę w aut lub siatkę. Dlatego, gdy w drugiej partii zdobyliśmy 2 pkt po jego serwisach, uśmiech długo nie schodził mu z twarzy. Do poprawy jest także skuteczność

Powrót Bartosza Kurka do reprezentacji trzeba zaliczyć na plus, pamiętając, że przeciwnik nie należał do najbardziej wymagających
fot. Anna Jach/Gazeta Polska

w ataku. Kurek wykończył zaledwie osiem z 25 piłek. Lepiej pracował w bloku, dziewięciokrotnie wyskakiwał w górę i cztery razy udało mu się zatrzymać atak

rywali. Ciepłe słowa należą się także Norbertowi Huberowi. 21-letni środkowy PGE Skry coraz pewniej czuje się w drużynie narodowej. Przeciwno Japonii zapisał

na swoim koncie 10 pkt. Imponował zwłaszcza 70-proc. skutecznością w ataku.

Japończycy byli w stanie porządnie napsuć nam krwi tylko w trzecim secie.

Gospodarze szybko uzyskali przewagę, a po niecelnym zbiciu Kurka na pierwszą przerwę techniczną schodziliśmy, przegrywając 4:8. Kluczowa dla losów partii okazała się trwająca w nieskończoność wymiana, z której obronną ręką wyszli zawodnicy z Kraju Kwitnącej Wiśni, a gdy później na bloku zatrzymany został Kurek, gospodarze prowadzili już 21:17. Chwilę później Japończycy mieli piłkę setową przy stanie 24:18 i zabawa skończyła się wynikiem do 19.

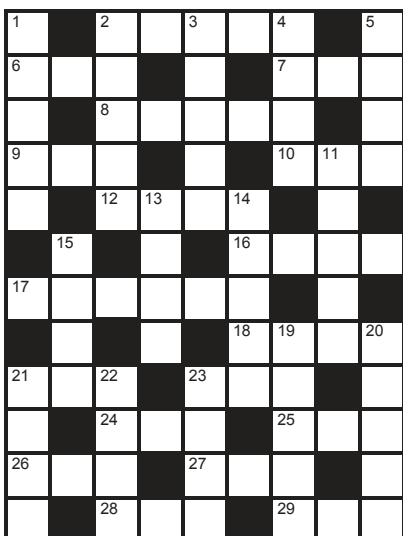
Tunezja i Japonia to była tylko rozgrzewka przed kolejnymi spotkaniami. Rywalem nr 3 podczas japońskiego turnieju będą Amerykanie. A to już absolutny światowy top. Nie wiadomo jeszcze, ilu zawodników z kadry na mistrzostwa Europy zdecyduje się desygnować do gry Vital Heynen. Do Japonii szkoleniowiec zabrał aż 24 zawodników. Jedenastu z nich przywiozł ze sobą brązowe medale wywalczone w sobotę w Paryżu. Puchar Świata potrwa do połowy października. Złote krążki trafią do drużyny, która uzbiera najwięcej punktów w jedenastu meczach. Po dwóch seriach spotkań Polacy mają w dorobku komplet zwycięstw. Przed nami jest tylko Brazylia, która do tej pory nie straciła jeszcze seta. Dwie wygrane na swoim koncie zapisali także Egipt, Argentyna i Rosja.

KRZYŻÓWKA

POZIOMO

- 2) taniec z Rio
- 6) brytyjskie lotnictwo
- 7) cyfry na kopercie
- 8) duży statek morski
- 9) żółty lub pleśniowy
- 10) mała Agnieszka
- 12) alkohol do ciast
- 16) tamuje krew
- 17) pot. o nauczycielu
- 18) inwazja, napad
- 21) jeden z żagli
- 23) okrągła liczba
- 24) spływa po policzku
- 25) prosty lub rozwarły
- 26) narząd wzroku
- 27) karty lub bierki
- 28) belgijskie uzdrowisko
- 29) wąż, parów

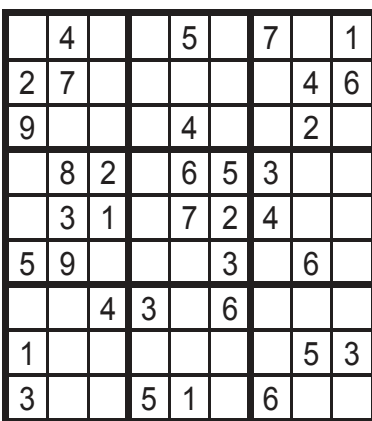
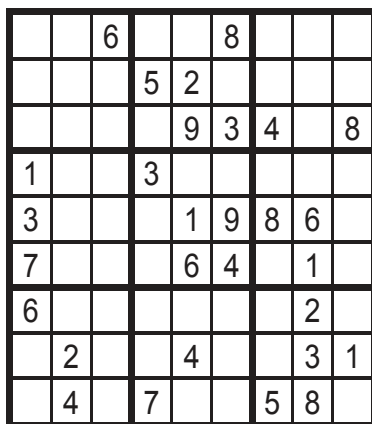
- 11) holenderski żółty ser
- 13) tył statku
- 14) jubilerska miara
- 15) duńskie klocki
- 19) węgierskie wino
- 20) pod wodzą szypra
- 21) oleisty opał
- 22) kwiatostan żyta
- 23) historia rodu

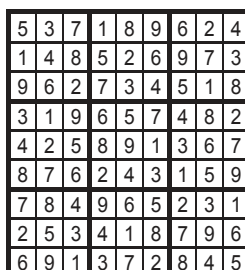
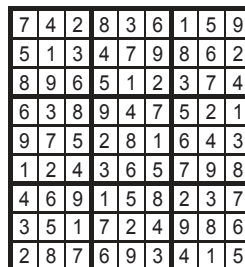
PIONOWO

- 1) kupowana w kiosku
- 2) gromada wilków
- 3) żywica do kadzideł
- 4) sądowe dokumenty
- 5) rudy nalot

SUDOKU

ROZWIĄZANIA

e-mail:
 redakcja@gpcodziennie.pl
Adres: ul. Filtrowa 63/43,
 02-056 Warszawa
faks +48 (22) 825 12 25
tel.: +48 (22) 290 29 58

Redaktor naczelny: Tomasz Sakiewicz
Zastępcy red. nac.: Katarzyna Gojska,
 Olga Doleśniak-Harczuk
Wydawca numeru: Jacek Liziniewicz
Sekretarz redakcji: Katarzyna Rzuczkowska
Z-cy: Joanna Szczurowska, Małgorzata Ałewska,
 Katarzyna Szol, Piotr Łukasik
Polska: Dorota Kania (kier.), Igor Szczęsnowicz (z-ca)
Świat: Olga Alehno (kier.), Konrad Wysocki (z-ca)
Obrona narodowa: Igor Szczęsnowicz
Publicystyka: Piotr Lisiewicz (kier.),
 Wojciech Mucha (p.o. z-cy kier.)
Gospodarka: Marek Michałowski (p.o. kier.)
Kultura: Anna Krajewska (p.o. z-cy kier.)
Sport: Artur Szczepanik (kier.)
Mazowsze: Natalia Karcz-Kaczowska (p.o. kier.)
Łódź: Iłona Węgrzyn (kier.)
Dolny Śląsk: Janusz Wolniak (kier.)
Śląsk: Mariusz Urbanke (kier.)
Nadzór graficzny: Mariusz Trolński (kier.),
 Krzysztof Lach-Kubica (z-ca)
DTP: Paweł Chrzanowski, Aleksander Razcwarkow,
 Grzegorz Lipka, Paweł Pawluszek, Maciej Kielucki
Fotodycja: Maja Wójcik, Karolina Jonderko
Wydawca: Forum SA
Zarząd: Grzegorz Tomaszewski
Rada nadzorcza: Ryszard Czarnecki (przewodniczący)
Reklama, promocja, ogłoszenia:
 reklama@gpcodziennie.pl, tel. (22) 659 01 74
Kontakt z czytelnikami, interwencje w godz. 9-13:
 Anna Kazmierczuk, tel. 603 117 483,
 Ewa Wójcik, tel. 505 942 224
e-mail: redakcja@gpcodziennie.pl
Public Relations: +48 505 083 752
Druk: Seregni Printing Group: Warszawa, Sosnowiec
Prenumerata: RUCH SA (krajowa i zagraniczna),
 Garmond Press SA (krajowa)
Prenumerata e-wydawni: www.gpcodziennie.pl
 www.facebook.com/GPCodziennie

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń.
 Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Przekazanie „Gazecie Polskiej Codziennie” materiałów do druku oznacza jednoczesną zgodę na ich emisję w internecie.

Czwartek
03/10/2019
gpcodziennie.pl niezalezna.pl facebook.com/GPCodziennie
twitter.com/GPCodziennie redakcja@gpcodziennie.pl
 Biuro ogłoszeń: reklama@gpcodziennie.pl, tel. 22 659 01 74

WROCŁAW WYTYCZANIE BUSPASÓW ZAKORKOWUJE MIASTO

Czeka nas paraliż komunikacyjny

Wrocławscy radni Prawa i Sprawiedliwości – Michał Kurczewski, Mirosław Lach i Robert Pieńkowski – są zaniepokojeni komunikacyjnymi problemami ratusza | fot. Janusz Wolniak/Gazeta Polska

Radni Prawa i Sprawiedliwości nie mogą się pogodzić z sytuacją permanentnego paraliżu komunikacyjnego we Wrocławiu i zamierzają zapytać prezydenta Wrocławia Jacka Sutryka, czy ma jakąś wizję rozwoju komunikacji w mieście.

Janusz Wolniak

Radnych Klubu Prawa i Sprawiedliwość niepokoi przede wszystkim lipcowe malowanie trzech nowych buspasów. – Jesteśmy za poprawą jakości komunikacji zbiorowej, jej bezpieczeństwa, komfortu i punktualności, oraz za zwiększaniem szybkości przejazdu, ale nie poprzez zabieranie kolejnych pasów ruchu kierowcom, ale poprzez budowę buspasów tam, gdzie jest to technicznie możliwe – mówi Michał Kurczewski, przewodniczący klubu radnych PiS we Wrocławiu.

Wyjaśnia, że system dróg we Wrocławiu jest w wielu miejscach archaiczny i niedorozwinięty, natomiast wciąż podejmowane są działania zmierzające do upośledzenia jego przepustowości. Kontynuacja budowy Obwodnicy Śródmiejskiej w kierunku kompletnego ringu została wstrzymana. – Wiele innych projektów zostało zarzuconych, np. planowana Śródmiejska Trasa Południowa wraz z tunelami na pl. Społecznym. Obecnie nawet nie mówi się już o rachitycznym połącze-

Wprowadzone ostatnio zmiany idą za daleko i zbyt często zakłócają i tak już kulejącą płynność ruchu

niu Tęczowej z Góralską. We Wrocławiu buduje się szczytkową liczbę rond, o rozwiązaniach bezkolizyjnych, estakadach czy tunelach można tylko pomarzyć – dodaje radny.

– Tworzenie buspasów poprzez ich proste malowanie i zabieranie pasów znacząco upośledza układ drogowy i zmierza docelowo w kierunku zatrzymania ruchu samochodowego w ogóle. Budujemy buspasy, ale bez pogarszania i tak kiepskiej sytuacji kierowców. Wielu z nich nie ma wyboru i po prostu musi postawić na samochód. Przewaga komunikacji zbiorowej ma wynikać z jej jakości, wygody, przystępności cenowej i czasowej, a nie z wymuszania korzystania

z niej poprzez korkowanie kolejnych odcinków dróg – uważa wrocławski radny Robert Pieńkowski.

– Zamiast dokładać kolejne szyskany dla kierowców, władze Wrocławia powinny się skupić na czystości taboru, zapewnieniu w nim klimatyzacji w lecie czy szybkiej rewaloryzacji torowisk tramwajowych – dodaje radny Mirosław Lach.

„Naszym zdaniem wprowadzone ostatnio zmiany idą za daleko i zbyt często zakłócają i tak już kulejącą płynność ruchu. Z trzech nowych buspasów największe nasze zastrzeżenia budzi buspas na Grabiszyńskiej – uważamy, że miasto powinno go zlikwidować” – piszą radni PiS w swoim stanowisku.

Radni są zdania, że ostatnie działania gminy doprowadzą do pełnego paraliżu i zakorkowania miasta, a tym samym do jeszcze większego smogu. – To jest szykanowanie kierowców, którzy często muszą dojeżdżać do pracy spoza Wrocławia, a charakter ich pracy powoduje, że w ciągu dnia muszą się często przemieszczać po mieście – twierdzi radny Pieńkowski.

REGION

Pomoc czeka na rolników

Wojewoda dolnośląski Paweł Hreniak informuje, że od 3 do 31 października producenci rolni, w których gospodarstwach rolnych szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2019 r.: suszy, huraganu, gradu, deszczu nawalnego, przymrozków wiosennych lub powodzi, objęły co najmniej 30 proc. danej uprawy, mogą składać wnioski o pomoc finansową w formie dotacji. Wnioski należy złożyć do kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę

gospodarstwa rolnego. Stawka pomocy wynosi: od 1000 zł na 1 ha powierzchni uprawy przy szkodach obejmujących co najmniej 70 proc. danej uprawy, w tym wieloletnich użytków zielonych; 500 zł na 1 ha powierzchni uprawy przy szkodach obejmujących co najmniej 30 proc. i mniej niż 70 proc. danej uprawy; 500 zł na 1 ha powierzchni wieloletnich użytków zielonych przy szkodach obejmujących co najmniej 70 proc. wieloletnich użytków zielonych; 250 zł na 1 ha powierzchni wieloletnich użytków zielonych. Formularz wniosku o udzielenie pomocy należy pobrać ze strony internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (www.arimr.gov.pl).

(jw. DUW)

SZCZĘŚLIWE DACHOWANIE

SZCZAWNO-ZDRÓJ \ W wyniku upojenia alkoholowego i niedostosowania prędkości do warunków 19-letni mężczyzna doprowadził do poważnie wyglądającej kolizji. Mieszkaniec Wałbrzycha stracił panowanie nad autem, zjechał z drogi, dachował, by ostatecznie zatrzymać się rozbitym pojazdem kilkadziesiąt metrów od niej. Mężczyzna oraz pasażerka nie doznali poważniejszych obrażeń.

fot. Policja/d

SPRAWY NAJWYŻSZEJ WAGI

Kolejny list otwarty Adamskiego

Artur Adamski, kandydat do Sejmu RP z listy Prawa i Sprawiedliwości, w latach 80. działacz Solidarności Walczącej, autor wywiadu rzeki z Kornelem Morawieckim, zwrócił się do prezydenta Wrocławia Jacka Sutryka z kolejnym listem otwartym.

W najnowszym piśmie Adamskiego możemy przeczytać: „Szanowny Panie Prezydencie, nie doczekałem się odpowiedzi od Pana na mój pierwszy list, a sumienie nakazuje mi zwrócić się do Pana z ponownym apelem i jeszcze jednym pytaniem.

W poprzednim moim liście uprzejmie prosiłem Pana Prezydenta o przeniesienie terminu objętego Pana patronatem marszu środowisk LGBT+ na któryś z dni po najbardziej gorącym okresie kampanii wyborczej. Swoją prośbę ponawiam, gdyż od tego czasu zaszła w Polsce i we Wrocławiu jeszcze jedna, bardzo smutna, a zarazem doniosła okoliczność.

Umarł Kornel Morawiecki, jedna z najważniejszych postaci w historii Wrocławia i zarazem jeden z najwybitniejszych Polaków naszych czasów. W swoich ostatnich słowach Kornel Morawiecki prosił o dołożenie wszelkich starań w celu zasypywania podziałów i budowania zgody narodowej.

Zmarły Marszałek Senior Sejmu RP, legendarny przywódca Solidarności Walczącej to honorowy obywatel naszego miasta. Czy nie uważa Pan za stosowne wpłynięcie na termin marszu środowisk LGBT+ tak, by wydarzenie objęte patronatem Pana urzędu nie odbywało się w tym samym czasie, w którym będzie miała miejsce ceremonia pogrzebowa tego

wybitnego i dla nas wszystkich zasłużonego Polaka i wrocławianina?

Na wypadek, gdyby również ten mój list pozostał bez odpowiedzi, a zarazem nie wpłynął na zmianę decyzji Pana prezydenta, list ten pozwalam sobie zakończyć jeszcze jednym pytaniem. Jako obywatel miasta Wrocławia pytam: czy jeśli w dniu pogrzebu marsz się odbędzie, to w której uroczystości Pan Prezydent będzie uczestniczył? W marszu środowisk LGBT+ czy w ceremonii pogrzebowej honorowego obywatela miasta, którego jest Pan prezydentem?” – kończy Adamski.

Przypomnijmy, że w pierwszym liście Adamski pisał m.in. „W żadnej mierze marsz nie jest okazją do promocji otwartości i tolerancji, gdyż środowiska LGBT+ w imię równości obrażają Polaków, wyśmiewają się i kpią z tradycji katolickiej, często podczas swoich przemarszów profanując przedmioty kultu religijnego. Rozumiem, że może Pan z całego serca popierać idee środowisk LGBT+, jednak rolą Prezydenta Miasta Wrocławia nie jest eksponowanie swoich własnych przekonań, ale dbanie o porządek publiczny i przekonania wszystkich mieszkańców Wrocławia, także społeczności katolików, w którą ten przemarsz jest wymierzony”.

..... (jw. al)

Marsz środowisk LGBT przy wsparciu prezydenta Wrocławia Jacka Sutryka ma się odbyć we Wrocławiu 5 października | fot. Janusz Wolniak/Gazeta Polska

WYWIAD

Bliżej do kluczowych decyzji dla Polski i regionu

O współpracy sejmiku z zaprzyjaźnionymi regionami, rozwoju gospodarczym Dolnego Śląska oraz o nadchodzących wyborach parlamentarnych opowiada **ANDRZEJ JAROCH**, przewodniczący Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, w rozmowie z **JANUSZEM GAJDAMOWICZEM**.

Już za chwilę porozmawiamy o nadchodzących wielkimi krokami wyborach parlamentarnych, ale na wstępie przenieśmy się do naszego Sejmiku Województwa Dolnośląskiego. Kilka tygodni temu gościła we Wrocławiu chińska delegacja przybyła z zaprzyjaźnionego z naszym regionem miasta Huangshan w prowincji Anhui, natomiast kilka dni temu odbyła się kolejna wizyta w Gruzji, w partnerskiej Autonomicznej Republice Adżarii. Jak ważna jest ta międzynarodowa współpraca?

To jest bardzo ważny element naszej pracy, skala tego, co reprezentujemy pozwala nam nawiązywać kontakty z liderami rozwoju zarówno w skali państwowej, jak i choćby lokalnymi okręgami, takimi jak landy niemieckie czy federacyjna Gruzja z Republiką Adżarii. Jesteśmy tam związani długoletnią umową o współpracy, łączy nas wiele wspólnych, choćby historycznych wydarzeń i o tym wielowymiarowym podobieństwie trzeba cały czas przypominać. Podobne zmagania w walce o odzyskanie niepodległości i jej utrzymanie łączą nas w jakże ważnym duchowym wymiarze tej współpracy i trudno gdziekolwiek indziej takich bliskich partnerów znaleźć. Natomiast Chiny, które są dzisiaj potęgą gospodarczą, są bardzo zainteresowane współpracą z naszym regionem. Wiele rzeczy stamtąd

można przenieść na nasz teren, a przede wszystkim wykorzystać ciekawość świata, jaką Chińczycy w sobie mają. Ich zainteresowanie Polską, naszą kulturą i przyrodą jest bardzo duże. Od tego się wszystko zaczęło, ponieważ prowincja Anhui to taki właśnie wiodący turystyczny region, który można porównać do naszego Zakopanego, ale z przepływem ogromnej liczby turystów, sięgającym 30 mln rocznie. Gościliśmy niedawno reprezentację tego miasta, oni cenią sobie te nasze kontakty i mimo trudnej sytuacji politycznej – bo Chiny to wciąż autorytarne, komunistyczne państwo – stawiają na rozwój wszelkich nowoczesnych technologii, gospodarki i nauki wspomaganej ogromnymi stypendiami. Oni z uznaniem patrzą na Dolny Śląsk i bardzo im się tutaj spodobało. Odkryli, że my możemy się stać w skali europejskiej „doliną elektromobilności”, i chcieliby te możliwości wykorzystać.

Niemal rok mija od ukonstytuowania się obecnego Sejmiku Województwa Dolnośląskiego. Dziesiąta jego sesja za nami. Jak Pan ocenia ten czas i jak przebiega praca sejmiku?

Do mnie należało zorganizowanie pracy tego sejmiku i to się bardzo szybko udało. Komisje podjęły aktywnie współpracę, sejmik w dużej części odnowił się personalnie. Okazało się, że nowi radni przystąpili

do pracy z ładunkiem dużego zaangażowania i szybko wdrożyli się do pracy. Nadażyliśmy ze wszystkimi niezbędnymi uchwałami dla podjęcia działań w oparciu o znowelizowany budżet. To, co było możliwe, udało się sfinansować, a teraz wspólnie z naszym koalicyjantem podejmujemy kolejne działania i kroki, aby wreszcie rozpocząć budowę drogi szybkiego ruchu S8 i następnie podjąć budowę odcinka łączącego Wrocław z Wałbrzychem, zwanego roboczo S35. Są już odpowiednie dokumenty rządowe, aby te inwestycje jak najszybciej zrealizować. W mojej kampanii wyborczej był to jeden z najważniejszych postulatów, ponieważ uważam, że sprawna sieć połączeń drogowych jest niezbędna do szybkiego rozwoju naszego regionu. Do tego dochodzi jeszcze niezwykle ważna kwestia drogi wodnej i tego wszystkiego, co dzieje się wzdłuż Odry. Dużo się też w tej kwestii obecnie dzieje.

WIĘKSZA OBECNOŚĆ US ARMY

**REGION ** Wojewoda Paweł Hreniak uczestniczył w roboczym spotkaniu na terenie 3. Brygady Radiotechnicznej we Wrocławiu, dotyczącym inwestycji planowanych na rzecz wzmocnienia obecności sił zbrojnych USA w Polsce, w tym we Wrocławiu.

fot. Duw.pl/d

OŚWIECENIE PRZEJŚĆ DLA PIESZYCH

**ŚWIEBODZICE ** Zostały podjęte intensywne działania zmierzające do budowy oświetlenia przejść dla pieszych na drogach publicznych. Przejścia na DK nr 34 były niedoświetlone i nie spełniały norm dotyczących natężenia oświetlenia i luminacji jezdni.

fot. Pixabay/d

Andrzej Jarocho, przewodniczący Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, kandydat do Sejmu RP | fot. Janusz Gajdamowicz/Gazeta Polska

**\ Jeśli czują Państwo, że w tej kadencji udało się zrealizować wiele działań zmierzających do wzrostu jakości naszego życia, i są Państwo w stanie to docenić, to koniecznie trzeba oddać swój głos, aby to obronić i chronić swoim obywatelskim zaangażowaniem **

Wielkimi krokami zbliżają się wybory parlamentarne. Jak na ostatniej prostej wygląda kampania wyborcza, którą Pan jako kandydat na posła prowadzi?

Przedemną jeszcze praca do ostatnich jej chwil. Kiedy padło hasło: „Wszystkie ręce na pokład”, podjąłem decyzję, że korzystając z zaufania, jakim obdarzyli mnie wyborcy głosujący na reprezentację radnych sejmiku, postaram się je przełożyć na pracę w ławach sejmowych i być jeszcze bliżej podejmowania ważnych rządowych decyzji kluczowych dla rozwoju Polski i naszego regionu. Nie miałem

wątpliwości, że tak trzeba było postąpić. Odbynam wiele spotkań, rozmawiam z ludźmi i nawet jak wygaszę mandat radnego, to nadal będę reprezentował tę społeczność, z którą pozostanę w stałym kontakcie. Myślę, że ze względu na siłę tego mandatu ulegną one nawet pewnemu wzmocnieniu. To będzie dalszy ciąg pracy dla dobra tych wszystkich zmian dokonujących się dla powodzenia i rozwoju naszego państwa.

Kandyduje Pan z 6. miejsca wrocławskiej listy Prawa i Sprawiedliwości. Ostatnio mówi się o ogromnej roli fre-

kwencji w tych wyborach. Warto się na nie wybrać?

Pamiętam takie przypadki, gdy przegrywało się mandat poselski jednym lub dwoma głosami. Zachęcam, aby jak najszerzej wziąć w nich udział. Jeśli czują Państwo, że w tej kadencji udało się zrealizować wiele działań zmierzających do wzrostu jakości naszego życia, i są Państwo w stanie to docenić, to koniecznie trzeba oddać swój głos, aby to obronić i chronić swoim obywatelskim zaangażowaniem. Mam nadzieję, że frekwencja wyniesie powyżej 50 proc. i do tego będziemy zachęcali do ostatniej chwili kampanii wyborczej.

KULTURALNY FLESZ

DLA DZIECI

fot. mat. pras.

Wesołe Szkraby

Warsztaty dla dzieci w wieku 1–2 lata z rodzicami. Wesołe Szkraby to zajęcia ogólnorozwojowe dla najmłodszych dzieci i ich rodziców/opiekunów. W okresie niemowlęctwa dziecko rozwija wszystkie swoje zmysły, dlatego tak ważne jest, aby od początku zapewnić mu prawidłowy i harmonijny rozwój. **3 października, godz. 17.30, Wrocławskie Centrum Twórczości Dziecka, ul. Kuźnicza 29a, Wrocław**

WIARA

fot. mat. pras.

Triduum franciszkańskie

Bracia kapucyni zapraszają na triduum franciszkańskie przygotowujące do przeżycia liturgicznego wspomnienia św. Franciszka z Asyżu. Po mszy św. zostanie odprawione nabożeństwo Transitus. Będziemy dziękować Bogu za dar tego wielkiego Świętego poprzez słuchanie Słowa Bożego, medytację, modlitwę i śpiew. **3 października, godz. 18.30, kościół św. Augustyna, Sudecka 90, Wrocław**

WYKŁAD

fot. mat. pras.

Rodzicu, zrozum lepiej swoje dziecko

Czy zdarza ci się mieć poczucie, że ty i twoje dziecko funkcjonujecie w innych światach? Wykład dla tych, którzy chcą się dowiedzieć, co myśli i czuje dziecko, zrozumieć, dlaczego postępuje w określony sposób, zbudować lepszy i głębszy kontakt oraz zadbać o jakość wzajemnej relacji. **3 października, godz. 18, CRZ Krzywy Komin, ul. Dubois 33-35a, Wrocław**

WYSTAWA

fot. mat. pras.

„Porysowane”

Podczas finisażu wystawy „Porysowane” Janiny Myronovej kuratorka wystawy Anna Domańska w rozmowie z artystką postara się przybliżyć słuchaczom, czym jest „janinkowe widzenie świata”. Rozmowa krążyć będzie wokół dialogu między rzeźbą a rysunkiem w twórczości Myronovej. Będzie też mowa o życiu na Ukrainie i w Polsce. **3 października, godz. 18, galeria SiC! BWA Wrocław, pl. Kościuszki 9/10, Wrocław**

FILM

fot. mat. pras.

„Moja wspaniała kariera”

Projekcja filmu w kinie Pociąg i Diament. Początek XX w. w australijskim buszu. Sybilla Melvyn, dziewczyna niepospolita i odrzucająca konwenanse, pragnie zostać pisarką. Przyjaciele odradzają, rodzina protestuje. Ona jednak nie tylko dąży do upragnionego celu. W rolach głównych Judy Davis i Sam Neill. **4 października, godz. 16, Muzeum Pana Tadeusza, Rynek 6, Wrocław**

ZDROWIE

fot. mat. pras.

Konsultacje z doradcą żywieniowym

Zapraszamy na bezpłatne konsultacje z doradcą żywieniowym (po wcześniejszej rezerwacji wizyty). Odbývają się one w zakresie analizy składu ciała i nawyków żywieniowych (dotychczas popełnionych błędów i ich powiązań z problemami wagi) oraz doradztwa w danej jednostce chorobowej. **3 października, godz. 16, Centrum Kultury, ul. Piastowska 13, Jedlina-Zdrój**

WAŁBRZYSZANIE NA PODIUM

KOLARSTWO \ Szczawno-Zdrój było gospodarzem XV Grand Prix MTB Solidarności w kolarstwie górskim. Na podium stanęli juniorzy młodsi z Dolnego Śląska. Wiktora Hejman była druga, podobnie jak Gniewko Koncewicz. Trzecie miejsce zajął Grzegorz Radwański. Wszyscy reprezentują KKW Nexelo Wałbrzych.

fol. mat. pras./d

PIŁKA NOŻNA

Fakt, że NobleBet już od samego początku swojej działalności był zainteresowany współpracą z Śląskiem Wrocław, jest dla nas potwierdzeniem zarówno dużego potencjału klubu, jak i właściwego kierunku rozwoju, który obraliśmy – mówi prezes klubu

Na mocy zawartego porozumienia logo NobleBet pojawi się na froncie koszulek meczowych Śląska oraz na wszystkich materiałach promocyjnych wrocławskiego klubu | fot. Slaskwroclaw.pl/d

Śląsk Wrocław ma nowego sponsora

Bukmacher NobleBet został nowym sponsorem głównym Śląska Wrocław. Umowa będzie obowiązywała przez trzy sezony, w trakcie których logo marki będzie eksponowane w centralnej części koszulek wrocławian.

Bartłomiej Górski

Na mocy zawartego porozumienia logo NobleBet pojawi się na froncie koszulek meczowych Śląska oraz na wszystkich materiałach promocyjnych wrocławskiego klubu. Planowane są też wspólne akcje skierowane do kibiców Trójkolorowych oraz wiele aktywności w mediach społecznościowych.

NobleBet to nowy podmiot z branży bukmacherskiej. Uzyskał odpowiednią licencję wydaną przez Ministra Finansów na zawieranie zakładów sportowych przez internet. Firma jest tworzona przez specjalistów, którzy potrafią dopasować produkt do potrzeb klientów – kibiców. NobleBet to połączenie tradycji i najlepszych praktyk z nowoczesnością na miarę trzeciej dekady XXI w.

– Dziś oficjalnie możemy ogłosić nawiązanie współpracy z bukmacherem NobleBet, choć de facto rozpoczęła się ona wraz z inauguracją obecnego sezonu. Dlatego tym większe słowa uznania kierujemy w stronę naszego nowego partnera, który zdecydował się udostępnić przysługujące mu miejsce na przodzie

koszulek na cele charytatywne. Fakt, że NobleBet już od samego początku swojej działalności był zainteresowany współpracą z Śląskiem Wrocław, jest dla nas potwierdzeniem zarówno dużego potencjału klubu, jak i właściwego kierunku rozwoju, który obraliśmy. Jesteśmy szczęśliwi, że w realizowaniu naszych celów możemy liczyć na wsparcie tak ambitnego partnera – podkreśla Piotr Wąsniowski, prezes Śląska Wrocław.

– Cieszymy się, że już na starcie udało nam się związać z tak silną i znaną marką na polskim rynku, jaką jest Śląsk Wrocław. Jesteśmy pełni optymizmu i nadziei na to, że w koszulkach z naszym logotypem Śląsk będzie grał o najwyższe laury.

Wspierając Śląsk, chcemy się podzielić naszą pasją do sportu z jego kibicami. Mamy nadzieję, że także oni będą zadowoleni z tej współpracy – mówi Agnieszka Wójtowicz, prezes NobleBet. Zawodnicy Śląska Wrocław po raz pierwszy zagrają w koszulkach z logotypem NobleBet w piątkowym spotkaniu z Jagiellonią Białystok, 4 października, o godz. 20.30, na Stadionie Wrocław.

3
lata będzie obowiązywała umowa z nowym sponsorem

FUTBOL AMERYKAŃSKI

Zbierają doświadczenie

Jeszcze przed zakończeniem tegorocznych zmagania w LFA2 przez seniorów Miners Krause Wałbrzych swoje rozgrywki w sezonie 2019 rozpoczęli wałbrzyscy juniorzy. Młodzi Górnicy trafili do grupy B JLFA, w której przyszło im się mierzyć z Panthers Wrocław J, Towers Opole J oraz Watahą Zielona Góra J. I podobnie jak to było w zeszłym roku u seniorów w LFA9, ligowe początki do łatwych nie należą. W pierwszym meczu wałbrzyskanie stanęli naprzeciw aktualnych wicemistrzów kraju juniorów z Wrocławia, co skończyło się dość jednostronnie, wygraną Panthers 60:0. Kolejne dwa spotkania również zakończyły się porażkami młodych Minersów – 6:28 w Zielonej Górze z Watahą oraz 27:36 z Towers u siebie. Przed Miners Krause J czeka jeszcze jedno spotkanie w grupie, w sobotę jadą do Wrocławia na rewanżowe starcie z Panthers J.

KOLARSTWO

Zakończyli sezon

Ostatni wyścig Ligi MTB odbył się w Szczawnie-Zdroju. Po nim podsumowano wyniki i cały rok 2019. W rywalizacji juniora młodszego rzadko startował nasz medalista MP Filip Brzóska, który w ostatecznej klasyfikacji zajął 8. miejsce. Przed nim byli Gniewko Koncewicz (6.), Grzegorz Radwański (7.), a Tymoteusz Duda był (12.).

TENIS

Ze zmiennym szczęściem

Broniący tytułu Łukasz Kubot i Brazylijczyk Marcelo Melo awansowali do ćwierćfinału debła tenisowego turnieju ATP w Pekinie. W pierwszej rundzie wygrali z Brytyjczykami Kyle'em Edmundem i Danielem Evansem 6:4, 6:3.

Spotkanie trwało 66 minut. W pierwszej partii Kubot i Melo przełamali rywali już w pierwszym gemie i choć potem Brytyjczycy doprowadzili do stanu 2:2, to kolejną piłkę przy serwisie Edmunda i Evansa wygrali Polak i Brazylijczyk i nie oddali już zwycięstwa. Drugi set miał mniej zwrotów akcji. Faworyci zdobywali punkty przy podaniach rywali w trzecim i decydującym dziewiątym gemie. O awans do półfinału Kubot i Melo zagrają z chińskim duetem Maoxin Gong-Ze Zhang.

Z turnieju w Tokio odpadł natomiast Hubert Hurkacz. Wrocławianin wczoraj przegrał w pierwszej rundzie singla z wyżej notowanym Francuzem Lucasem Pouille'em 4:6, 3:6. Z kolei w debłu, grając z jego rodakiem Benoît Paire'em, przegrali w pierwszej rundzie z francuskim duetem Nicolas Mahut-Édouard Roger-Vasselin 4:6, 4:6. Spotkanie trwało 75 minut.

fol. Tomasz Hamrat/Gazeta Polska

(bg)

Czwartek
03/10/2019

gpcodziennie.pl | niezalezna.pl | facebook.com/GPCodziennie
twitter.com/GPCodziennie | redakcja@gpcodziennie.pl
Biuro ogłoszeń: reklama@gpcodziennie.pl, tel. 22 659 01 74
Dodatek Mazowiecki: dodatekmazowieckigpc@swsmedia.pl

Miasto Kozienice, położone w odległości ok. 90 km od Warszawy, pozostaje w tej chwili bez zorganizowanego transportu komunikacji publicznej, w tym połączenia kolejowego

INWESTYCJE KOLEJNE PROPOZYCJE NA KOLEI

Tor z Kozienic do Warszawy i Radomia

Nowa linia kolejowa połączyłaby przebiegającą przez gminę Kozienice linie nr 77 i nr 76, wiodące do Elektrowni Kozienice, z linią kolejową nr 8 Radom–Warszawa | fot. Pixabay/d

PKP PLK i gmina Kozienice podpisały list intencyjny w kwestii współpracy przy opracowaniu projektu budowy linii kolejowej, łączącej Kozienice z linią Warszawa–Radom.

Natalia Karcz-Kaczkowska

Nowa linia kolejowa połączyłaby przebiegającą przez gminę Kozienice linie nr 77 Bąkowiec–Kozienice i nr 76 Janików–Świerże Górne wiodące do Elektrowni Kozienice z linią kolejową nr 8 Radom–Warszawa. Odpisany list intencyjny, według informacji przekazanych przez PKP PLK, „umożliwi zlecenie opracowania koncepcji programowo-przestrzennej, która określi możliwości techniczne, zakres oraz szacunkowe koszty przedsięwzięcia”.

– Miasto Kozienice, położone w odległości ok. 90 km od Warszawy, pozostaje bez zorganizowanego transportu komunikacji publicznej, w tym połączenia kolejowego. To często jest hamulcem rozwojowym dla wielu przedsięwzięć.

\\ Stworzenie połączenia kolejowego poprawi warunki socjalno-bytowe mieszkańców, zapewni przestrzenne i infrastrukturalne warunki inwestycji gospodarczych, a także będzie decydowało o rozwoju całego południowego Mazowsza – twierdzi burmistrz Kozienic \\

Stworzenie połączenia kolejowego pozytywnie wpłynie na rozwój Kozienic, poprawi warunki socjalno-bytowe

mieszkańców, zapewni przestrzenne i infrastrukturalne warunki inwestycji gospodarczych, podniesie poziom innowacyjności, a także będzie decydować o rozwoju całego południowego Mazowsza – powiedział Piotr Kozłowski, burmistrz gminy Kozienice.

Jak zapewniają przedstawiciele PKP PLK, spółka jest otwarta na nowe rozwiązania. – PKP Polskie Linie Kolejowe są zainteresowane zwiększeniem dostępności transportu kolejowego i poprawą układu komunikacyjnego w regionach i w skali kraju. Spółka jest otwarta na inicjatywy, które poprawiają warunki życia mieszkańców. Takim przedsięwzięciem jest podpisanie listu intencyjnego z gminą Kozienice – powiedział cytowany w komunikacie PKP PLK Ireneusz Merchel, prezes kolejowej spółki.

**PLACÓWKI OPIEKI
ZDROWOTNEJ**

**Rozbudują Szpital
Bielański**

Stołeczny ratusz ogłosił przetarg na rozbudowę Szpitala Bielańskiego. 60-letnia placówka zyska dzięki temu blisko 10 tys. mkw. nowej powierzchni. Jak podkreślają przedstawiciele ratusza, nowy pawilon będzie miał pięć pięter (z jedną kondygnacją podziemną). Zostaną na nich pomieszczone: blok operacyjny z dziesięcioma salami, oddział intensywnej terapii na dziesięć łóżek, oddział pooperacyjny, zakład rehabilitacji z 30 łózkami oraz oddział psychiatrii na 37 łózek, z izbą przyjęć i przychod-

nią. Razem z nowym skrzydłem szpitala zostanie także wykonana przebudowa części istniejącej o powierzchni prawie 5 tys. mkw. Znajdą się w niej m.in.: oddział położniczy na 18 łóżek, blok operacyjny jednego dnia, pracownia hemodynamiki oraz powiększony zakład tyreologii i izotopów. Podczas budowy zostanie zachowana ciągłość funkcjonowania wszystkich oddziałów szpitala. W realizacji rozbudowy Szpitala Bielańskiego zostanie wykorzystana innowacyjna metoda BIM (Building Information Modeling), w którym projektowanie oparte jest na modelu 3D. Prace budowlane potrwać 36 miesięcy.

(oprac. NKK, mat.pras.)

UWAGA NA UTRUDNIENIA

KOMUNIKACJA \ W najbliższą sobotę 5 października o godz. 11 na pl. Marszałka Józefa Piłsudskiego przysięgę wojskową złożą żołnierze Wojsk Obrony Terytorialnej. W związku z samą uroczystością i przygotowaniem do niej już od dziś do godz. 16 w sobotę zostaną wprowadzone zmiany w ruchu i parkowaniu w rejonie pl. Piłsudskiego. Szczegóły na stronie www.ztm.waw.pl.

fol. Wikipedii/d

HISTORIA

Legionowskie getto – historia nieznana

Odsetek ludności żydowskiej zamieszkującej przymusowo podczas II wojny światowej getto stanowił 18 proc. ówczesnej populacji Legionowa. Niemcy zaliczali je do kategorii średnich gett w województwie mazowieckim. Dziś o godz. 13 wyruszy III Marsz Pamięci przypominający o zagładzie mieszkańców legionowskiego getta. Organizatorem jest Muzeum Historyczne w Legionowie.

Katarzyna Kasjanowicz

Choć getto w Legionowie funkcjonowało od 15 listopada 1940 r. do 3 października 1942 r., skupiając 2474 osoby pochodzenia żydowskiego, (według danych z 1941 r.), ten fragment okupacyjnej historii został niemal wyparty z powszechnej świadomości mieszkańców miasta. Do dziś przetrwało też niewiele zabudowań z tego czasu, a te, które się zachowały, znikają z każdym rokiem, mimo że drewniana architektura Legionowa to prawdziwe perełki na mapie województwa mazowieckiego.

Jednym z nielicznych budynków będących świadkiem tam-

tych wydarzeń jest dawna siedziba Judenratu (Rady Żydowskiej) przy ul. Bolesława Chrobrego 55. Murowany budynek, noszący wtedy numer 77, został częściowo przebudowany przez właścicieli, ale zachował dużą część oryginalnych elementów.

W Muzeum Historycznym w Legionowie przy ul. Mickiewicza 23 można obejrzeć unikalny eksponat: drewnianą tablicę informującą o zakazie wstępu na teren Dzielnicy Żydowskiej. Przedmiot o wielkiej wartości historycznej został znaleziony przypadkowo w 2016 r. na strychu nieistniejącego dziś już domu, stojącego u zbiegu ulic Jana III Sobieskiego i Bolesława Chro-

**\ Nad ranem 3 października 1942 r. rozpoczęła się brutalna akcja wysiedlenia legionowskiego getta, będąca faktycznie akcją likwidacyjną jej mieszkańców. W czasie tzw. działań przesiedleńczych Niemcy zamordowali na miejscu ok. 200 osób **

brego. Początkowo wystawiony na serwisie aukcyjnym za bajątkową kwotę, trafił ostatecznie do legionowskiego muzeum. Nagłośniona w mediach sytuacja uświadomiła wielu mieszkańcom Legionowa, że dramat ludności żydowskiej rozgrywał się także tutaj.

Do formalnie utworzonej Dzielnicy Żydowskiej przymusowo przesiedlono Żydów z terenu: Legionowa, Jabłonny, Bukowa, Dąbrówki, Henrykowa, Wiśniewa, Piekielek, Choszczówki, Płud, Białoleki Dworskiej i gminy Nieporęt. W późniejszym okresie przeniesiono do Legionowa m.in. 25 osób z Łomianek. Warunki życia były bardzo trudne, a pomoc z zewnątrz – niewielka. Od połowy

października 1941 r. za nielegalne opuszczenie getta groziła śmierć, podobnie za ofiarowanie lub sprzedaż Żydom żywności. W ciągu kilku miesięcy 1942 r. zastrzelono co najmniej 37 osób.

Nad ranem 3 października 1942 r. rozpoczęła się brutalna akcja wysiedlenia legionowskiego getta, będąca faktycznie

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE

„GAZETA POLSKA CODZIENIE”
W KAŻDEJ PLACÓWCE POCZTOWEJ
CODZIENIE. BLISKO CIEBIE.

Gazeta
Polska
codziennie

ODPRACOWAŁ 30 TYS. ZŁ DŁUGU

SPOŁECZEŃSTWO \ Osoby zajmujące lokale komunalne mają czasem problem ze spłatą zobowiązań. Niektóre samorządy wyciągają do nich pomocną dłoń i proponują odpracowanie długu. Tak jest w Radomiu. Rekordzista odpracował tam 30 tys. zł.

fot. Pixabay/d

JEST UMOWA NA BUDOWĘ SZPITALA

SŁUŻBA ZDROWIA \ Wczoraj Wojskowy Instytut Medyczny podpisał umowę z firmą Strabag na budowę szpitala w Legionowie. Prace budowlane mają potrwać do końca 2021 r. W placówce jednocześnie będzie mogło być hospitalizowanych 90 osób.

fot. Krzysztof Sitkowski/Gazeta Polska

Jadwiga Zawiesińska (stoi), ocalona z legionowskiego getta przez Olę Jagiełowicz i Danutę Szklarek, mieszkanki Cegielni, oraz tablica o zakazie wstępu na teren Dzielnicy Żydowskiej | fot. Katarzyna Kasjanowicz/d (2)

akcją likwidacyjną jej mieszkańców. W czasie tzw. działań przesiedleńczych Niemcy zamordowali na miejscu ok. 200 osób. Wielu próbowało ratować życie, uciekając do pobliskich lasów, ale i oni zostali ostatecznie pojęmani i zabici.

Prof. Stanisław Srokowski tak pisał o tym w swoim dzienniku: „Wczorajsza egzekucja dotyczyła się prawie wyłącznie dzieci żydowskich od 2 do 10 lat. Dokonano jej w południe. Takie same egzekucje odbywały się także na Buchniku, w do-

łach, gdzie piasek biorą”. W ten sposób Niemcy zamordowali ok. 50 osób. Większość została wywieziona do obozu zagłady w Treblince.

Po wojnie Komitet Żydowski zarejestrował zaledwie 20 dawnych mieszkańców Legionowa.

Janusz Sujecki

Wszyscy Ukraińcy czcicielami Bandery?

KOMENTARZ

Nad zejściem do podziemnego korytarza przy Dworcu Zachodnim pojawił się ostatnio napis: „Tylko cwele czczą Bandere”. Hasło to oburzyło publicystę „Gazety Wyborczej” Arkadiusza Gruszczyńskiego, który uznał je za... antyukraińskie. „Wyborcza” rozpoczęła kampanię na rzecz usunięcia napisu namazanego na terenie podległym Zarządowi Dróg

z Abwehrą, utworzył ukraiński batalion „Nachtigall”, który wkroczył do Lwowa 30 czerwca 1941 r. Wkraczającym towarzyszyło hasło: „Niech żyją Adolf Hitler i Stepan Bandera!”.

Tego samego dnia doszło do pogromu Żydów we Lwowie, poprzedzonego kolportowa-

Zadałem więc Karolinie Gałęckiej cztery pytania: (1) Czy w momencie udzielania wypowiedzi dla „Wyborczej” przytoczone wyżej fakty były jej znane? (2) Na jakiej podstawie uważa wszystkich przyjeżdżających do Polski Ukraińców za wielbicieli Bandery, skoro usunięty napis określiła mianem antyimi-

\\ Czy zdaniem Karoliny Gałęckiej, rzecznik ZDM, Ukraińcy stanowią odrębną rasę, skoro w jej wypowiedzi pojawiło się słowo „rasizm”? \\

Miejskich (ZDM). Napis zmyto, a rzecznik ZDM Karolina Gałęcka oświadczyła, że był on „antyimigrancki” i „rasistowski”.

Postanowiłem zatem przypomnieć Karolinie Gałęckiej kilka faktów z biografii Stepana Bandery (1909–1959), który jako jeden z przywódców Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN) inspirował od wczesnych lat 30. XX w. działalność terrorystyczną na terenie Polski. Od kwietnia 1941 r. Bandera był przewodniczącym Prowodu OUN-B. W tym samym roku, w porozumieniu

niem przez OUN-B ulotek nawołujących do mordowania społeczności żydowskiej. W bestialski sposób zabito wówczas ok. 4 tys. Żydów. W pogromie, uznawanym za jeden z najstraszniejszych w Europie od czasów średniowiecza, uczestniczył batalion „Nachtigall”.

OUN-B ponosi także odpowiedzialność za ludobójstwo dokonane na polskiej ludności cywilnej na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej w latach 1943–1944. Zamordowano wtedy w wyjątkowo okrutny sposób ok. 100 tys. Polaków.

granckiego? Pamiętajmy, że podczas rzezi wołyńskiej ukraińscy Sprawiedliwi uratowali blisko 2500 Polaków. Blisko 400 Ukraińców zamordowali z tego powodu banderowcy. Zapytałem także, czy (3) w przypadku pojawienia się na obszarze podległym ZDM napisu obraźliwego dla czcicieli Adolfa Hitlera zostałby on usunięty jako antyniemiecki oraz (4) czy zdaniem Gałęckiej Ukraińcy stanowią odrębną rasę, skoro w jej wypowiedzi pojawiło się słowo „rasizm”? Jak dotąd, nie otrzymałem od pani rzecznik odpowiedzi.

KULTURALNY FLESZ

WYSTAWA

fot. mat. pras.

Zajrzyj do lwowskiego kościoła

„Katedra ormiańska we Lwowie i jej twórcy” to tytuł wystawy w muzeum w Wilanowie prezentującej najstarszy i najbardziej zabytkowy kościół Lwowa. Zaprezentowana zostanie architektura budynku, a także malowidła ścienne Jana Henryka Rosena. 3 października, od godz. 9, Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, ul. Stanisława Kostki Potockiego 10/16, Warszawa

MALARSTWO

fot. mat. pras.

Malczewski i kobiety

Jutro w Radomiu otwarcie wystawy „Moja dusza. Oblicza kobiet w twórczości Jacka Malczewskiego”. Na wystawie zostaną zaprezentowane wizerunki kobiet, które odegrały znaczącą rolę w życiu Malczewskiego. Wystawa została zorganizowana z okazji przypadającej w tym roku 90. rocznicy śmierci artysty. 4 października, godz. 17, Muzeum im. Jacka Malczewskiego, ul. Rynek 11, Radom

SPACER

fot. mat. pras.

Ogród Saski pod lupą

Jednym z miejsc Warszawy, które jest chętnie odwiedzane przez mieszkańców i turystów, jest Ogród Saski. To miejsce, które kryje w sobie wiele tajemnic. Dziś wraz z przewodnikiem będzie je można odkryć bądź poznać na nowo na miejskim spacerze. Koszt 10 zł. Spacer zaplanowany jest na dwie godziny. 3 października, godz. 17.15, zbiórka przy Grobie Nieznanego Żołnierza, Warszawa

WYKŁAD

fot. mat. pras.

Dni Pamięci Pawiaka

Dr Maria Ciesielska z Uczelni Łazarskiego wygłosi tego dnia dwa wykłady: o godz. 9 – „Aby opiekować się dziećmi w drodze i dalej... Historia lekarek warszawskiego getta, które zostały z dziećmi do końca”; o godz. 11 – „Leczenie poprzez uśmiercanie. Co sprawiło, że lekarze SS, zamiast leczyć, zaczęli zabijać swoich pacjentów”. 4 października, godz. 9, Muzeum Więzienia Pawiak, ul. Dzielna 24/26, Warszawa

WERNISAŻ

fot. mat. pras.

Rzeźby w poczekalni

W ramach projektu „Moja pierwsza wystawa” dziś swoje dzieła zaprezentuje lokalny rzeźbiarz Jerzy Ościński. Co ciekawe, pan Jerzy jest dowodem na to, że w każdym momencie życia można doświadczyć czegoś po raz pierwszy. Pan Jerzy ma 80 lat i będzie to jego pierwsza wystawa. 3 października, godz. 18, poczekalnia PKP – Przestrzeń Kulturze Przyjazna, ul. 1 Maja 4, Grodzisk Mazowiecki

INSCENIZACJA

fot. mat. pras.

Bitwa pod Młocinami 1939

W związku z 80. rocznicą wybuchu II wojny światowej w najbliższą sobotę na warszawskich Młocinach odbędzie się piknik historyczny „Bitwa pod Młocinami 1939”. Będzie można podziwiać pokazy kawalerskie i pojazdy historyczne. Na zgłodniałych gości będzie czekała wojskowa grochówka. Start inicytacji o godz. 15. 5 października, godz. 12, skwer przy metrze Słodowiec, Warszawa

Z III LIGI DO REPREZENTACJI

PIŁKA NOŻNA \ Chris Philipps został powołany do reprezentacji Luksemburga na mecz eliminacji do ME z Portugalią oraz na spotkanie z Danią. 25-letni pomocnik od dłuższego czasu jest zawodnikiem III-ligowych rezerw Legii Warszawa. Wszystko przez to, że nie zgodził się na wcześniejsze odejście lub rozwiązanie wygasającego w grudniu kontraktu.

fot. Tomasz Hamrat/Gazeta Polska

SIATKÓWKA

Paweł Zagumny: System challenge działa niczym wypicie melisy, uspokajająco. Redukuje stres towarzyszący spornym sytuacjom

Technologia wkracza na żeńskie parkiety | fot. Anna Jach/Gazeta Polska

Kobięcy challenge? Proszę bardzo!

W sezonie 2019/2020 na wszystkich meczach Ligi Siatkówki Kobiet będzie działał system challenge. Powtórki wideo rozstrzygające sporne sytuacje po raz pierwszy w historii siatkówki wprowadziła – w rozgrywkach PlusLigi – Polska Liga Siatkówki. Teraz przyszedł czas, by z tej nowoczesnej technologii korzystały kluby zawodowej ligi kobiet.

Krzysztof Oliwa

To świetna wiadomość dla rozgrywek, arbitrów i drużyn, bo system challenge działa niczym wypicie melisy, uspokajająco. Redukuje stres towarzyszący spornym sytuacjom, a co najważniejsze, na wynik meczu nie mają wpływu pomyłki sędziowskie. Dlatego pracowaliśmy od kilku miesięcy, by udało się system wprowadzić w całych rozgrywkach Ligi Siatkówki Kobiet. Cieszę się, że udało nam się zrealizować cel, który sobie postawiliśmy – podkreśla Paweł Zagumny, prezes Polskiej Ligi Siatkówki.

System challenge funkcjonował już wcześniej w Lidze Siatkówki Kobiet, jednak używany był dopiero w fazie play-off i tylko w wybranych meczach. Teraz będzie dostępny w każdym spotkaniu, tak samo jak ma to miejsce w PlusLidze – lidze mistrzów świata.

Przypomnijmy, że system challenge to polski wynalazek, wdrożony przez Polską Ligę Siatkówki. Pierwsze prace nad nim i testy zaczęły się ponad 10 lat temu, a zaangażował się w nie Cezary Matusiak, główny komisarz Polskiej Ligi Siatkówki, wcześniej ceniony polski arbiter. Pierwsze testy wykorzystywały powtórki z kamer telewizji Polsat, jednak te próby wykazały, że trzeba stworzyć zupełnie nowy system, w oparciu o inne kamery i inną technologię. Polskie firmy podjęły

się tego wyzwania i stworzyły pierwsze w światowej siatkówce zestawy, który pokazywały wideopowtórki z akcji. System jest stale ulepszany, a po raz pierwszy na świecie system powtórek wideo został na stałe wprowadzony do rozgrywek siatkarskich w sezonie 2011/2012 (PlusLigi). Później nasz pomysł skopiował i zmodyfikował cały siatkarski świat.

– To wyjątkowe wydarzenie dla światowej siatkówki – mówił przed ośmioma laty prezes zarządu Polskiej Ligi Siatkówki (wówczas PLPS) Artur Popko, który zapewniał, że powtórki mają zrewolucjonizować sędziowanie w PlusLidze, ograniczając liczbę błędów do minimum. Wcześniej powtórki pomagały w niektórych meczach fazy play-off lub finałach Pucharu Polski, teraz są dostępne dla arbitrów w każdym meczu. – Projekt jest pionierski. Mamy nadzieję, że z czasem wprowadzą go także inne ligi – dodawał ówczesny prezes Polskiego Związku Piłki Siatkowej Mirosław Przedpełski.

Polski pomysł się sprawdził i trafił na stałe m.in. do ligi włoskiej czy rosyjskiej. Został później wykorzystany do stworzenia wielu odrębnych systemów, jednak bez względu na to – narodził się właśnie w PlusLidze. Dziś rozwija się w kierunku jeszcze szybszych decyzji i rozstrzygnięć. W sezonie 2019/2020 będą z niego ko-

Nadzieja dla Onico

Onico Warszawa najprawdopodobniej wystartuje w nadchodzącym sezonie PlusLigi. Na początku sierpnia sponsor klubu ze stolicy złożył wniosek o ogłoszenie upadłości. Jak zapewnił na antenie Polskiego Radia RDC Paweł Zagumny, budżet klubu jest zabezpieczony.

Jest informacja z Warszawy, że klub walczy i na 99 proc. będzie grał w rozgrywkach w niezmienionym składzie. To znaczy, że będą mieli silną drużynę walczącą, jak rok temu, o medale – tłumaczy Paweł Zagumny, prezes Polskiej Ligi Siatkówki.

Z kolei jak poinformowała witryna wPolityce.pl, niemiecka firma Westminster może zostać nowym sponsorem strategicznym Onico. Rozmowy są podobno na ostatniej prostej. Gdyby doszło do podpisania umowy, zmieniłaby się nazwa warszawskiego klubu.

W sezonie 2018/2019 Onico Warszawa zajęło drugie miejsce w PlusLidze. W finale stołeczny zespół przegrał z Zakłą Kędzierzyn-Koźle. W nadchodzących rozgrywkach warszawianie mają wystąpić w Lidze Mistrzów.

(zwr)

2011/2012

w tym sezonie po raz pierwszy został wprowadzony do rozgrywek system challenge

rzystać drużyny w PlusLidze, Lidze Siatkówki Kobiet, mogą go także wykorzystywać na własne żądanie ekipy z Krispol 1. Ligi Mężczyzn.

W najwyższej klasie rozgrywkowej występuje DPD Legionovia, która po solidnych wzmocnieniach może się włączyć do gry o medale. Kadra zespołu jest już zamknięta, ale działacze i tak nie próżnują. Wczoraj poinformowano o nawiązaniu współpracy z niemieckim SC Potsdam.

Drużyny senierek z Legionowa i Poczdamu zmierzyły się w dobiegającym końca okresie przygotowawczym trzykrotnie: dwa razy w Niemczech i raz w Polsce. – Dobrze rozumiemy się z osobami tworzącymi siatkówkę w Poczdamie – powiedział menedżer DPD Legionovii Maciej Szewczyk. – Mamy podobną wizję rozwoju klubów. Łączą nas nie tylko fakt, że działamy w niewielkich miejscowościach położonych w pobliżu stolic swoich krajów, ale przede wszystkim ogromna pasja i chęć wprowadzania innowacji.

Oba kluby mają się wspierać w corocznych przygotowaniach do sezonu, zapraszając się wzajemnie na mecze i turnieje towarzyskie. Dodatkowo trenerzy i inni specjaliści zatrudnieni w klubach będą się wymieniali wiedzą i doświadczeniami w swoich dziedzinach.